

40 వైసీపీ

స్నేహానికి మనోహరమైన రూపకల్పన...
ధర్మానికి మహాస్వతమైన రూప చిత్రణ...

సద్గురీ వారి

ప్రాణమిత్రులు

నిర్మాత..వి.వెంకటేశ్వర్లు • దర్శకత్వం..పి.పుల్లయ్య

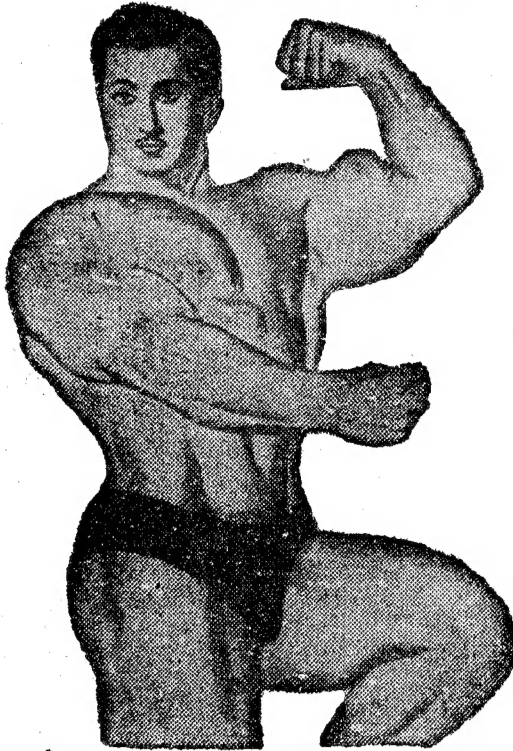
కథ, మాటలు..ముళ్లపూడి వెంకటరమణ
సంగీతం..కె.వి.మహదేవన్. ఛాట్రాస్-సెల్వరాజ్
కళ..ఎస్.కృష్ణారావు సహాయం..మార్బుల్-ఎం.కంకర్
ఘోడియా..శ్రీ సారథి

శ్రీ సినిమా
రిలీజ్

జీవన్ మోన్

గవర్నమెంటు
రిజిస్ట్రేషన్ నెం. 218726

ప్రతికలలో ప్రతిటన చేసిన బాపా
లను నేవించి, ఫలితాలను పొందని
వారు ఆనేకు లున్నారు. కాని
జీవన్ మోన్ ను కొనుక్కుని దానిని ఉప
యోగించి ప్రయోజనం పొందండి.
జీవన్ మోన్ కేవలం వనస్పతి కొవ్వు
మంచి తయారు చేయబడినది. ఇంతు
తల కొవ్వు చేరుటవల్లనే ఈ అనుకో
నటువంటి బలిష్ఠతకు కారణం అని
కొందరు అనుకోవటం పొరపాటు.

జీవన్ మోన్ గుణములు:

ఎంత మంచి ఆహారము తిన్నా ఎము
కల పోగువలె, బలహీనంగా ఉండే
వారు కొంతమంది ఉన్నారు. అట్టి
వారికి జీవన్ మోన్ మంచి బలాన్ని,
బాపును, బరువును ఇస్తుంది. ఆకలి
లేనివారికి మంచి జీర్ణ శక్తి నిస్తుంది.

ఇది బలహీనత, కాళ్లు చేతులు తేలిపోవుట, తలతిరుగుడు, రక్త హీనతలను పోగొట్టి, పరిపూర్ణ
మైన జీవితానికి దోహదపడుతుంది. శరీరం ఎరువుగా పొందటానికి జీవన్ మోన్ తో
జామాతాలు తీసుకొనండి. ఆరోగ్యవంతులకు కూడా జీవన్ మోన్ మంచిది.

జీవన్ మోన్ తీసుకొన్నప్పుడు మీరు కొంత శరీరవ్యాయామం చేయటం అవసరం.
ఈపోత మీ శరీరం అనవసరంగా తాపింపజేస్తుంది. కావలసిన బరువు, బలిష్ఠత చేరిన
వెంటనే జీవన్ మోన్ సేవించడం నిలవడం మంచిది. స్థూలకాయాలు జీవన్ మోన్ తీసుకొనుట
మంచిదికాదు. అట్టివారు జీవన్ మోన్ తీసుకుంటే మును బాధ్యులం కాము. స్త్రీలు
బలహీనుకాలంలో తీసుకొనగూడదు. ఇతర వివరాలు మందుతో పంపబడతాయి.

వెల: 454 గ్రాములు. రూ. 10/- (పోస్టు చార్జీలు అదనం)

స్కిన్ లీమ్స్

యవ్వన సౌందర్యం కలిగియుండటం వరప్రసాదం. స్కిన్ లీమ్స్ మీ చర్మాన్ని,
ముఖమును, స్వేదకపు మచ్చలు, వికల్పత, కొతలు, శోభింపించి కాపాడుతుంది. స్కిన్ లీమ్స్
ముఖమందలి ముద్దల తొలగించిన తరువాత వాడవలయును. మీరు ఏ పోస్టునుగాని, పొడరును
గాని వాడవచ్చును. స్కిన్ లీమ్స్ ఒక కోర్పు రూ. 12/-

JOTHI HOSPITAL

Phone No. 440206

POST BOX No. 1413, 32, VENKATANARAYANA ROAD, MADRAS-17.

స్థానిక డాక్టరు: డాక్టర్ చామోదరం. M. A., I. A. D. S.

భారతదేశపు అందరి రాణి

మిస్ నకి జెహాన్
యింటి వద్ద విశ్రాంతి
తీసుకోవడానికి
-మర్చి మిని-మాస్టర్....
ట్రాన్సిస్టర్లో
ఎంతో అందమైనది

అన్నింటా మీరు కూడా మర్చి మీద ఆధారపడవచ్చు.
విందులననంటే మర్చి యింటివద్ద శ్రమ తగ్గి వెళ్తున్నా.
కనుక మర్చికోసం అయినట్లు దీక్షను చేస్తారు—అతి.
శ్రేష్ఠమైన పనికానికి మీకు గ్యారంటీ.

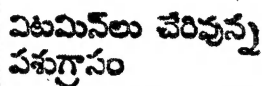

మర్చి

రేడియోస్ అండ్ ట్రాన్సిస్టర్స్

Murphy sets the standard

OK విటమిన్లు చేరివున్న
పశుగ్రాసంతో ఎక్కువ పాలా

మీ సమీక్షలోని రీటర్నుగాని లేదా రెవ్యూయర్లుగాని కేసునుండి
 తప్పు కావలసిన భయం ఉంటుంది.

విరియూ స్వ. కన్య: నటకుల గురువయ్య, కమిషన్ మర్చంట్లు, తెనాలి.

சென்னை, 15.05.2019

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని

నా గోశ్వరరావు పంతులుగారు

మొదటిసారి : 12-5-'67

ప్రచురణకు సం. వై. కొంపూరి శర్మ తదితరులు

సంపుటము : 59 సంచిక : 35

వి. నె. క. మొ. :

1908

మొదటి సంపుటి :

కేవలం శంకుస్థాపన

సంపుటి :

కేవలం కాదాకా

ఆంధ్రసచిత్రక కార్యాలయము

1. తంజుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

కొన్ని దినములు

సంపుటి చందా 22.40

6 మాసముల చందా 11.20

12 మాసముల చందా 5.60

ఇతరదేశాలకు

కేవలం (Sea Mail)

సంపుటి చందా 42.00

అర్ధసంపుటి చందా 21.00

విషయానుక్రమణిక

ముఖ్యత రచన : శ్రీ కె. శేషగిరిరావు.

కథలు :

కన్యాయాగ్రహణ - 24

ఈ జీవితం చాటు - 40

చివరినాటి చాటు - 46

నీలియల్ నవలలు :

మధ్యమములు - 16

పూర్వసంధ్య (పవిత్రత) - 32

కీర్తికలు, వ్యాసాలు, నివేషాలు.

కవితలు - 4, ఉమెన్-కార్నాన్ - 5,

హృదయశ్రీ - 6, లోకంబా - 7,

గోల్డ్ ఫిగర్ - 8, కీర్తిక కథ - 10,

మనకు ఎటువంటి అభ్యుదయం కావాలి? - 12,

(ప్రభుత్వ ఆదేశాలు (వ్యాసం) - 14,

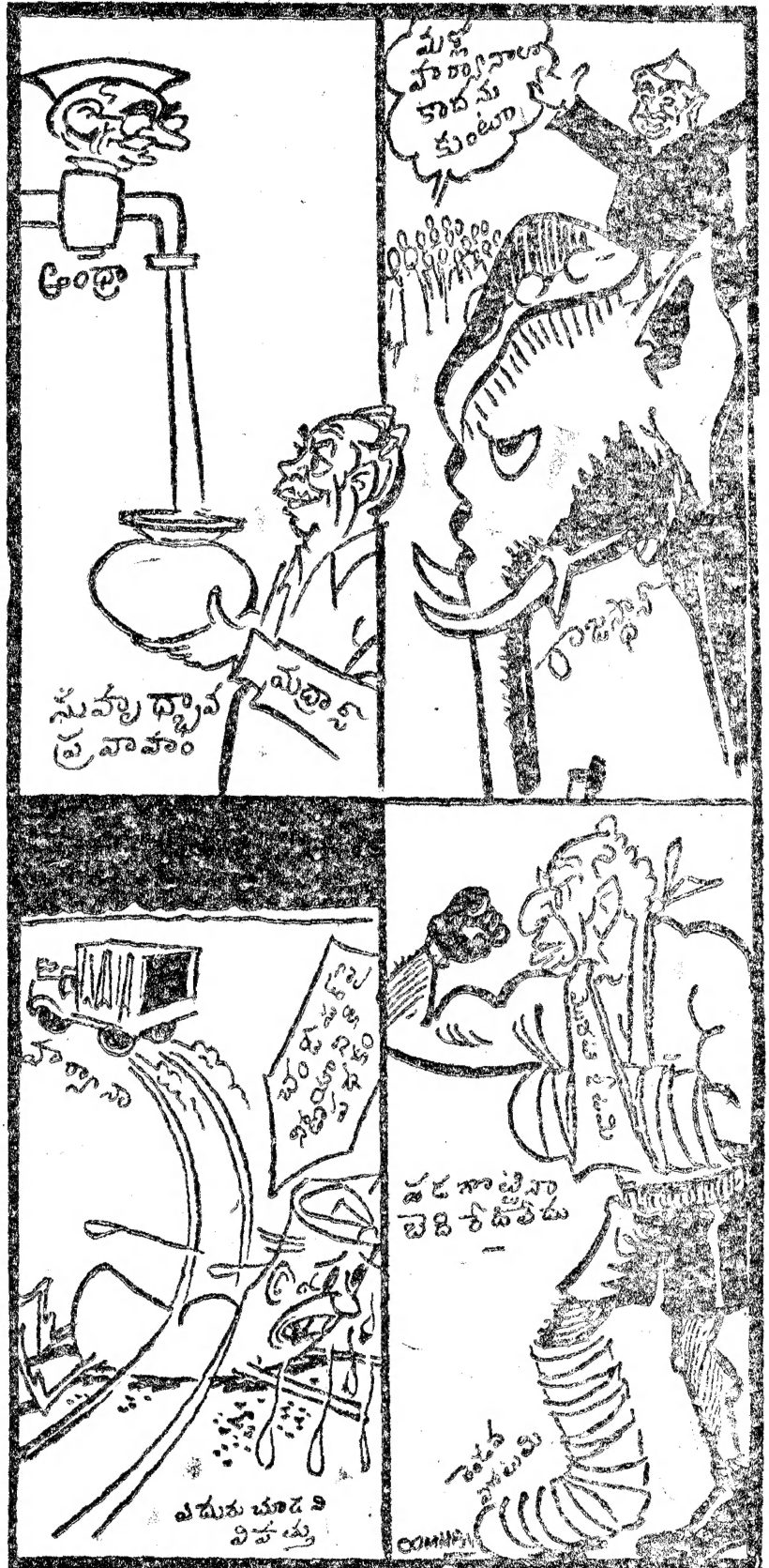
పరిశోధన - 22, జనాభా పెరుగుదల

సామాజికము - 23, వరసా - 45

మనదేశము - 48, వా విదేశీయ - 49,

అలామంగోస్కర్ - 54, ఎందుకు? - 56,

విశ్రాంతి - 58.

కేంద్రమంత్రులకు సూచనల రూపంలో శ్రీమతి గాంధీ లేఖలు-రేడియో, వార్తాసంస్థలద్వారా వాటిప్రచారం!

పార్లమెంటు ప్రజాస్వామ్యం కాదనలే వ్యవస్థలో శ్రీమతి గాంధీ కేంద్రంలోని తమ సహచరులందరికీ ఉత్తరాలు రాయటం అన్న ఓ కొత్త పద్ధతిని అవలంబించారు. ఈ లేఖలకు దేశవ్యాప్తంగా ప్రచారం లభించడం కోసం రేడియో, వార్తా సంస్థలకు వాటిని శ్రమం తప్పకుండా లందిస్తున్నారు. ఈ కొత్తపద్ధతి కొన్ని అనక్షీకరమైన సమస్యల్ని రేకెత్తించింది. మొదట ప్రధానికి, ఆర్థిక సంబంధమైన ఆహారం, వాణిజ్యం, పరిశ్రమలశాఖల మంత్రులకు కనీసం ఆర్థిక శాస్త్రం ప్రారంభమౌత్రాలైనా తెలుసా? భారతదేశం యొక్క పరిశ్రమల విధానం అంటే ఏమిటో తనకు తెలియపరచవలసిందిగా శ్రీమతి గాంధీ ఎన్నిక చేసుకున్న మేధావులలో ఒకరు తమ మంత్రిత్వశాఖను కోరారట. పాఠశాల ఆర్థిక విషయాల్లోనూ, ముఖ్యంగా వాణిజ్యంలోనూ గట్టి వాడుగా ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిగాంచిన రాజా దినేష్ సింగ్ తప్పనిసరిగా ఎగుమతులుండాలని వాదించారు. ఇక బాబూ జగ్జీవన్ రాంగారి సంగతి: ఆయన తండ్రి తపోరాశాలో ఉన్నప్పుడు ఓ 'పెద్ద ముందంజను' తీసుకురావాలనుకున్నారు. కానీ ఆ తర్వాత ఆ శాఖను వదిలివేసిన పద్ధతికి తీసుకు రావడానికి అయిదు సంవత్సరాలు పట్టింది. ఆయన రైల్వేమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఎన్నో విధ్వంసాలు జరిగిన సంగతి కూడా అందరికీ తెలిసిందే. ఆహార, వ్యవసాయశాఖ విషయాలే ఇక - ఎదురు చూడవలసింది. శ్రీమతి గాంధీగారికి ఈయన గర్వకారకులు. శ్రీమతి గాంధీ మనందరికీ గర్వ కారకులు. ఇందులోని అసలు విషయం కాదాపు అందరు మంత్రులు సేమా సేమీలైన రచయితలను పెట్టుకుంటారు, వారు అమర్చిపెట్టిన, చక్కగా కూర్చిన ఉపన్యాసాలను ఛాతీ విరుచుకుంటూ ధారాళంగా చదవటం జరుగుతుంది.

ఇక రేడియో - ఈ మహావన్యాసాలను

ప్రచురించడం ఎందుకు? ప్రధానికి రాజా దినేష్ సింగ్ లేక హర్షిష్ కున్ దీన్ అలీ గార్లకు మాటలులేవా? వారంతా మూఝాలుగా అందరికీ తెలిసిన 'కిచన్ కాదినెట్' పభ్యులే. ఏరు, ఇంకా 'అతిముఖ్యవస్తువు' అనడగిన శ్రీయుతులు ఇందర్ గుజ్రాల్, రమేష్ థాపర్లు వాస్తవంగా దేశాన్ని పాలిస్తున్న 'జ్ఞాననిధులు', లేక ప్రధానికి తన మంత్రివర్గాన్ని తనయిష్టం వచ్చినట్లు నడిపించడం కష్టమనిపించిందా? అలా అనుకోదాని వీలేదు. ఎందుకంటే ఒక్క ఉపప్రధాని మినహా తతిమూవారందరూ శ్రీమతి గాంధీగారిమాటకు అవుననే వారే. లేకపోతే శ్రీమతి గాంధీగారి ఆర్థికవ్యవహార పరిజ్ఞానాన్ని ప్రదర్శించడానికా ఈ లేఖలు ప్రచురిస్తున్నది? ఆమె ప్రతిభావిశేషాలను ప్రజలెరుగకపోలేదు, ఆమె సాధించిన మనకార్యాలను మరువనూలేదు. మరి ఈ ఉత్తరాలప్రచురణ, జాతీయస్థాయిలో చర్చలకు అవకాశం యివ్వడానికా? అలా అనుకోదానికి వీలేదు ఎందుకంటే ఆ లేఖలు మంత్రులకు సూచనలమాదిరిగా ఉన్నాయి. అవి ఒక గుడ్డివాడు మరో గుడ్డివాడికి దారి చూపించగలదని నిరూపిస్తున్నాయి. ఈలేఖలగురించి శ్రీమతి గాంధీగారు ఏమనుకుంటున్నారోగానీ న్యూఢిల్లీలో మాత్రం నవ్వులాటగా ఉంది. ఈ లేఖల్లోని విషయాలను చర్చించుకోడానికి కాదినెట్ అనువైనవోయి. రాజ్యాంగ నిబంధనల ప్రకారం అది ఉమ్మడిబాధ్యతగల దేశంలోని నిర్ణయాలు తీసుకునే పెద్ద సంఘం. ప్రజల్లో యిలాంటి ప్రదర్శన చేసేకంటే తన పథకాన్ని చర్చ విమర్శించే కాదినెట్ లోనే పెట్టి ఉండవచ్చు. మంత్రుల సంఘంలోని అందరు పభ్యులు ఏక కంఠంతో బహిరంగంగా మాట్లాడాలన్నది ఉమ్మడి బాధ్యత పాఠాశం. ఏ విధానంపై అభిప్రాయ భేదాలున్నా స్వేచ్ఛగా, నిర్హింసామాటంగా కాదినెట్ లో చర్చించుకుని ధిమేమకోవాలి.

ఎందుకంటే ప్రతికలకు ప్రవేశంగాని, అందులోని చర్చలు నియమపటానికిగాని అవకాశం లేదుకదా. ప్రధాని ఎప్పుడైనా తమసూచనలను కాదినెట్ లో చర్చ విమర్శించే తీసుకువచ్చారా? ఆమె అల్పసంఖ్యాకవర్గంలో ఒకరా? మరెందుకు తమ సూచనలను ఎంతలా లేఖలద్వారా సహచరులకు తెలపటం, వాటిని తెలుసుకుని ప్రజలు ఆమోదించాల్సిన అవసరం లేడుకదా? అది రాజ్యాంగసమ్మతం కాదు. ఒకసారి కాదినెట్ ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నదంటే అందులోని ప్రతి సభ్యుడూ-తాను రాజీనామా చేయదలస్తే తప్ప-దానికి కట్టుబడి ఉండాలి. కాదినెట్ తీసుకున్న నిర్ణయాలకు ప్రధానికికూడా సమమైన బాధ్యత ఉంటుంది.

శ్రీమతి గాంధీ తమ తండ్రిగార్ని అనుకరించి ప్రతినెలా ప్రతికా గోష్ఠిని ప్రారంభించారు. కానీ అవి రాజీంపుకురాలేదు. తర్వాత నెలవెలా 'ప్రతివ్యక్తికి' రేడియో ప్రసంగం ఆరంభమైంది. కానీ ఆ పద్ధతికూడా ఎవర్ని ఆకట్టుకోలేకపోయింది. ప్రస్తుతం ఆమె సలహాదారులు 'స్వక్తి'నుంచి మంత్రివరకూ లేఖలు' అన్నదాన్ని రూపొందించారు. అది నవ్వుర పాలవుతున్నది. మరో కొత్త 'వాటకం' కోసం ప్రస్తుతం వేట జరుగుతూ ఉంది.

జాతీయచర్చ, పార్టీ ప్రచారం ప్రస్తుతం అధ్యక్షుని ఎన్నిక దృష్ట్యా జరుగుతున్నది. పార్టీ వి్వలను ఉపయోగించివా కాలగ్రేవ్ లోని వోట్లు ఒకరికో, ఇంకొకరికో నడిచేగలనని ఉపాగానాలు చేస్తున్నారు. ఈ పోటీ మునుగుతో గుద్దులాటకాదు. నిజమైన పోటీ యిది. ఉదాహరణకు యిక్కడ ఓ ప్రశ్న చర్చకు వచ్చింది. అందులో పార్టీలో, నిమిత్తం లేకుండా ముస్లింల వోట్లు అన్నీ డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ గారివేనని, అదే లెక్కన ఆంధ్రులు ఆంధ్రుడికి, ఇంకా లేలిగ్న చెప్పాలంటే హిందువు హిందువుకి

వోటుచేయరా? అప్పుడానికి సమాధానంగా హిందువులకు సంబంధించినంతవరకూ వాళ్ళు విలబడి ఉన్నంతవరకూ చీలికలుంటాయని, వడిపోయినప్పుడు ఇక్కంత ఉంటుందని అన్నారు.

ఇక చర్చలోని మరో అంశం: శ్రీమతి గంగోగారు డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ గార్ని ఎమ్మెకోడాన్ని గురించి. డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ విద్యావేత్తగానే ఉంటున్నారు కానీ రాజ్యసభకు వచ్చిన అధ్యక్షుడుగా ఎప్పుడూలేదు. ఆయన అభ్యసరపరిస్థితిలో ఉన్న దేశాన్ని ఎలా అడుకోగలరు?

మరొకటి, హోర్యానా కేంద్రంలో ఎప్పుడూ సుస్థిరంగా ఉంటుంది. ఉదాహరణకి బాబూ జగ్జీవన్ రావ్, సేల్ గోవింద్ దాస్ గార్ల నాయకత్వం క్రింద కాంగ్రెస్ లో, హిందీ అనుకూల పర్కాల వారు, అలాంటి ఆలోచనలే కలిగి ఉన్న వారిని జనసభలో, వచ్చేసరి భాషాబిల్లు ప్రసక్తి లోకేనభ సమావేశంలో వచ్చినప్పుడు చూడవచ్చు. డాక్టర్ జాకీర్ హుస్సేన్ గారు, ఒక వేళ ఎన్నికైతే, అలాంటి సందర్భంలో ఏం చేస్తారు? శ్రీ ఎం. వి. పైలీ తాను వ్రాసిన పుస్తకంలో భారత రాజ్యాంగం ఇలాంటి సందర్భాలలో ఏమి వివరిస్తోందో ఈ క్రింది విధంగా రాశారు:

“భారతదేశానికి ఆద్యష్టవ శాశ్వత ప్రస్తుతం పేర్లపై స ప్రభుత్వం ఉంది. ఆ ప్రభుత్వం పార్లమెంట్ విశ్వాసాన్ని చూరగొన్నది. కానీ యిలాంటి సంతోషకరమైన పరిస్థితి ఎల్లప్పుడూ ఉంటుందన్న సిద్ధాంతం ఏమీలేదు. ఉదాహరణకు మంత్రుల సంఘం పార్లమెంట్ విశ్వాసాన్ని పోగొట్టుకుంటే లేక దానిలోని కలివారెలన, స్వార్థంవల్ల విశ్వాసం చెబ్బితింటే అలాంటి పరిస్థితులలో మంత్రుల సభతో రాష్ట్రపతి సంబంధాలు యిరకటంతో పడతాయి. పార్లమెంట్ కి సంబంధించినంతవరకూ సంఘం స్థావాన్ని రాష్ట్రపతి కని పెట్టడానికి ఉండాలి. అలాగే సంఘానికి సంబంధించినంతవరకూ ప్రధాని స్థావాన్ని రాష్ట్రపతి గమనిస్తూఉండాలి. సంఘం పార్లమెంట్ విశ్వాసాన్ని పోగొట్టుకున్నప్పుడు రాజీనామా యివ్వడానికి బదులు దిగువ సభను పూర్తిగా ఎత్తివేయమని సంఘం సలహా ఇస్తుంది. అసలహాను రాష్ట్రపతి పాటిస్తారా? ఈ

ప్రశ్నలకు సమాధానం అధికారంలో ఉన్న పార్టీ, పార్లమెంట్ తప్ప అధ్యక్షుడు యివ్వరని ఎవరో వొకరనవచ్చు. కానీ కానీ ఈ పరిస్థితిలో రాష్ట్రపతి చర్య ఏవైపుకైనా మొగ్గవచ్చు. ఈ పరిస్థితిని వివక్షతతో సమర్థించుకోగలగాలి. రాష్ట్రపతి రాజకీయ దృక్పథం ఉన్నవారయితే ఆయన యిలాంటి క్లిష్ట పరిస్థితిని అసరాగా తీసుకొని రాజకీయ అభిమానం ప్రదర్శించి మంత్రుల వర్గాన్ని ఎత్తివేయడమో, స్థాపించడమో చేయవచ్చు.

ఇలా రెండవకాలుగా హద్దుల్ని నిర్ణయించడానికి అవకాశం ఉంది. మొదటిది మంత్రుల సంఘం సలహా ననుసరించి ఎప్పుడూ ప్రవర్తనపొండవచ్చు. యిక రెండవది మరో మంత్రుల వర్గం ద్వారా పరిపాలనను అసంభవమని తెలుసుకొని, ఆయన సంఘం సలహాను వాపుకోకపోవడం అన్నది ఆభియోగాన్ని ఏదుర్కొనవలసిన పరిస్థితిని తెస్తుంది. ఈ రెండింటి మధ్య చిన్నవారి ఒకటుంది అదేమంటే ఆయన తనకు తనే అధికారి. అందులో ఆయన సంఘం సలహాకి బద్దులుకారు. ఆయన పై వచ్చే ఆభియోగానికి తావుండదు. ఈ హద్దుల్లో ఆయన తన యిష్టప్రకారం మంత్రుల వర్గం సలహా పాటించకుండా తాను రాష్ట్రపతిగా వదల్చి స్వీకారంచేసి రోజుతీసుకున్న ప్రమాణాన్ని— “రాష్ట్రపతి కార్యాలయాన్ని సక్రమంగా నడిపించడానికి, రాజ్యాంగాన్ని, వ్యాయాన్ని పరిరక్షించి, ఆదుకోడానికి, నా సేవను భారత ప్రజల సంతోషంకోసం వివిధంగా గిస్తాను” — అనుసరించి ఆయన వ్యవహరింపవచ్చు. దాన్ని రూపొందించిన వారు ఏదైనా ఏర్పాటును కల్పించి ఉన్నట్లయితే, అది రాష్ట్రపతి ఆన్ని పరిస్థితులలో మంత్రుల వర్గం సలహా ప్రకారం వర్తించాలన్నదానికి కట్టుబడి ఉండేలా చేస్తుంది.

రాష్ట్రపతి ఎలాంటి సందర్భాలలో తన వివక్షతను ప్రదర్శించి తన నిర్ణయాధికారాన్ని ప్రదర్శించవచ్చో వివరించి ఈ చర్చను ముగిద్దాం. మొదటి పార్లమెంట్ లో ఏ పార్టీకీ వచ్చిన మెజారిటీ రావచ్చు. రాష్ట్రపతి తన యిష్టవచ్చిన వ్యక్తిని ప్రధానిని చేయవచ్చు. మన దురదృష్టవశాత్తూ (17 వ పేజీ చూడండి)

లోకం ప్రోక్షణ

—ఇంతకుముందే ఇన్స్టిట్యూషన్ల పార్లమెంటుకి రాజ్యాంగాన్ని సాఫీక, ఆర్థిక, సంస్కరణలకోసం మార్పు వాక్కు లేదని తీర్పు ఇచ్చారు. ఈ తీర్పు ప్రకారం భూస్వాములు.... భూస్వాములుగానూ, బీద రయితలు బీద రయితలుగానూ ఉండేవారట.

15-4-67 ‘బిల్ట్’.

* * *
ఉత్తర బోంబాయి హోటల్ కల్చర్ లో ఉప అధ్యక్షుడు శ్రీ గులాబ్ షాహ్ గారు వారందరి శ్రీ వి. కె. కృష్ణమి నన్ ఈశాన్య లోకపథి ఎన్నికలనుంచి విరమించుకునికాంగ్రెస్ ఆధిపత్య శ్రీమతి తారాన ప్రె గెలవటానికి తోడ్పడమని అభ్యర్థించారు.

16-4-67 ‘సంజ్ఞేంద్ర’.

* * *
—సంపూర్ణ మహారాష్ట్ర సమితి మల్ మిసన్స్ ఫలంగా బలపరుస్తోంది.

23-4-67 ‘లింక్’.

* * *
—ప్రజల కోరికలనీ, ఆకయాంసనీ దృష్టిలో ఉంచుకుని రాజ్యాంగంలో చెయ్యవలసిన మార్పుల మెయింట్ శ్రీ సుబ్బారావు మార్పు ప్రమాదకరమనే వైఖరి ప్రదర్శించారని మర్చి పోరాదు.

22-4-67 ‘మెయిన్ స్ట్రీమ్’.

* * *
—శ్రీమిషన్ జాతీయ గౌరవానికి, విలాసానికి చిహ్నం కాబట్టి (సంపూర్ణ మహారాష్ట్ర) సమితి ఆయనని పూర్తిగా బలపరుస్తోంది.

22-4-67 ‘పేటియాల్’.

* * *
—వై నా కమ్యూనిస్టు పార్టీ అధ్యక్షుడు మావ్ లే—టుంగ్ ఈ విధంగా అప్పట్ను ఇక్కడ ఒహిరంగంగా చెప్పుకుంటున్నారట— ‘పానియట్ యూనియన్ లో మరొక విప్లవం అవసరం కాబట్టి ‘పీకింగ్ విప్లవం కమిటీ’ వారు మాస్కోలో రెండవ విప్లవానికి ఆ ర్యంగా ఉండే విధంగా పురోభివృద్ధి చెందాలి.

22-4-67 సి. టి. లయి. వార్త.

* * *
—కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు శ్రీ కె. కామరాజు ఇంకా మూడు వాయిగు వెలదాకా బహిరంగ సభలలో మాట్లాడడు.

23-4-67 యు. ఎన్. అయి. వార్త.

హెల్ముట్ స్ప్రింగర్ వెళ్లిపోయాడు. గదిలో 'చేడ్' కొంత తగ్గింది.
"ఛాతె తోయాడు. పట్టె పిరికి మనిషి. ఒక డ్రింక్ వుచ్చుకుందామా?"

మూడు నిమిషాల తర్వాత.....
"చేడువార్లు విన్నాను. మన ఫ్రేండ్ బుడు మిస్టర్ స్ప్రింగర్ కి ప్రమాదం జరిగింది....."

"మెట్ట మీద మంచి తొర్లి ఉప్పొరితాడు."
"మిస్టర్, నే దిగేలో నరే ఆ మెట్టపై బాగు చేయించండి"
"హా, హా....."

మొకానా యుకులకి గోల్డ్ ఫింగర్ మీద గౌరవం, ఆయన అధికం ఆయనకే.....
"మిస్టర్ స్ప్రింగర్ చావు చెల్టాయిపోతో ఆచరణ చేసుకుంటారని భయంగా ఉంది....."

"ఆ భయం లేదు. అక్కడ చావు ఒక పెద్ద సంబరం....."
"ఏమే— అధికార రోపంపెనాడేగ....."

"ఈ ప్రాజెక్టు యుద్ధంలో సమానం! నేర భవిష్యం, ద్రోహానికి అవకాశం సమానలేము!"

"జానరేషన్ గ్రాండ్ స్లామ్" సమాచారం అయింది. ఇక మిగతా పని మొదలయింది.....
"సీట్ వన్ యూలో వేసే ఈ మంది జి. బి.— అతిథి తొందరగా పని చేస్తుంది?"
"వాళ్ళు సురించి ఉన్నారేమిట!"

"1943లో జర్మనులు నరాల మీద పనిచేసే విషాన్ని కనిపెట్టారు— 'ట్రైలూలోన్' విషాన్ని. జి. బి. చాటిలో అతిక్రమించక ముంది. వా దగ్గర జానంపెనంత ఉంది....."

"మనం ఫోర్ట్ వాక్స్ కి వచ్చేసరికి ఆ వూరు జనం అంతా చచ్చిపోయియున్నా ఉంటారు, లేదా అజీకంగా పడి ఉంటారు. మిస్టర్ బాండ్!"
"మీకు ఏమైంది!"

James Bond

BY IAN FLEMING
DRAWING BY JOHN McLUSKY

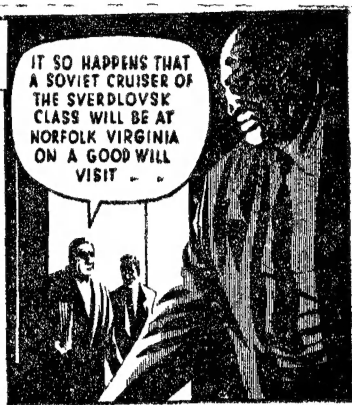
“మీరు నిజంగా 60,000 మందిని తులినా?”
“ఏం? అమెరికాలో కార్లకుండు వదిలైతే అంత మంది చిన్నారా.....”

“వీరంగిలే!- మీరు చాలా చెడ్డవారు..!”
“నీదు చెయ్యండి- నీ తులినా!”

“ఈ రాక్షస కార్యక్రమాన్ని ఆపగలిగిన వాడిని కేవలమిదే వా ఏకాద రక్తింబున్నా కాకలే.....”

James Bond

BY IAN FLEMING
DRAWING BY JOHN McLUSKY

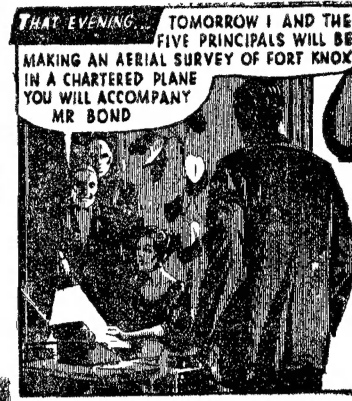
బాండ్ ఈ దొంగిలిన ఆపటానికి చెవిటి ప్రయత్నం చేశాడు
“అతడు మీరు 500 టన్నుల దొంగిలిన బంగారం ఏక్కడ దాచారు? ఇదేమన్నా తనూన్నా అటు కున్నా?”

“కాకలే భయంగా, వర్జీనియాలోని నార్ ఫోక్కి ‘స్వెర్డ్ లోవ్ స్క’ రకం రష్యన్ యుద్ధ నాక ఓకటి ‘వైఫా ప్రచారం’ కోసం వస్తుంది..”

“‘2-1’ వాడు అది ‘మ్యాన్ వా బంగారాన్ని క్రోస్ స్టెల్లో తీసుకు పోతుంది! మిస్టర్ బండ్ నేను ఈ దేశాన్ని వదిలి ఎళ్ళిపోతున్నాను - అమెరికా బంగారు గుండెతో!”

James Bond

BY IAN FLEMING
DRAWING BY JOHN McLUSKY

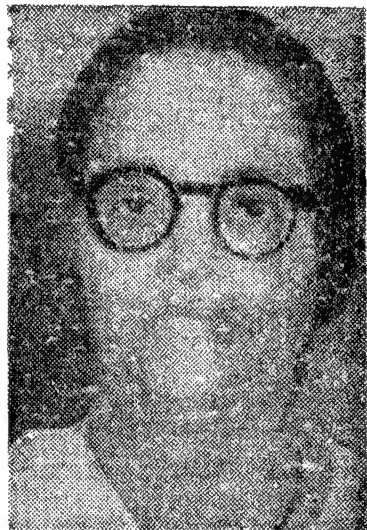

మర్నాడు బాండ్ కాగితాల కట్టలలో కుప్పి ప్రారంభించాడు
“ప్రతి ఇబ్బందినీ ఎదురు చూశారు- ప్రతి వివరాన్నీ వరిక్ష చేశారు, నిజంగా దొర్లొంగిలే ప్రతిభి ఇంత అంతా కాదు!”

“రేపు, నేనూ తక్కిన అయిదుగురు నాయకులూ ఒక చార్టర్ చేసిన విమానంలో ఫోర్ట్ నాక్స్ ని అనిశ్చితెయ్యటానికి వెళుతున్నాను మీరూ తండ్రి మిస్టర్ బాండ్.....”

(“ఏలాడో అలాగ ఇక్కడ ఒక సందేశం కంప్యూటేషన్.....”)
(అంతా నవ్వింది)

వోటర్ల తీర్పు

శ్రీమతి వారా సక్తే

(శ్రీ కృష్ణమీనన్ వి లోక్ సభకి సంపించడాన్ని వారు విశ్వయించు కున్నారు.

జి. వి. శి.

న్యూఢిల్లీ లేఖ

(7 వ పేజీ తరువాయి)

వశాత్తు భారతదేశం పాత ప్రాంతం— రాజకీయ అస్థిరత్వం— విధానాన్ని అనుసరించేట్లయితే దానికి ఫలితంగా చిన్న చిన్న పార్టీలు పెరిగిపోయి ఏ ఒక్క పార్టీకీ మంత్రివర్గాన్ని స్థాపించే అవకాశం ఉండదు. అలాంటప్పుడు అధికారం ప్రదర్శించదల్చు కున్నట్లయితే ప్రధానికి లేదా కాబోయే ప్రధానికి తన ఇష్టం వచ్చినట్లు ఆంక్షలు విధించవచ్చు. ఇక రెండోది, అధిక సంఖ్యా కుటుంబం ఉండి, అధికారంలో ఉన్న పార్టీ, తన లోని కలతలవల్ల చెదిరిపోయిన తరుణంలో ఒక నాయకుని ఇతర పక్షమో లేక ఆక్ష్మి పంచడమో చేస్తే అది తర్వాతి ఫలితాలకు దారితీస్తుంది. అధికారంలో ఉన్న పార్టీలో క్రమశిక్షణ లోపించినప్పుడు, పార్టీలో మూతలత్వాలు, స్వార్థం తలదాటి నప్పుడు, కొందరు పార్టీ నాయకులు అక్షేపించదగినవారితో అధికారాన్ని భాగితం చేసుకొనడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు, లంచ దొండినిధానం అధికారంలో ఉన్న పార్టీ పేరును చెడగొట్టిన మయంలోను రాష్ట్రపతికి తన విశ్మయ ప్రదర్శించి ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో స్థానం నిర్వహించే అవకాశం (64 వ పేజీ చూడండి)

ఏప్రిల్ 23వ తేదీ ఈశాన్య బొంబాయి ఉప ఎన్నిక జరిగింది. పార్వతిక ఎన్నిక లో శ్రీ కృష్ణమీనన్ ని, శ్రీ అగాస్కర్ (జనసంఘం అభ్యర్థి) ని వోడించిన శ్రీ బార్య వాతావృత్తంపల్ల వీరబడిన ఈ ఎన్నికలో శ్రీ కృష్ణమీనన్ తిరిగి ఇండిపెండెంటుగా కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని ఎదిరించారు. ఈసారి జనసంఘంవారు తమ అభ్యర్థిని నిలబెట్టలేదు. లెక్కకేరాని ఇతర ఇండిపెండెంటుని ఎవరూ అంతగా పట్టించుకోలేదు. పోటీలవేది కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిలబడిన కీ.శే. బార్య సోదరి శ్రీమతి తారాపై, ఇండిపెండెంటు అభ్యర్థి శ్రీ మీనన్ మధ్యనే నిపుష్టం అయింది.

మొదటిసారి శ్రీ బార్య శ్రీ మీనన్ మీద సుమారు పదమూడువేల ఓట్ల మెజారిటీతో గెలిచారు. ఈ సందర్భంలో శ్రీ అగాస్కర్ కి సుమారు డెబ్బయివేల ఓట్ల వేలాయి.

ఉప ఎన్నికలో మొదటిసారి పడినన్ని ఓట్లు పడనేలేదు. కాని, శ్రీమతి సక్తే శ్రీ మీనన్ ని ఇంచుమించు పదిహేడువేల ఓట్లు తేడాతో వోడించారు. ఫలితం వెలువడగానే శ్రీ మీనన్ తమ అవజయానికి కొన్ని కారణాలు వివరించారు. మరాఠీ లీనాభిమానమే మూలసిద్ధాంతంగా కల 'శివపీఠ' దుర్భాష్ లు; జనసంఘం, స్వతంత్ర పక్షాల కుట్రలు తమ వోటమికి తోడ్పడ్డాయన్నారు. అంతేకాక, ఆయన తన పాత నియోజకవర్గంలోని భాగంలో తనకే మెజారిటీ వచ్చిందన్నారు—దేశంలో తక్కిన చోట్లలోవలెనే ఇక్కడికూడా నియోజకవర్గంలో కొన్ని మార్పులు జరగవలసి వచ్చింది.

'శివపీఠ' ప్రాంతీయ దురభిమానాన్ని చాటే ఉద్యమంకొద్దని ఎవరూ అనలేరు. కాని, శ్రీ కృష్ణమీనన్ కూడా 'మహారాష్ట్ర సంపూర్ణ సమితి' అనే ప్రాంతీయ దురభిమానాన్ని ప్రదర్శించే సంస్థలో వాస్తవం చేసుకున్నారు. ఈ నియోజకవర్గంలో ఉన్న దక్షిణ భారతీయులు చాలామంది శ్రీమీనన్ కే వోటు వేశారంటూ పండ్రేకాచేడు, ద్రావిడ

సంస్కృతిక పరమార్థంగా చాటే ద్రావిడ మున్నేట్ర కణగం నాయకుడు శ్రీ అన్నాదురయి శ్రీ మీనన్ ని బలపరిచారు. ఇతర రాష్ట్రాలలో 'కాంగ్రెస్—ఇతర' ప్రభుత్వాల ముఖ్య మంత్రులు కొందరు కూడా ఆయననే బలపరిచారు. వివిధ ప్రాంతాలనుంచి బోంబాయి వచ్చి ఉంటున్న వోటర్లకి ఆ, ఆ ప్రాంతాల నాయకుల ప్రచారం ఒక రక మయిన ఫలమే అన్నా అతిశయోక్తికాదు. (అసలు ప్రాంతీయ దురభిమానం మూల సిద్ధాంతం అయినది మద్రాసులోనే. అక్కడ కాంగ్రెసు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు కూడా ద్రావిడ కణగం కాంగ్రెసుకి అండగానే ఉంటూ నిషేధితమయిన ప్రచారం చేస్తూ వుండేది!)

శ్రీ కృష్ణ మీనన్ కి సంపూర్ణ మహారాష్ట్ర సమితి 'ప్రోత్సాహమే' కాక కమ్యూనిస్టు పార్టీ ప్రోత్సాహం కూడా— మొదటినుంచి— ఉంది. మరచానులో కమ్యూనిస్టు పార్టీ, స్వతంత్ర, ద్రా.ము.క. లతో ఎన్నిక వాస్తవం చాటు చేసుకొనటానికి సందేహించలేదు! తేరతలో కమ్యూనిస్టులు ముస్లిం లీగ్ తో ఉమ్మడి ప్రభుత్వం ఏర్పరిచారు. ఇటువంటి ఏర్పాట్లు రాజకీయాలలో, అందులోనూ ఎన్నిక సమయంలో, పాదరణంగా జరుగుతూనే ఉంటాయి. రెండుసార్లు ఒకే నియోజకవర్గంలో శ్రీ సమీన్ వోడిపోయారంటే ఆ నియోజకవర్గంలోని వోటర్ల అభిప్రాయం ఏమిటో తెలుస్తూ ఉండవచ్చుంటుంది; ఎవరు గెలిచినా

శ్రీ కృష్ణమీనన్

అగ్రాధిపతి

‘నా
చర్మసౌందర్యం
కోసం లక్ష్మీ
నాకు ప్రీతి
అన్నది జమున

అమృత కున్నదే మీకున్న చర్మ సౌందర్యం అమృతం. అందుకే
ఆ పాదపయే దానికి కనిపించింది.

తెలుగును బాటుచేసినదే రంగులేని పువ్వు

‘వనం బాగమితి దివ్యేశంకమైతే జీర్ణ సౌందర్యం మీరే దేవేశంకమై
ఎక్కువ గుణవారి వా చర్మసౌందర్య పాదపగా వర్షదాంబ్య వాదామి.
దారి మీగడవంటి మరగ, దాది దివ్యమైతే వరిమకం వాటెంతో అనంద
కరం అలాగే మీకున్నా అది వా వర్షకం ‘అన్నది, అది పుండరియగి
అమృత, ఎక్కో అంతు మనోహరముగా కనబడండి.

లక్ష్మీ టాయలెట్ సబ్బు

సినిమా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చే
మధ్యమైన సౌమ్యమగు సబ్బు

మంబావల్లి, 200/199-1

మంబావల్లి, 200/199-1

మనకు ఎటువంటి అధ్యక్షుడు కావాలి?

ఇండియా అధ్యక్షునికి ఉండే అధికారముల నిర్వచనం రాజ్యాంగంలో ఉన్నది. అధ్యక్షుణ్ణి ఎన్నుకునే పద్ధతి వివరాలూ, విధానమూ కూడా ఉన్నవి రాజ్యాంగంలో. ఇండియాలోని వోటర్లకు పోలింగ్ సంబంధమేగానీ, ప్రత్యక్ష సంబంధం లేదు. అవగా వోటర్లకు ఇష్టమయ్యే వ్యక్తి అధ్యక్షుడుగా వచ్చే అవకాశం భాజ్యం. ఎలెక్షన్ లో కాలేజ్ ఎన్నుకుంటుంది అధ్యక్షుణ్ణి. పార్లమెంట్ ఉభయసభలకూ ఎన్నికైననభ్యులూ, రాష్ట్ర శాసనసభలకు ఎన్నికైననభ్యులూ ఎలెక్షన్ లో కాలేజ్ గా వ్యవహరిస్తారు.

పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వవ్యవస్థలో అధ్యక్షుని హోదా దృష్ట్యా, అధ్యక్షుని ఎన్నిక ప్రత్యక్షపద్ధతిలో జరిగడమనవలసిన భావించారు రాజ్యాంగవిర్మాతలు. ఇది వోటర్ల పరిస్థితి. అయితే పార్లమెంటువ్యవస్థాకావనభ్యులనూ వోటర్లు ఎన్నుకున్నారు. గదా. మరీ వారు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకునే వ్యక్తిని ప్రజలు ఎన్నుకున్నట్లుగా అనే వాదం యీ ఎన్నికపద్ధతిలో నిరూపంగా ఉన్నది. భావించే ప్రకారం వారి సమీక్షాశీలననుచుండి కానీ, ఇండియావంటి దేశంలో యీ పద్ధతి అనేక విపరీతాలకు ఆస్కారమవుతుందని అప్పటిలో మన రాజ్యాంగ నిర్మాతలకు అర్థమేదు. అందులో అనుభవమేమి లేదు కానీ, ఆ పద్ధతినుంచి ఉప్పెలితీసిన సమస్యలను చూచి మన పార్టీలు బెడబెడపడం మాత్రం అవసరమే అవుతుంది.

ఇండియావంటి దేశంలో సమాఖ్య వ్యవస్థకు లాభవంగా అధ్యక్షుడు ఉండాలని కోరడం అసహజం. ఈ భావం కారణంగానే స్వర్ణయుగానా ఆశంబ్రహ్మసాహ్ చివరి కోణంలో ఇట్లా అన్నారు. 'రాజ్యాంగం ప్రకారం అధికారం ప్రధానం'

మాత్రమే ఉన్నది. రాష్ట్రపతి హోదా యేమిటి? రాష్ట్రపతి ఏమి చేయగలడూ? ఏమిచేయాలి? అనే సమస్యలను రాజ్యాంగ పండితులు పరిశీలించవలసిన. సమయ మాసమైనది. ఇట్టి పరిశీలన ఇంత వరకూ జరిగి ఉండలేదు. కానీ, రాజేంద్ర ప్రసాద్ ప్రకటన వెలువడిన తరువాత కొన్నివారంకు స్వర్ణయుగానాలో వెల్లడయిన సమస్యను ప్రస్తావించి ఇట్లా అన్నారు: 'మనరాజ్యాంగం అమెరికన్ రాజ్యాంగంవంటిది కాదు. అమెరికా అధ్యక్షునికిగల అధికారాలు భారత రాష్ట్రపతికి లేవు.'

ఈరెండు ప్రకటనల తరువాత యీ సమస్యను ఎవరూ అంత శుద్ధిగా పరిశీలించి ఉండలేదు. అది మన అలవాటు. నెత్తిమీదకు వచ్చేవరకు యే సమస్యను కూలంకషంగా పరిశీలించము. అన్నీ వాటం తట అవి సక్రమంగా జరిగిపోతననే సమ్మతం ఎక్కువ మనకు. ఈ సమ్మతాన్ని ఉపయోగించుకుని మేధావులూ రాజకీయ వాయుకులూ చలు పోకడలు పోతున్నారు. ఆ పోకడలు సామాన్యుని ప్రాణానికి ఉరి తాళుగా తయారవుతున్నయ్యే. అదేమంటే ఇదంతా ప్రజాస్వామ్యంలో మామూలుగా జరిగేదేవంటున్నారు.

అలోచించండి

దేశంలో రాజకీయపరిస్థితిని సార్వత్రిక ఎన్నికలు పూర్తిగా మార్చివేసినవి. ఇంకా మార్చివేస్తవి కూడా. ఇంతవరకూ వచ్చిన

డా. జగ్జీవ్ మోస్సెస్

మార్పులను అనుసరించేసుకుని, రాజోయే మార్పులను దృష్టిలో పెట్టుకుని 'భారత పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యంలో అధ్యక్షుని అధికారాలేమిటి? అనలు అధ్యక్షపదవి అనేది అవసరమా?' అనే అంశాలను తీరికగా అలోచించడ మవసరంకాదా?

చర్య ఎన్నిక పద్ధతిని ఆమోదించిన సరితగానే అధ్యక్షుడు ఏదో ఒక రాజకీయ పార్టీ అండతో మాత్రమే పదవిలోకి రాగలుగుతున్నాడు. అట్టివ్యక్తి పార్టీల కలితంగా వ్యవహరించాలని అభిలషించడం అనివేకం కాదా? ఒక రాజకీయపార్టీ అండతో అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికై నంత మాత్రాన, ఆ పార్టీకి అనుకూలంగా అధ్యక్షుడు వ్యవహరిస్తాడన్న విజయ నేమిటలేనిమాట నిజమే. కానీ, మెజారిటీ పార్టీ అంది అభించని పక్షంలో అధ్యక్షుడు ఏమి చేయగలుగుతాడూ? ఏమి చేయలేడూ?

అధ్యక్షుని హోదా, అధికారాలూ, వ్యాయచట్టం ప్రకారం లభించే హక్కులను గురించి ఇండియా రాజ్యాంగంలో చాలా ఉన్నది. అధ్యక్షునికి కొన్ని ప్రత్యేక అధికారములు కూడా ఉన్నవి. ఇదంతా జాగ్రత్త ఉన్నది. కానీ, అధ్యక్షుని పదవిని యునైటెడ్ కింగ్డమ్ లో 'సింహాసనం' పదవితో దోల్చడంతో యివన్నీ హాళక్కి అయిపోతున్నవి. అయితే యునైటెడ్ కింగ్డమ్ లో రాజే లేక రాజు పదవి వంగితివేరు. ఎందుచేత సంటే (1) సమత: బ్రిటిష్ రాజవంశీకులు భాగ్యవంతులు. ఒక రాజకీయపార్టీయోళ్ళ అండదండల కోసమా దియూడాక్కి జ్యాల కోసమా ప్రాకులాడవలసిన అవసరం వారికి లేదు. (2) రాజు లేదా రాణి ఎన్నిక గ్వారంటీ హాసనాధిపతి కావడంలేదు. వార సత్యంగా సింహాసనాధిపత్యం వారికి లభించు తున్నది. (3) పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యానికి పుట్టిల్లయిన బ్రిటన్ లోని ప్రజలకు రాణి, రాజు అంటే యీనాటికి అపారమైన భక్తి ఉన్నది. దానికి కారణం ప్రజాశ్రేయస్సుకు రాజవంశీకులు అది కాదని ప్రాముఖ్యమివ్వడం (4) రాజు లేదా రాణి ప్రత్యేకాధికారములను వదలించే తుదర్పణలో, రాజకీయపార్టీలు కూడా

తల్లిగ నలసినదే. ఎందుచేతనంటే ప్రజా భీష్టం ప్రకారమే యీ ప్రత్యేకాధికారము లను రాజు లేదా రాణి చలాయించడం జరుగుతుంది. ఇనుమించి తిథిత రాజ్యాంగ మనేది లేదు. ప్రధానమంత్రి కూడా రాజు లేదా రాణిని నిర్లక్ష్యం చేయడానికి వీలు లేని సంప్రదాయాన్ని యున్నైటెడ్ కింగ్డమ్ లో.

వాటిల్లో భారత రాష్ట్రపతి అధికార ములు యున్నైటెడ్ కింగ్డమ్ లో రాజుకు లేదా రాణికి గల అధికారముల వంటివి మాత్రమేననే అంశాన్ని పునఃపరిశీలన చేయడమవసరమవుతున్నది. వాదన కోసం యీ సౌతికను అంగీకరించితే రాజ్యాంగం లోని రాష్ట్రపతి అధికారాలు, అవసర పరిస్థితిలో అధికారాలవంటి వాటి అర్థ మేమి? అటుతరువాత పరిశీలించవలసిన అంశములు (1) లాంఛనగా దేశాధిపతిగా వ్యవహరించే అధ్యక్షపదవిని భరించగల పరి స్థితిలో భారతీయులున్నారా? (2) చలాయించడానికి వీలులేని అధికారాలుండే అధ్యక్షపదవికి సెవరు ఎన్నికయితే మూతం మునిగిపోయేదేమిటి? (3) ఒకచెంప మన రాజ్యాంగం ప్రజాస్వామిక సమాఖ్య రాజ్యాంగ మంటూ మరొక చెంప అధ్యక్షుని ఎన్నిక విక్రగీవంగా జరిగడంలేదని విచారపడడంలో అర్థమేమిటి?

సామాన్యుని గోడు

రాష్ట్రపతి ఎన్నిక వ్యవహారంలో సామాన్యుని ప్రసక్తిలేదు. కానీ, యీ ఎన్నిక దిమిత్తమయ్యే ఖర్చునూ, ఆ తరువాత యీ పదవి నలంకరించే వ్యక్తిజీత భత్యాలనూ భరించవలసినవారు సామాన్యులే. కాబట్టి ఎటువంటి వ్యక్తి తమ దేశానికి అధ్యక్షుడైతే బాగుంటుందో సామాన్యులు వివరించడంలో తప్పులేదు. వారి మాటను భాతరుచేసేవారు ప్రస్తుత రాజ్యాంగపద్ధతిలో లేని మాట నిజమే. అయినప్పటికీ సామాన్యులు తమ అభిప్రాయాలను విడవకుండా ప్రకటించుతూంటే ఇప్పుడు కాకపోయినా భవిష్యత్తులోనైనా రాజ్యాంగాన్ని సవరించే అవకాశముంటుంది. ఆ దృష్టితో ఆలోచించి చెప్పవలసినవన్నీ ఇండియా అధ్యక్ష పదవిని అలంకరించబోయే వ్యక్తికి ఈ కింది తీలవంపడ ఉండడమవసరం.

(1) సామాన్యుని స్థితిగతులను మెరుగు పరిచే కృషికి మంత్రిమండలి అధికారిక ప్రాముఖ్య మివ్వక తప్పని పరిస్థితిని అధ్యక్షుడు సృష్టించాలి. (2) సామాన్యుని జీవితం యావాడు ఇంత దుర్భరం కావడానికి ఏకైక కారణం ఆర్థిక చిక్కులు. కాబట్టి అధ్యక్షుడు తన ప్రత్యేక అధికారములను చలాయించి దేశంలో ఆర్థిక క్షిప్తపరిస్థితి యేర్పడినట్టు ప్రకటించి తన్నివారణకు అవసరమైన యేర్పాట్లు చెయ్యగలగాలి. (3) అర్థికాభ్యున్నతి సాధన కృషిలో దేశం లోని అనుభవజ్ఞులైన సాంప్రదామికవేత్తలూ, వ్యవసాయ నిపుణులూ, తదితర నిపుణుల సహకారాన్ని మంత్రిమండలి అపేక్షించే యేర్పాట్లు అధ్యక్షుడు చెయ్యగలగాలి. (4) అలంకార ప్రాయంగా అధ్యక్ష పదవి నలంకరించి, అప్పుడప్పుడు పూటైన ప్రసంగాలు చేసే వ్యక్తివల్ల దేశానికి కలుగబోయే ప్రయోజనమేమీ ఉండదు. (5) వ్యవసాయాభ్యుత్థులను ఇతోధికంచేసి, అవార రంగంలో వ్యయం సమర్థింపి సాధించే పరకూ, ఇతర పథకాలకూ, కార్యక్రమాలకూ డబ్బు ఖర్చుపెట్టవద్దని మంత్రి మండలిని అధ్యక్షుడు ఆదేశించగలగాలి. (6) మొయ్యలేని బరువుగా దేశరక్షణ పరం తయారగువాడానికి

శ్రీ కోట సుబ్బారావు

కాళ్ళిరు తగాదా ఒక కారణం కనుక ఈ సమస్యను ఏదో ఒకవిధంగా, ఆత్మగౌరవానికి చెరువు జరుగని పద్ధతిలో తక్షణం పరిష్కరించవలసినదిగా మంత్రిమండలిని అధ్యక్షుడు ఆదేశించగలగాలి. (7) అన్యదేశాలలో ఇండియా సంబంధాలను సడిపే తీరునుబట్టి దేశీయవిధానాన్ని నిర్ణయించే పద్ధతివల్ల ప్రయోజనంలేదని అనుభవంలో తెలిసవచ్చినది. మన దేశీయవిధానాన్ని అనుసరించవలసినదిగా మంత్రిమండలికి సలహా యివ్వగల వైతిక స్పెషియల్ అధ్యక్షునికి ఉండాలి. (8) సామాన్యుని ప్రాణాలకు ఉరిగా తయారవుతున్న పన్నులను వెంటనే రిగ్గించవలసినదిగా రాష్ట్రాలకూ కేంద్రానికి కూడా అధ్యక్షుడు సలహా ఇవ్వాలి. (9) రాష్ట్రప్రభుత్వాలమీద పెత్తనంచేసే కర్ర పెత్తందారుగా కేంద్రప్రభుత్వాధికారములను పరిమితంచేయడానికి వీలుగా రాజ్యాంగాన్ని సవరింపజేయాలి. (10) అన్నివిధాలా ఇండియాను ఇరుకున వడేసున్న విదేశీ అప్పులను వెంటనే కాకపోయినా దాటుదాల పద్ధతిలోనైనా తీర్చగలమన్న దైర్యం సామాన్యులకు కలిగే యేర్పాట్లను అధ్యక్షుడు సూచించాలి. (11) ఏల్లెవంటి త్వరగా రాజ్యాంగపరిషత్తును మళ్ళీ సమావేశపరచి, ఇంతవరకూ అనుభవంలో పోసి వచ్చిన గుణసాళాలను మనస్సులోపెట్టుకుని మారుతున్న భారతప్రజాస్వామ్యాని కనుగుణి మైన రాజ్యాంగాన్ని రచించే యేర్పాట్లు చెయ్యాలి. రాష్ట్రాలకు ఇప్పటికంటే ఎక్కువ అధికారాలుఇచ్చి, దేశరక్షణ, విదేశీ వ్యవహారాలవంటి ప్రధానశాఖలను తన అధీనంలో కేంద్రం అట్టిపెట్టుకొనడానికే ఏల్లెవంటి విబంధనలను రాజ్యాంగంలో సొండు దరచాలి అనగా ఆర్థిక, రాజకీయ వికేంద్రీకరణకు కొత్తరాజ్యాంగం దోహద పడాలి. (12) లోకమాన్య తింక వంటి స్వాతంత్ర్యప్రియుడూ, పర్వార్ వల్లభ భాయ్ పటేల్ వంటి కార్యదక్షుడూ, జవహర్ లాల్ నెహ్రూవంటి ప్రజాప్రదయ మెరిగిన విశాలదృష్టిగల వ్యక్తి ఇండియాకు ఇప్పుడు అధ్యక్షుడు కావాలి.

కానీ, ప్రస్తుత వాతావరణంలో అట్టి అవకాశం కనిపించదు. మరి ఆ కింభ ముహూర్తం ఎప్పుడు వస్తుందో!

ప్రొ. ఎస్. అనధాని

ఉత్తమచలనచిత్రాలకు 'నంది' అవార్డులు: రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సహాయ పథకం ప్రతిష్ఠంభన చిత్ర పరిశ్రమకు ముఖ్యమంత్రి విజ్ఞప్తి

రవీంద్రభారతి ప్రాంగణమంతా క్రిరా ముని జన్మదినంనాడు జనసముద్రంతో విండిపోయినది ఉత్సవసమయానికి అరగంట ముందుగానే పద్మభూషణ శ్రీమూడపాటి హనుమంతరావు, రాష్ట్రమంత్రి శ్రీ పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డివంటి పెద్దలందరూ పేకుటుంబంగావచ్చారు రంగురంగులపస్త్రాల అలంకరణలతో వచ్చిన రమణీషణాలవల్ల ఉత్సవానికి రామణీయత చేకూరినది పరిమళాలు విరజిమ్మే పుష్పాలతో వేదిక గుబాళించినది, వెనుకకైపు అలంకృతమైన నందివిగ్రహం అవార్డు గభీరతకు చిహ్నంగా నిల్చినది

ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కామ ప్రహ్లాదరెడ్డి దంపతులు, సమాచారశాఖమంత్రి శ్రీ కొండారెడ్డి దంపతులు, ఉత్తమచలన చిత్రాల వ్యయనిర్ణేతలూ, ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి, సమాచారశాఖ కైరెక్టరు ముందు వరుసలో, వారివెనుక ఉత్తమ చలనచిత్రాల బహుమతిగ్రహీతలూ ఆసీనులయ్యారు తెలుగు చిత్రాల్లో ఉత్తమమైన పని నిర్ణయించిన వాటికి ప్రభుత్వం ఏటా అవార్డులు ఇవ్వడం ఇది మూడవ మారు

ఉత్తమ చలనచిత్రాలు పోటీలో మొత్తం 10 చిత్రాలు మాత్రమే పాల్గొన్నాయి అందులో మనసేమందిరం, తేజమనసులు దిత్రాల మాత్రమే తోగడ ప్రభుత్వ బహుమతులుపొందిన కారణంగా అవి ఈ పోటీకి అనర్హమైనవిగా ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది అందువల్ల పోటీలో పంగీతిలక్కి, పాడుకా చట్టాభిషేకం, శ్రీకృష్ణ తులాభారం, ఆస్తివరులు, చిలకా గోరింకా, రంగులరాట్నం, నవరాత్రి, శ్రీమతి, చిత్రాలు పాల్గొన్నాయి పోటీలో ఉత్తమమైన మూడింటిని ఎంపిక చేయడానికి ప్రభుత్వం రాష్ట్ర విజిలెన్స్ కమిషనరు, ప్లాకోర్డు మాజీ వ్యయమూర్తి శ్రీ యం శేషచంద్ర శేఖరరావుల ఒక నిర్ణయక సంఘాన్ని నియమించివేసింది.

అందులో దాక్టరు అయ్యగారి వీరభద్ర రావు (ఆలిండియోరేడియో ప్లాడ్రాబాదు స్టేషన్ మాజీ కైరెక్టరు), దాక్టర్ కె వి ఖోపాస్వామి (ఆంధ్ర విప్లవిద్యాలయం మాజీ రిజిస్ట్రార్), శ్రీ ఎ వి మాణిక్యారావు (రాష్ట్ర ఫిలింస్ విభాగం అధికారి) వీరు ఏకగ్రీవంగా చేసిన ఎంపికలను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది ఉత్తమ బహుమతులు

వాహినీసంస్థవారి 'రంగులరాట్నం' చిత్రానికి ప్రథమ బహుమతి స్వర్ణపది లభించింది చిత్రనిర్మాతగా శ్రీ బి ఎన్ రెడ్డి పదివేలరూపాయలు, దర్శకుడుగా నాలుగు శేలరాపాయలు రొక్కాన్ని బహుమతిగా పొందారు అత్యంతస్వల్పంగా 'చిలకా గోరింకా' చిత్రానికి ద్వితీయ బహుమతి రజితినంది లభించింది నిర్మాతగా శ్రీ కె సత్యనాథుని మూడువేలరూపాయలు, దర్శకుడుగా మరో వెయ్యిరూపాయలు పొందారు గతంలో ఏకగ్రీవంగా 'ఆస్తివరులు' చిత్రానికి ద్వితీయ బహుమతి కాంస్యపది లభించింది చిత్రనిర్మాత శ్రీ రాజేంద్రప్రసాద్ కు వెయ్యి రూపాయలు, దర్శకుడు శ్రీ మధుసూదన్ రావుకు అయిదువందల రూపాయలు నగదు మొత్తం బహుమతిపొందారు

ఉత్తమ చలన చిత్ర కథారచయితగా (రంగులరాట్నం చిత్రం) శ్రీ పాలగుమ్మి పద్మరాజు వెయ్యిరూపాయల బహుమతి పొందారు రెండవ బహుమతి చిలకా గోరింకా చిత్రం కథారచయిత ఆచార్య ఆత్రేయకు అయిదువందల రూపాయలు బహుమతిని ప్రకటించారు ఆయన ఈ సభకు హాజరు క లేకపోయారు

ఉత్తమచిత్రాలుగా ఎన్నికైన ఈ మూడింటిలో ముఖ్యపాత్రధారులైన చంద్రమోహన్, అంజలిదేవి, విజయనిర్మల, ఎన్ వి రంగా రావు, కృష్ణారాజు, కృష్ణకుమారి, అక్కినేని నాగేశ్వరరావు, కొంగర జగ్గయ్య, జి వరరాజ్ కి— మొమెంటోలు (జ్ఞాపక చిహ్నాలు) పొందారు. ఉత్తమచిత్రానికి దర్శకుడుగా అవార్డులు

కరుణ అవార్డులు అందుకోవడానికి శ్రీ బి ఎన్ రెడ్డి లేవగా సభలో కరతాళ ధ్వనులు మిమ్మమ్మటాయి అలాగే సూతన నటుడు చంద్రమోహన్, అగ్రనటుడు నాగేశ్వరరావు, సార్వభౌమసభ్యుడు జగ్గయ్యకు గౌరవతర హర్షధ్వనాలు లభించాయి శ్రీ జగ్గయ్యకు మొమెంటో అందజేస్తూ ముఖ్యమంత్రి గౌరవంగా చేయడంతో సభ ముదస్థితమై నది

ఉత్తమ ఫిలిం ఛేంబర్ల ఏకీకరణ

'రంగులరాట్నం' చిత్రం బి ఎన్ రెడ్డి గారి ప్రతిభాపావర్ధనలకు, ఉత్తమ అభిరుచికి నిదర్శనమంటూ, అందులోని పాట— ఒక్కపాడే వోటిచ్చి పంపితే మీ జోలికి ఇక రామండి' త్వకంతో నచ్చిందని దిరహాస పదనంతో శ్రీ ప్రహ్లాదరెడ్డి చెప్పారు ప్లాడ్రాబాదులో చిత్రపరిశ్రమాభివృద్ధికి ప్రభుత్వం ఇతోధికంగా తోడ్పడగలదని ముఖ్యమంత్రి హామీ ఇచ్చారు అయితే ప్రభుత్వం ఇస్తున్న సహాయాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోవాలని పరిశ్రమను కోరారు అందుకు తృప్తిపరచగా ఆంధ్ర, ప్లాడ్రాబాదు ఫిలిం ఛేంబరులు త్వరలో ఏకం కావాలని, ఆ ఏకీకరణ ఇరిగితే, పరిశ్రమ సమస్యలను పరిష్కరించుకోవడంలో సమిష్టిగా, సమర్థవంతంగా కృషి చేయవచ్చని శ్రీ ప్రహ్లాదరెడ్డి చెప్పారు

ఈ బహుమతి ప్రకాశవంతంగా నికలభ్యక్షత వహించిన శ్రీ కొండారెడ్డితో మాట్లాడుతూ, రాష్ట్రంలో ముడిఫిలిం ఉత్పత్తికి సహకారరంగంలో కర్మాగారాన్ని ఏర్పాటు చేయాలన్న ఆలోచనను గురించి ప్రస్తావించారు శాలిలకథా చిత్రాలు రావడం లేదనీ, అది కోవనీయమైన విషయమని ఆయన అన్నారు

వాహినీకి గర్వకారణం

దర్శకునిదొత శ్రీ బి ఎన్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ, 'మా వాహినీ సంస్థ రెండు పాల్లు ఢిల్లీలో రాష్ట్రపతి రజితపతకాలను

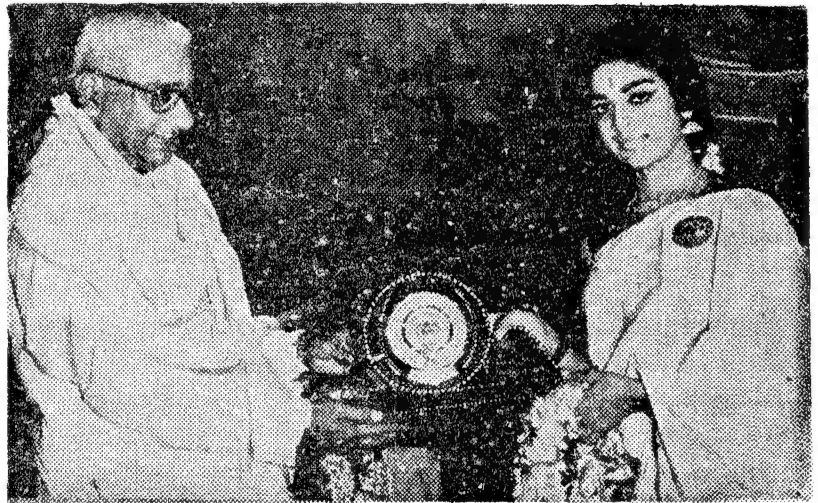
పొందినప్పుడు కలిసి ఆనందంకల్పా ఈనాడు నాకెంతో సంతోషంగా ఉంది. తన ఇంట్లో తనవారిముందు తనకు గౌరవం తెలిగినప్పుడు ఎంత ఆనందంగా వుంటుందో మాటంతో చెప్పలేము.' అని అన్నారు. ఒక చలనచిత్రం పేరు ప్రతిష్ఠలను అర్జించినప్పుడు ఆ ప్రత్యేకత ఏ ఒక్కరికీ చెందదనీ, ఆ చిత్రంతో పనిచేసిన పుణ వాళ్ళకు శక్తి సంపన్నులైన సాంకేతిక బృందం, కళాకారులు కలిసి సమష్టిగా చేసిన కృషిగా భావించాలని శ్రీ రెడ్డి చెప్పారు! ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చలన చిత్రాలను ప్రోత్సహించేందుకు అన్ని రకాల ప్రోత్సాహాలను ముందంజ వేసిన దని చెప్పతూ, 'ప్రభుత్వం చూపుతున్న ఈ జాదూలానికి పరిశ్రమలో ఉన్న మాటా ఎంతో గర్వకారణంగా ఉంది.' అని అన్నారు. మన ప్రభుత్వం ఇచ్చిన, ఇస్తున్న చేయూతను సద్వినియోగంచేసి సత్ఫలితాలను సాధించడం పరిశ్రమ కర్తవ్యమని శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డి చెప్పడం ముదావహం. ఈ కర్తవ్యాన్ని పరిశ్రమ ఇవ్వచ్చు గుర్తించలేదన్న భావన రాజధానిలో తోగడ ధ్వనించింది.

ప్రభుత్వపథకం ప్రతిష్ఠంభన

అర్థికంగా 'చిలకా గోరింకా' చిత్రం రెబ్బతినన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం దానిలోని మంచిని గుర్తించి రజితనందిని బహూకరించడంవల్ల అంతకన్న మంచి ప్రయోగాత్మక, ప్రయోజనాత్మక చిత్రం నిర్మిద్దామన్న ఉత్సాహం రేకెత్తించినదని శ్రీ ప్రత్యూత్పా చెప్పారు. రాజధానిలో సీనియర్ పరిశ్రమకర్తలనుండి ప్రభుత్వం తలపెట్టిన పథకాలను మరింత శీఘ్రంగా అమలు జరపాలని శ్రీ అక్కినేని వాగ్దేవరావు కోరారు. జాదూవు నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం ఆయన ప్రభుత్వానికి ఒక మెమో రండు సమర్పించారు. అందులోని పెక్కు సూచనల ఆధారంగా చిత్రపరిశ్రమను అభివృద్ధి పర్చడానికి ప్రభుత్వం ఒక పవోయిలా పథకాన్ని రూపొందించుకున్నది. ఆ పథకాన్ని గత మూడున్నర సంవత్సరాలుగా చేపట్టుతున్నది రాజధానిలో చిత్రపరిశ్రమ అభివృద్ధి కై ఇంతవరకూ దాదాపు పదిలకల్ల రూపాయల పేరకు ప్రభుత్వం వ్యయపర్చి నప్పటికీ పరిస్థితిలో ఆశాజనకమైన

మార్పుకూ రాలేదు. కొత్త స్టూడియోలు నిర్మాణం జరగలేదు; చిత్రపరిశ్రమ ప్రేరణ రాజధానిలో జరిగలేదు; పుష్టి చేకూరలేదు. ప్రభుత్వ పథకం ప్రతిష్ఠంభనను ఎదుర్కొంటున్నది! కారణాలు ఏవైనా, బాధ్యులు ఎవరైనా పరిస్థితి నాల్గోళ్ల క్రితంలాగే ఉంది.' కొత్తస్టూడియోలు నిర్మాణకోసం ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన స్థలం పేపీలో పడవది. ఈ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొనే ప్రభుత్వం ప్రోత్సాహ పథకాన్ని శీఘ్రంగా అమలుజరపాలని ఆయన కోరారు. భారత ఫిలిం ఫెడరేషన్ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎ. ఎల్. శ్రీనివాసన్ మాట్లాడుతూ రాష్ట్రప్రభుత్వ ప్రోత్సాహ పథకాన్ని అభినందించారు. ధనాభావ

సంవత్సరం మారినా ఇలాంటి గ్రహీతల ఇష్టాగోష్ఠిని ఏర్పాటు చేశారు. అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. ఎన్. ఆర్. అంజనేయశాస్త్రి స్వాగతం చెప్పారు. ఈ సమావేశంలో శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డి మాట్లాడుతూ చిత్రాల పాత్రాధిపతి నిర్మించినా మరెక్కడ నిర్మించినా ఉత్తమమైన చిత్రాలు తోవలసి అవసరమందని చెప్పారు. పాత్రాధిపతి చలనచిత్ర పరిశ్రమ అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం గైకొన్నచర్యలు ఆశించినంతగా ఫలితం లేదని చెప్పారు. చిత్ర పరిశ్రమకర్తలనుండి గైకొనవలసిన చర్యలను గురించి తెలుసుకోవడానికి ప్రభుత్వం శాంతాబావ్, సత్యజిత్ రాయ్ వంటి ప్రముఖులను ఆహ్వానించి

ముఖ్యమంత్రిపద్మసుందరి బ్రాహ్మణం అందుకుంటున్న విజయనిర్మల.

మనే కారణాలతో ప్రభుత్వం ముడిఫిలిం కర్మాగారం రెవ్యూలో స్థాపించాలన్న ఆలోచనకు ముమ్మందు పుష్టి చెప్పరాదని శ్రీ జగ్గయ్య విజ్ఞప్తి చేశారు. ప్రభుత్వానికి బి. ఎన్. రెడ్డి సూచన ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ కె. ఎన్. అనంతరామన్ అతిథులను ఆహ్వానించారు. సమావేశానికి డైరెక్టరు శ్రీ బి. ఆర్. కె. శాస్త్రి కృతజ్ఞతలు తెల్పారు. ప్యర్సన్ల అవార్డు పొందిన 'రంగులరాట్నం' చిత్రాన్ని ఉదయం సవరంగ్ టాకీస్ లో ఆహ్వానితులకు ప్రదర్శించారు. విరామ సమయంలో కళాకారులను పరిచయం చేశారు. అంతకుముందు పాత్రాధిపతి ఫిలిం క్రిటిక్స్ అసోసియేషన్ వారు ప్రతి

పలం గైకొనాలని ఆయన సూచించాడు. ఇలాంటి గ్రహీతలందరూ ఈ ఏడాది వేళంలో ప్రసంగించారు. రాష్ట్రంలో చిత్రపరిశ్రమకు ప్రోత్సాహ ఇవ్వాలన్న తలంపు ఇతరరాష్ట్రాలతో పోటీ పడడానికి కాదనీ, మన కళాకారులకు, సాంకేతికనిపుణులకు ఇతోధిక ఉన్నది కల్పనకై వీలు కలిగించడమే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యమని శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి రవీంద్ర భారతిలో పుష్కలవర్ణన 1968 వాటికైనా రాజధానిలో చిత్ర పరిశ్రమ జలపదానికి స్థిర పడడానికి పరిశ్రమ, ప్రభుత్వం పనిష్ఠిగా కృషి చేస్తారని అభిప్రాయం.

బాసాని సుధర్శన్ రెడ్డి

మనమీద

తాడిగిరి పరవరాజు

సీరియల్

పరిశీలక కథ

వెంకట్రామయ్యగారికి బాగా బియ్యం ఉండని పరిస్థితి అప్పటినుండి కాసుయ్య మేష్టరూ, అయిన తొరిగి పెంచిన అనాధబాలుడు (వెనీట్ అయ్య) బాధలూనికి వెదతారు. వెంకట్రామయ్యగారు అంతకుముందు ఇచ్చిన పదివేలకాసు మోక పదివేల ప్రసాదాకే ఇప్పుడునుకుంటారు. వెంకట్రామయ్యగారి కొడుకు మధు పూరినుంచి వచ్చిన ఉత్తరంలో కాసుయ్య మేష్టర్ కు కుటుంబం కారణం, కాసుయ్య కలెక్టరు అయి మేనేజర్ ముఖారు పూర్తిగా బోంబాయిలో ఉన్నాడని మధు కాసుయ్య మేష్టర్ కు ఇంటికే వెళ్ళాడు.

5

అప్పుడుగాని ఏనాటినుంచో దరించిన చేతి గాబూ—తర తరాలుగా వస్తూన్న కంటేబాబు—కాసుయ్య—ఇంకా వగల అయిదవతరపు అంకరలన్నీ తియింపి, నాన్న తిక్కం చెరిసి, పూతి బియ్యం పైడమ్మ కాని దగ్గరకి తీసికెళ్ళి స్నానం చేయించి తీసికొచ్చారు ఈ రోజు. కప్పర కప్పర తీకటి ఉండగానే బయలుదేరి నూర్యదయోగి కల్లా ఇంటికే తీసుకొచ్చాడు చెడ్డమనుషులు.

ఈరోజు దివ్యమూలా అతి పెద్ద మూలా అని రెండు వర్గాలుగా నీటి హోరా హోకిగా పోట్లాడుకొని కళ్ళు పెంచుకొని తగాదా అంటే 'ధీ' అనుకొని వూరి ఏనాకానికి దారిపీట తరెండు పిర్మి నాయకులజా ఒక కాతీర కట్టడే సభ్యం పెంపొందిన జీవిత వెంకట్రామయ్యగారు దివంగతులయ్యారు. వారి పిల్లలను (మరి చెల్లెళ్ళతో ఒక గుట్టుం.

ఈ రోజు పెద్ద దినం చేశారు. దినం దరిగా వీరి కుటుంబం వెంకట్రామయ్యగారికి తోపాటు అక్కడనున్న ఉడు ఉరుండా

కదిలి వచ్చింది స్వకీ యులైన వారి గుణ సంపత్తిని కొనియాడుతూ అందరూ సున్నగా భోజనం చేశారు. లేదే అంతి లేకూంటే కూర్చునే అంతి కూర్చుంటున్నాడు వందన కాగులు దిగుతూంటే మళ్ళీ బియ్యం పోతే కాగులు పొయ్యి గాడిమీద కేక్కిస్తున్నాడు 'తిన్నవాళ్ళకు తిన్నంత తిండి'—'లేదంటే దివంగతులైన వారి ఆత్మకు శాంతి కుదరదని గాతెల్లో నిల్వజేసిన వడ్లన్నింటిని వారం రోజుం క్రితమే బయట కుమ్మరించారు చివరకు ఎంగిళ్ళు ఎత్తుకొని పొట్ట పోసికొనే యాదామంతు సహితం పళ్ళా పంక్తితో కూర్చుంటే భోజనాలు పెట్టాడు వారి ఆత్మశాంతి కోసమే

పొద్దు వాటాలిపోయింది బయట పందిట్లో భాళి గంగాళాలూ కాగులూ దభ దభ మని శబ్దం చేసుకుంటూ, తోమటానికి పని మనుషులు దొర్లించుకొంటూ తీసికెళ్ళువారు దినం చెయ్యటానికి వచ్చిన మట్టువక్కా అభివీకాకుండా తిని ఆరుగుల విరాద కాపిట్ కాళ్ళు పంజతన్నీ పడు కొట్టాడు.

'ఇంకెప్పుడూ ఉన్నా' కోటయ్య అరిచాడు—ఒక చేత్తో సత్తువడ్లన పక్కం పట్టుకొని మరో చేత్తో నడుంకు కట్టుకొన్న కండువా ఊదదీసికొంటూ

పందిట్లో — రోడ్డుకేసి తేరిపార చూశాడు

వోడి ఆవల దిబ్బపైన ఎత్తుగా పడిన ఎంగిలాలతో కూస్తే పడుతున్నాయి కుక్కలు—కాకులు వాటి తలపై తిమ్మలున్నాయి. ఎటుగా వాటి వెంటబడి మళ్ళీ వచ్చి ఆకులు వెతుక్కుంటున్నాయి

ఇంకెప్పుడూ—నీ వూ—వేనూ—

వంతులుగారూ' అవతల గదిమీండి పురుషి కంకం పిసిపించింది

'మరి అప్పుడుగారో—అమెను లేచి ఇంత ఎంగిలి వదమనండి పొడ్డుగూకుడా ఏదీత్త మాత్రం తిరిగొత్తాడా.'

'వంతులుగారూ! పిందండి మీదా గూడా అందరికీ దయర్థం చెప్పేవాళ్ళు మీరే ఇట్టయితే.'

వాలు కుర్చీలో కళ్ళు మూసికొని పడుకొన్న కామయ్యగారి కళ్ళు విప్పారాయి

శుష్కించిన ఆ వదనంలో విషాదధారాలు

సుస్పృహగా గోచరిస్తున్నాయి వెంకట్రామయ్యగారి అస్తమయం వారిని ఎంతగా

క్రంగదీసిందో—దానికి వారి వాడిపోయిన కనురెప్పలే నిదర్శనం తనకు చేదోడు వాదో

దుగానుండి తన అడుగుజాడల్లో వడిచిన ఏకైక మిత్రుడు తననుంచి దూరమై

నాడు దాదాపు రెండు దశాబ్దం స్నేహం, ఈ ఆకస్మిక దుర్మటనవలన తెగిపోయింది.

కంటకావృతమైన తన జీవితపదాన్ని సరళంచేసి, తన ఆదర్శాలకు రూపం

ఏర్పరచిన ఆత్మీయుడు విశ్వబౌద్ధర్యంతో కలిసిపోయాడు ఈ దుర్మటననుండి తేరు

కోవటం అంత సులభసాధ్యంగా కనిపించటం లేదు పదిరోజులనుండి ఆహారం చేతకు

తీసికోకపోవటంవలన మనిషిలో జాగా నీరసం ఏర్పడదని కళ్ళముందు ప్రకటిగా ఉంది.

మళ్ళీ కళ్ళుమూసికొని సమాధానం చెప్పాడు.

'పొద్దు బాగా వాలిపోయింది కోటయ్య ఇప్పుడు తిన్నా వాకు ఒంటబట్టరు—వా

కిన్నిసాలిచ్చి నీవు కానివ్వు'

'భలేవారండి మీరు యాలకింత తినకుండ ఎప్పుడూ వద్దారా అప్పుడు తినమంటే ఇప్పుడేం తొందర అంతన్న కానియ్య అంటేరి. ఇప్పుడేమో ఇట్టా'

అని నలుక్కొంటూ రోనికెళ్లి దిక్కటి పాలు పెద్ద ఇత్తడి గొలుసునిండుగా తెచ్చాడు. రెండులడ్లు కూడ పట్టుకొచ్చాడు.

‘ఇదుగోనింకి...ఇది నోట్స్ ఏనుకొని పాలు తాగండి...మరీ ఇదయిపోతున్నారు వంతులుగారూ’ అంటూ స్వామి ముందుకి తాగి దానిమీద లడ్లు పాలగొలుసుపెట్టాడు.

అంతలోనే జరిఅంచు భోవతి కుప్పళ్ళు పైకెత్తి పట్టుకొని వయసు మళ్ళిన ఆసామి అక్కడకుచేరాడు. పైకీక్రిందకూ కుదించిన పడ్లగోతాలా మట్టనరిగా ఉన్నాడు సర్లగా. నన్నగా ఈనెలా. కత్తి రించుకొన్న కోరమీసం నలుపువర్ణం ముఖంలో కలిసిపోయింది. అతను ధరించిన ఇద్దరుపీల్కు బొల్చి తడిసి నలిగిపోయింది.

‘కోటయ్యా!...ఇక మచ్చా నేనే మిగిలింది మనిద్దరికీ వడ్డించు. అక్కయ్య గొంతులో ఇన్ని పాలుపోసేటప్పటికీ నా తాతలు దిగి వచ్చారనుకో’ అన్నాడు.

‘అదివాడు శివరామయ్యా!...నీవు కూడ ఇప్పటివరకూ తినకుండ ఉండటానికి నీ మూతికి ‘చిక్కం’బెట్టారా ఎప్పురై నా?... రా...రా?’ అంటూ విస్తళ్ళు తీసికొని నీళ్ళు చల్లి ఇద్దరికీ వడ్డించి తను ఆవు రావురుమంటూ తినసాగాడు.

ఈ వంటలూ వారులూ వాళ్ళిద్దరి అజహాయిషీక్రిందనే జరిగాయి. ప్రొద్దుటి నుండి వచ్చిన నడుం ఎత్తకుండ పని చేశారు. అలసిపోయి తిన్నంతపేహా ఎవరూ ఎవర్నీ పల్లించుకోలేదు. తండ్రికింద చెయ్యిపెట్టుకొని వెల్లకిలా వడుకొని కళ్ళు మూసికొన్న మాష్టారు పాలగొలుసు ముట్టుకోలేదు. చప్పున భోజనం ముగించుకొని కోటయ్య బలవంతాన మాష్టారివేల పాలు తాగించాడు. అతరువాత ముగ్గురూ ఇళ్ళకు వెళ్లటానికి సంసిద్ధులయ్యారు.

‘అక్కయ్...మేం వెళ్తున్నాం’ కేక పెట్టాడు దర్వాజిలోకి తొంగిచూస్తూ విరజిసికొన్న జాట్టులో, బోసికొడ్తాన్న మెడమట్టా బీరె కప్పుకొంటూ అవె వెలువలికివచ్చింది. కళ్ళు ఉబ్బిచాచి పోయాయి. జాట్టు ముడివేసికొంటూ

‘వెళ్ళండి...వెళ్ళండి నాయనా...మళ్ళీ ఈ గడవతొక్కే అవసరమేముంది మీకు... ఎప్పుడూ పెళ్ళి ఇల్లలా కళకళలాడు తూండేది...మీరు పిలవటానికి, రావటానికి

ఇప్పుడవురున్నారక్కడ’ ... వలతు చదిగి వారిదిదాదు’ అంటూ కోటయ్యను వెంట పట్టుకొని మూడుకు కదిలాడు.

‘శివరామయ్యగారూ...మీరిక్కణ్ణేఉండండి ...ఒక్కరై నే నిడిచి అందరమూ సొముం

దొంది. ‘కోటయ్యా!...ఇదిగో...ఇది వంతులు

అంతలో అచ్చమ్మగారు పెద్దగా పిలిచింది.

శాశికిచ్చెయ్యి.' అంటూ ఒకకవచు చేత్తో పట్టుకొని వాకిలిముందు నిలబడింది.

'అయ్యో... ఆ కవచు... ఇప్పుటి పరకూ చేతిలో పెట్టుకొని అక్కడే మరదలియి వస్తున్నాను... అందులో వెంకట్రామయ్య గారు ఏమేమి ముఖ్యవిషయాలు ప్రాశారో ఏమో' అంటూ వెనుతిరిగిపో.

కూర్చున్న మాటలు పూర్తకాకముందే కోటయ్య వెళ్లి దాన్ని అందుకొని తిరిగి వచ్చాడు. ఇద్దరూ గేటుదాటి వెళ్లి పోయారు.

కిర్రామయ్య వాలుకుర్చీ అమెకు దగ్గరగా తాకుని అందులో వాలాడు, తిరిక్తాయానం తీర్చుకొంటూ. చుట్టు పక్కల పరాయివాళ్ళు ఎవరూ లేకపోవటం గమనించి అచ్చమ్మగారు కళ్ళు తుడుచు కొని, ఏడుపు వాయిదావేసికొని కంఠం పెగుట్టుకొంది.

'అబ్బాయ్!'

'ఉం.'

'ఇన్నాళ్ళూ మీరావశీరు - ఊరంటూ తన జీవితాన్ని వెళ్లదీశాడు. ఒక్కగా నొక్క కొడుకు వాడిపెళ్లి - పేరంటం అనేద్యూసే లేకపోయింది ఆయనకు - తను కళ్ళు మూయకముందే ఈ శుభకార్యం జరిగితే వాకింత దిగులుండేది కాదురా... చదువో - చదువని - అది పూర్తయిందాక పెళ్లిమాట ఎత్తవద్దని... చివరకు చూడకుండానే పోయాడుగదా... ఎంతవరకూ రుణమో అంత వరకే...' ముక్కు చీదుకొని పమిట చెరుగుతో తుడుచుకొంది.

'ఇక జరిగిపోయిన వాటిని తలచు కుంటే ఏమొస్తుందిలే...' సాగాకు తన తిసి పోయి తొడపై పెట్టుకొని సాపు చేసికొనిపోడు.

'ఊర్మిక వచ్చిందా!... వాకు అగడది లేదే' ఉచ్చాహంగా అడిగింది.

'అప్పుడే వెళ్ళారు వాళ్ళమ్మా - అదీనా' 'ఈమధ్య నేను చూడలేదు - మొన్న అదాలునచూస్తే చాగా ఒక్కచేసింది. కొద్దిగా పొడుగునట్టు విసిరింది... ఈ ఏడయినా దాన్ని ఒక ఇంటిదాన్ని చెయ్య దలచుకొన్నావో లేదో?'

అసూహ్యమైన ఈ మాటలకు అతను వివరితుడయ్యాడు, తన భర్తరహితుడై అమె గ్రహించకముందే పర్ణికన్నాడు.

మట్టిబొమ్మలు

చుట్టుమొన కొద్దిగా కోరికి ఊశాడు.

'ఇప్పుడేం తొందరల్లే... దిన్నపిల్ల' నిర్లిప్తత వ్యక్తమాతూర్ణ కంఠంతో పలికాడు.

'ఇంకా చిన్నపిల్లరా... తండ్రివికాబట్టి నీ కట్టునిపిస్తుందికానీ వయసాబివసిల్లను ఎవ్వళ్ళని ఇంట్లో ఉంచుకొంటావ్... పెద్దదాన్నో చిన్నదాన్నో నే చెబుతున్నావను. దాని ఇంటికి దాన్ని పంపించేయ్యి.'

ఎవరిప్పుడయి రహస్యతను వారు నిగూఢంగా దాచుకొని ఎలా బైటపడాలా అని ప్రయత్నించసాగారు. నోరువిప్పి అడిగాక తిరస్కారం ఎదురైతే తలవంపు లుగా ఉంటుందని ఇద్దరూ సంకోచించ సాగారు. తనకూతుర్ని కోడలుగా చేసి కొమ్మని తనే అడగానని అచ్చమ్మగారి కోరిక. ఎందుకంటే అంత అంతస్తులో వియ్యమందుకోవటం మహద్భాగ్యంగా అతను భావించాలని అమె. అతను అడవిల్ల తండ్రి - చప్పున బయటపడిపోతే చురకనయిపోతానని భయం.

అమాట వినగానే అతనికళ్ళు మెరుర్ని పట్టు తుడుచుకొన్నాడు.

'అక్కాయ్... నీకు తెలుసుగా... దాన్ని నేను ఎంత అల్లారుముద్దుగా పెంచానో... అది ఇంట్లో లేకపోతే ఒక్కగడియ (బతక లేను. అందుకే దాన్ని కాలేజీకికూడ పంపలేదు.' అమె మనోభావాన్ని పసికట్టి మాటలాడటంలో చాలా బాగ్రత్త పాించాడు. చుట్టిన చుట్టూ కాల్పుకోవటం కూడ విన్నవించాడు.

'అబ్బాయ్... చూడూ... ఆ డిపి ల్లను పివాటికైవా ఒక అయ్యచేతిలోపెట్టి సాగ నంపాల్సిందే... ఏమంటావ్'... అతనిముఖంలోకి చూసింది.

'అమాట విణమేననుకో. కానీ ఏది ఎలాఉన్నా అమ్మాయి మా కళ్ళముందే ఉండాలి. నగారునారుకానీ... నారు నగారుకానీ. అందు కివ్వపడ్డవాడే చూపొస్తాను' తన నిశ్చితాభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చుతూ లేచి నిలబడి గూట్లోఉన్న అగ్గిపెట్టి అందు కొని చుట్టు ముట్టించుకొన్నాడు.

'ఇల్లరికపుటల్లడ్ని చూస్తున్నావా? మరీ గొంతెమ్మ కోరికలుకోరకు. అంతకంటే

నేనొకటిచెబుతావను. చూవాడు మేమి కిచ్చెయి నీ కూతుర్ని... ఉన్నాళ్ళో నంబంధం. తల్లిగారిఉరూ... అత్తగారి ఉరూ ఇదే అవుతుంది దానికి' వ్యవహారం వాస్తవంవలన ప్రయోజనం లేదని అమె తన అభిప్రాయాన్ని కుండ బద్దలు కొట్టి పట్టు చెప్పింది.

'అక్కాయ్. ఎవ్వళ్ళకు నామీద దయ కల్గిందే' చుట్టు నోట్లోనుండి తీసికొని కళ్ళప్పగించి ఆమెకేసి చూడసాగాడు.

'ఎంత తెంచుకొందావను. కొన్నా రక్త దంబంధం ఎక్కడికి పోతుందిరా? ఒక రక్తం పంచుకొని పుట్టివంతమాత్రాన దూరమైపోతామా? పిల్లలిద్దరూ చిలకా గోరింకల్లా మన కళ్ళముందుంటారు. కట్నానికి ఆశపడి పరాయి నంబంధం చేసివా లంకుతఇంట్లో నేనొక్కదామే దియ్యంలా చావాలి, వాడటు అత్తగాంటికికని, పట్టు పని అటూఇటూ తిరుగుతూంటే...'...

'అక్కాయ్! ఈసంపాదనంతా దానికి కావాలేలే మరేవరకే... పోతా నేను కట్టుకు పోతావా! నేనుమాత్రం తక్కువ చేస్తుం దేమంటే!...' ప్రశాంతంగా సాగ పదుల్లా వాలుగా నర్దుకొంటూ అన్నాడు.

'అయ్యో, రాను రామా ఎంతమా టన్నావోరా. కట్నాన్నిగూర్చి వల్లెత్తి మాటవ్వావా. మాటవరసకు చెబుతున్నా నంతే శాశ్వతాత కాడికి మిగిల్చి పోయింది బాలక ఇంకా ఎందుకు? కాలుమీద కాలువేసుకొని తరతరాల వరకూ అనుభవించవచ్చు, విశ్వవంలాటి పొలాయి. ఇంకా వాళ్ళవాన్ను పైమ్మాయి, అప్పు త్రో, మన్ను మశానం కట్టింది డబ్బు తగలేశాడుకానీ ఆ పంతులుగారిమాటనివి... లేకపోతే ఇంకా ఎట్లా లేదన్నా.. అని ఏమో చెప్పబోయింది.

'అక్కాయ్ నేను అరవిడిచి మాట్లాడు తున్నా... వాడికోపం కాదంటే నేనిన్నాళ్ళూ ఎవడిచేతుల్లో పెట్టింది. లేకపోతే! ఈ ఊరి వ్యవసాయాల వెత్తినవేమకాని, బావవంట తిరిగి ఈ అరవచాతేరి అంతా ఎందుకు?... ఆపని కాస్తా ముగించుకొని వేసకా, నీ మరదలిరా, నిబ్బరంగా గుండెమీద చెయ్యివేసికొని పడి ఉండలేకపోయావా?...' 'అయితే ఎవ్వళ్ళమంది నీ కీబుర్తి

పుట్టింది. నీవూ మీదానకు తగ్గవాడి నేరా' అతనిముఖంలోకి కుతూహలంగా చూస్తూ అడిగింది—తాను కూర్చున్న పీట మరియు దగ్గరకు లాక్కుంది.

'మరి ఇన్నాళ్ళూ బావవంట ఎందుకు తిరిగా ననుకొన్నావే. బావ చెప్పినట్లుగా పైస్కూరికి ఎనభైవేలు ఎందు కిచ్చా వినుకొంటున్నావ్. ఎప్పుడయినా బావ బావించిని గ్రహించి దాన్ని కోడలుగా చేసికొంటాడనే. కానీ బావ ఎన్నాళ్ళూ ఎదురుచూసినా ఈ సంగతే పట్టించుకో లేదు.' లేచి కిటికీనుండి కాండ్రించి ఉమ్మివేసి, మళ్ళీ 'వై'—'వై' అంటూ ఛవ్వరించసాగాడు.

'అదంతా ఆ పంతులుగారి మాయ. మరి ఆయనమాటంటే ఎందుకంతగురో అంతు చిక్కలేదునాకు—ఆయన గీసినగీటు దాటే వాడుకాదు. పంతులుగారు రమ్మన్నారంటే చాలు, తింటున్న కంచం అలా వెట్టివేసి, చెయ్యి తుడుచుకొని పొయ్యేవాడు. ఆయన మాటలు విని స్కూలుకు రాసీచ్చిన ఆస్తి లక్షన్నర దాదాపులేదా— పొలం డబ్బా. అంతా కలుపుకొంటే' ఆమె ఊహాసభంలో పైస్కూలుకై భర్త వెచ్చించిన స్థిరపదార్థాలు తెక్కించుకోసాగింది.

'అది మంచినేలే ఆక్కాయ్! మనం తిని తలకు పోవకంటే చూశేదెవడు? తెలిసిందా? వరులకింత సహాయం చేయాలని, వదిమందికీ పేలుజరిగే ఒక మంచినని చెయ్యాలని పంతులుగారు చెప్పేదికూడ నిజమే. ఇతరు లకు మేల్కా జరుగుతుంది. మనకూ పేరుంటుంది... తెలిసిందా ... వెధవడబ్బు... పెదవాన్నగారి పేరు శాశ్వతంగా ఉండి రోయిందాలేదా? ... సోమేశ్వరరావుగారి ఉన్నతి పాతకాని.'

అతని మాటలకు అడ్డొచ్చి ఆమె అంది 'నాకివన్నీ ఏమీ తెలుసురా ... మీబావ అతో దించకుండ చేస్తాడూ, ఏవనైనా అని నతి పెట్టుకొనేదాన్ని ... ఆయన ఎదుటపడి మాట్లాడాలంటే భయం వేసేది. మరి పెళ్ళివిషయం ఏంచేద్దాం... పెళ్ళి ఎప్పుడైనా కొనియ్యగానీ కనుపుకుంకుమ పెడతాం అమ్మాయికి' ... ఆమె కంఠంలో ఆతురత కప్పించింది. అప్పటివరకూ కిటికీలోనుండి బయటికి కూర్చున్న అతను ప్రక్కకు

తిరిగిచూశాడు. అమె కళ్ళలో కూడ పెళ్ళి పట్ల తపాతపా కనిపించింది.

'వాడ్నికూడ కనుక్కొందాం— దిన్నసిం వాడు కాదుగా! ... బాసికం కట్టి కూర్చో బెట్టుటానికి' అతను అనుమానంగా అన్నాడు, చుట్టూకొరికి ఊహా.

'అందుకనే అబ్బాయ్ వేసు తొందర పడేది. వాడి వ్యవహారం వాకు అంతగా నచ్చలేదు' కళ్ళు గుచ్చిగుచ్చి అతనివేసి చూస్తూ గొంతు తగ్గించుకొని అంది.

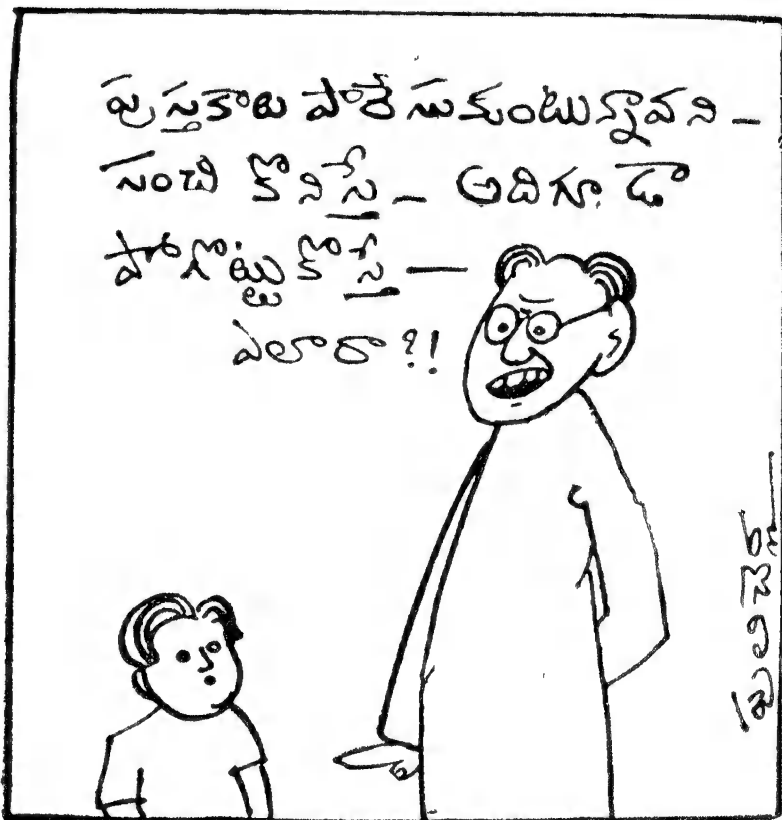
'మరి వదిలేమని రోజానుండి...రోజాకు మూడు జతలబట్టలు విడిచి అవతలి విప్పి రేస్తాడు. రాత్రిళ్ళు ఎక్కడెక్కడో తిరిగి ఇంటికొస్తాడు. కిటికీ చువ్వలు పట్టుకొని అలానే దిమ్మెలా నిలబడతాడు. వాళ్ళనాన్న వివాద దిగులుపెట్టుకొన్నాడేమో ననుకొన్నా మెడట. అదీలేదు.' 'నా కిక్కడ బాగు లేదు నుద్రాను పోతానని కూర్చున్నాడు మొన్న వారంలోకాలి క్రిందట. పెద్దదినం అయిందాక ఇంటిపట్టునుండాలి వాయవా! నలుగురూ ఏమనుకొంటారని ఊహించుకొని ఉంచా.'

అమె ముఖంపై మళ్ళీ నిషిధానాన్ని కమ్ముకొన్నాయి. ముఖం బునబున పొంగి పోయింది.

'ఇక నీవుతప్ప మరొక మగదిక్కు ఎవ రున్నారే' అంటూ ముక్కు చీదుకొని మళ్ళీ విడవటానికి ఉపక్రమించింది.

'వాడ్ని నీచేతుల్లో బెడుతున్నా...ఈ ఇల్లా, వ్యవసాయం వాకేం పాలుపోవటం లేదు' అంటూ ముఖానికి చేరుగు అడ్డ మేనుకొని, గోడకు చేరగిలాపడి గొల్లు ముంది. అతను మడతకుర్రీలోనుండి లేచి క్రింద కూర్చోని ఆమెను అనునయించే సాగాడు.

'అక్కాయ్...నీచేప్పేసిచ్చిగానీ...మామాట సారనివ్వవుకదా?...బావపోతే మేమందరమూ ఎక్కడికిపొయ్యాం. వ్యవసాయమూ, కవుళ్ళు వ్యవహారాలు వేసు చూస్తానంటినిగా... అక్కాయి విషయం ... వాడితో వేసు మాట్లాడతా నీచెల్వడమే' అంటూ ఇం పంతాన రెక్కపుచ్చుకొనిలేసి వాండ్లుగులు లోనికి నడిపించాడు. ఆమె ఊడిపోయిన బాబ్బును ముడివేసుకొంటూ వెళ్ళిపోయింది

వీరున్నారు.

అతను మళ్ళీ ఈవరికొచ్చి నాల్గువేళలా వరకొయింది చూశాడు. పనిమనుషులు తోమిన గిన్నెలను వెనకగదుల్లోకి మోసి కేళువ్వాడు. దానిలో పదేరాలో మట్టాలు నిల్చిపోతున్నాయి. అవతల బీతగాళ్ళు పని చేసుకొంటున్నారు. అంతా తేలిపారచూసి.

‘ఓరేయ్ — మధు — మధుసూరిన్ రోవ్’ అంటూ కేకపెట్టాడు.

* * *

ఈ రోజు ఉదయం మంటపని ముగిశాక సోనావ్వా అవి సర్దుటలో నిమగ్నరాలయి పోయింది కారణం. తండ్రి అతిథులతో మాట్లాడటానికి, ప్రశాంతంగా కూర్చోని చదువుకోటానికి ఒక ప్రత్యేకమైన గది ఏర్పాటు చేసింది. ఒక క్రమం లేకుండా చెల్లాచెదురుగా పడిఉన్న పుస్తకాలను శుభ్రంగా తుడిచి ఏటవాలుగా నిలబెట్టింది.

ఇంగ్లీషు పదాలు, పాటకాలు. కావ్యాలూ ఒక్కొక్క పరుసలో అమర్చింది. తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రత్యేకమైన అలమారాలో అదే క్రమంలో సొండుపరచింది. టేబిల్ పైన దుమ్ముదురిపి, చక్కగా లతలతో అల్లిన ఎంబ్రాయిడరీ బట్టలు వరచింది. ప్లంక్ వాజుతో ఎండిన పూలను మార్చి కొత్త పూలు పెట్టింది. దానిచక్కనే పోట్లాటకు శిష్టమతాన్నా రెండు పింగాణీ పుష్పాలను ఎదురెదురుగా అమర్చింది.

సాహిత్య సమాలోచనలు చర్చల నిమిత్తమై ‘టీ’ పొయ్చుట్టూ నాలుగు

మట్టి బొమ్మలు

కుగ్గీలు ఏర్పాటు చేసింది. ఆ గదిలో ప్రతి అంశమూ తన కళాకళాన్ని అభిరుచిని వ్యక్త పరుస్తున్నాయి.

‘భాసా’...పీలిచింది.

‘వస్తూ వ్వా’ అంటూ ప్రాసికొంటూన్న కలాన్ని అలానే పట్టుకొని గదిలో అడుగు పెట్టింది.

‘ఏలా ఉంది? నేను కాలేజీకి వెళ్ళి పాఠ్యాంశకూడ, రోజూ మన ఇల్లు ఈ విధంగానే ఉంచాలి...అర్థమయిందా?...ఎంత అందంగా శుభ్రంగా ఉందితే అంత ఆనందంగా ఉంటుంది మనస్సు...అ—నే చెప్పిన విషయం...! జ్ఞాపకముందా?...ప్రసాద్ లో వెంటనే చెప్పివేయకు’

‘ఓ...ఏడిపింది ఏడిపించి చెబుతా.’

అక్కా చెల్లెల్లిద్దరూ ఎదురెదురుగా ఆ కుగ్గీల్లో కూర్చుని మాట్లాడుకోసాగారు. అంతలో అడుగుల నవ్వుడి విసిపించి దృష్టి మరల్చుకొన్నారు. ప్రసాద్ — మో స్టైరు ఇద్దరూ పెద్దపెద్దగా స్కూలు విషయాలు మాట్లాడుకొంటూ లోనికోచ్చారు. వచ్చి రావటంతోటే ప్రసాద్ బట్టలు మేకుకు తగిలించి, తువ్వలు భుజంపై వేసికొని బావివైపు నడిచాడు.

‘ఈవేళ త్వరగా రమ్మని చెప్పామగా వానా’... గరాజంగా ఆడిగింది కారణం గడియారం కేసిమాస్తూ. చిన్నముల్లు పన్నెండు దాటిపోతోంది.

‘వీడితల్లి...వసులు...ఉంపిరి నేలపటానికి కూడ వీల్లేని పనులు. ప్రసాద్ చూశాడుగా అడుగు అరే, కళాష్, నేనింకా చూడనే లేదు. చాలాచక్కగా అమర్చావన్నా. అయితే గీతాంజలి—రవీల్ పుస్తకాలు ఈ టేబిల్ పైననే ఉండు. ఎప్పుడైతే ఊసునోక పోతే తెరచుకోటానికి వీలుగా’ అంటూ ‘రవీల్’ రచించిన ఒక తాత్విక గ్రంథాన్ని చేతిలోకి తీసికొని పేజీలులిప్పటూ వాలు కుగ్గీలో కూర్చున్నాడు. అంతలోనే ఏదో జ్ఞాపక మొచ్చినట్లు తలపై తల్లి.

‘చూశావా—భాసా అక్కయ్య ఎంత చక్కగా అమర్చిందో... నేర్చుకో’. టేబిల్ ముందు కుగ్గీలో కూర్చోని బొమ్మలున్న ఇంగ్లీషుపుస్తకం తిరగవేస్తూన్న భాసు తంపిత్తకుండ సమాధానం చెప్పింది. ‘నేనింకా బాగా అమర్చావా నాన్నా.. రేపు చూడు’ అంది.

‘వద్దులే తల్లీ... నీ పుస్తకాలు నీవు జాగ్రత్త చేసికో అదే పదివేలు.’ అంటూ తలవంచుకొని పుస్తకంలోకి చూస్తూ ‘ఇంకా పంటకాలేదామ్మా’ అన్నాడు.

‘ఎప్పుడో అయిపోయింది నాన్నా’ వయ్యా రంగా తండ్రి కూర్చున్న వాలుకుగ్గీ చేతి పైన సరసవే కూర్చుని తనుకూడ పేజీలి కేసిమాస్తూ సమాధానం చెప్పింది కారణం.

‘మరి ఇక ఆరస్య మెందుకు ? ... త్వరగా పడ్డించు ’ .. పుస్తకం టేబిల్ పై పెట్టి లేపటానికి వంసిద్దు డయ్యాడు.

‘మీ కొక్కడికే ఒడ్డించనా’ శంకరయ్యా తృకంగా అడిగింది.

‘అలా ? ... ప్రసాద్ ఇప్పుడు భోం చెయ్యడటనా ?’

‘స్నిహానికి చెప్పాడు నాన్నా.. రానివ్వండి ...ఇద్దరికీ ఒక్కసారే పడ్డిస్తాను.’ నీవు ముందు పడ్డించవమ్మా... ప్రసాద్ స్నానం ముగించుకొని ఈ లోగా వచ్చేస్తాడా... తొందరగా వెళ్ళాలి అంటూ లేచాడు. తండ్రి అక్కడపెట్టిన పుస్తకాన్ని చేతిలోకి తీసికొని, ఒక పేజీలోకి చూస్తూ ‘భాసా... వెళ్ళి పళ్ళాలు కడుగు నే వస్తాను’ అంది...

‘నేను నీకు చెబితే నీవు దానికి చెప్పు... బోలె పల్లంవమ్మా మీరూ అంటూ ప్రసన్న ఎరసంతో కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కోతూ

‘సింహాద్రి’ సినిమా
సెన్సేషనల్ కేసుండో,
పాపయ్య పోయిందటగుడో!

వోడిసిల్లా సినిమా అంతా
చూసి ఆవిడ పాస్ చేస్తే గానీ
సెన్సేషనల్ కేసుండో

నిక బయటికి వెళ్ళారు. అంతలోనే ప్రసాద్ ఒళ్ళు తుడుచుకొంటూ రోనికొచ్చాడు.

మూడు పేటలువేసి కంచాలు పెట్టి వడ్డించటం పారంభించింది కారడ. మామూలుగా ఉండే పప్పుపులుసు అవకాయ పచ్చడి స్థానే వ్రలేకమైన వంటలు కనిపిస్తున్నాయి. పప్పుచారు. జింగారాయంవల వేపు, కొబ్బరి పచ్చడి, మైసూర్ పాక్ ముక్కలు, చక్కర కేఫీలు ఏమిటేమిటో చిన్నచిన్న గిన్నెల్లో ఉన్నాయి హోటల్ లోలా. పీటపై కూర్చుంటూనే ప్రసాద్ అడిగాడు 'ఏమిటి ఏకేషం?'

'చెప్పు చూద్దాం'. భానూ అతనికళ్ళు తోసి చూసింది కొంటేగా.

'ఈ వేళ ఏదైనా పండుగ వచ్చిందా. ఇల్లుకూడా నీటుగా అమర్చారు.' కుతూహలంగా అడిగాడు మళ్ళీ. ముద్దు నోట్లోకి రోసిస్తా.

'పండుగే. ఎమిటో చెప్పు',

'ఇంతలో పండుగ లేమున్నాయి?' అన్నం తినటం విస్మయించి ఓ నిమిషం పాటు ఇంటి వాసాలు తెక్కపెట్టాడు. ఎవరీ పాలుపోలేదు. 'తెలియదు భానూ. నీవే చెప్పు' మంచి పిళ్ళు తాగుతూ భానుకేసి తిరిగి అన్నాడు.

'చెబితే మరి నాకేమిస్తావ్?'

'ఏ ఏమిస్తుంటావ్'.

'మంచి కలర్ డాక్స్ కావాలి. తొమ్మిది లేసుకోటానికి'

'ఓన్. ఇంతేవా. అయ్యో కారదా. పూటల పంధడిలో భలేపని చేశావ్. చాబుచాలు మాస్టారికి వడ్డించు' అంటూ చెయ్యి ఆడ్డం పెట్టుకొచ్చాడు. వంగి వడ్డిస్తూన్న కారడ కళ్ళలోల్లోకి చూస్తూ. ఆ కళ్ళలో అతనికి కొత్తకాలి కనిపించింది.

'తినవోయ్. పయస్సులో ఉన్నవాడివి. ఆ మాత్రం తినకపోతే ఎలా?'. అంటూ భానూకేసి తిరిగి 'అసలు విశేష ఫేమిటో తాళైవా చెప్పండిమ్మా. ప్రసాద్ తో చెప్పు సుతో' అన్నాడు. వాళ్ళ పరచికాలలో తండ్రి కూడ భాగస్వామి కావటంతో భాను కొద్దిగా తికమకపడి చెప్పటానికి సంసిద్ధురాలయింది. 'చెప్పనా?' అన్నట్లు అక్కయ్య కేసి చూసింది. కారడ పప్పుతొన్న కళ్ళలో ఊప నమ్మింది తెలిసింది.

'ఈ వేళ ప్రసాద్ పుట్టినరోజు వాన్నా'.

గెలగం వత్తుకొంటూ వెళ్ళింది. అందరూ ఆ పిల్ల తో కృతజ్ఞులై సప్తకెరటాలు ఇల్లం రబికి ప్రవహించ చేశారు.

'నీవు పుట్టినరోజు నీకే జ్ఞానకం లేకపోతే ఎలానోయ్' అంటూ మాస్టారు పీటవికడ నుండి లేచి చెయ్యి తుడుచుకొంటూ మధ్య గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

ప్రసాద్ ముఖంలో టక్కున వత్తు మాయమైంది. ఆనందపు భాయలు మచ్చు కైవా కనిపించలేదు.

ముఖంపై నిరాశ అలముకో పోగింది. ఓ క్షణ మధ్యాహ్నం మెల్లగా పెదమలు విప్పాడు.

'ఇన్నీ మనలాటి వాళ్ళకు కాదు కారదా. డబ్బుగల వాళ్ళకు, పొళ్ళానికి పెట్టి పుట్టిన వాళ్ళకు. ఎండ కన్నెరుగకుండా, చుట్టూ డబ్బు పరచుకొని సుఖాలలో తేలి పోయేవాళ్ళు వనీ పాటా లేక పుట్టిన రోజునీ, వచ్చిన రోజునీ, ఎందులా, ఏనో దాలలో కాలక్షేపం చేస్తారు. వాలాటి నిర్వాగ్యుడి కెందుకేవన్నీ' అంటూ కంచంలో నీళ్ళు పోశాడు. అతని ముఖం అదోలా అయిపోయింది.

అతనిని సంతోష పెట్టడానికై తాను ఆవేశంతో ఎంతో శ్రమపడి అవన్నీ చేసింది. అతను ఆనందంలో పరవశము పోతాడని తాను విశ్వసింది. చివరకు అది అతనికి

మీఠం కలిగించినందుకు తాను నోడు కొంది. కానీ ఆ కారణమే పైకి వ్యక్త పరచక తెచ్చిపెట్టుకొన్న చిరువత్సులో 'అయిపోయిందా నీ ఉపవాసం... మనం భాగ్యం లక పెద్ద పాట్ల చేసి ఏ మిని స్ట్రోకో పింపలేదు కదా.. అసలు ఈ వేళ ఏదయినా పెద్దల్ చెయ్యామను కొన్నాడు. అంతలోనే నీ 'బర్త్ డే' అని మృగించింది. అంతే... 'నీరు నీది, పిండు మాది' అంది అతనిని ఉపశమించ చెయ్యటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

'ఏం? 'బర్త్ డే' లు పెద్ద పెద్ద వాళ్ళ చేసికోవాండా 'రూలుం'దా?... మన మందుకు చేసికోజూడదా?' మైసూరోపాక్ ముక్క కొరుకుతూ భానూ అంది.

ఆ మాటతో ప్రసాద్ 'భలే చెప్పిందా భానూ' అంటూ పెద్దగా నవ్వి జడుటకి వెళ్ళాడు. అప్పటికే కామయ్యగారు మధ్య గదిలో మంచంపై పన్నగా గురక పెడ్తున్నారు. శాకి నిద్రాభంగం కాకుండా మెల్లగా జరుటకు వెళ్లి వేపచెట్టు క్రింది నున్న నులకమందం వాల్చుకొని, ఆ కుక్కీ లోనే నడుం వాల్చాడు. ఎండోడ పడకుండా భుజిమ్మీడ తువ్వలు ముఖంపై పడుకొచ్చాడు.

(ఇంకా వుంది)

నే చెప్పినట్టు చేస్తే మిగిలేది రజుల్లో లావు తగ్గతారు!

తలవంచని వీరవనిత

రాణి దుర్గావతి

[గోండులకు ప్రసిద్ధవృత్తము 'గోండు నామం'. ఇది భువనం పెంటలో ప్రావిన్స్ లోని జులూ పూర్వజాతిగా పిలువబడుతూ వుంది. గోండునానికి తల్లి అల్లో ఎంతో విలువైన వస్తువునుంది. ఇచ్చటి 'మదన్-మహల్' పేరు వివరించబడుతుంది. వాటిని శతాబ్దాల క్రితం నాళి శోధాయమానంగా ప్రకాశించిన ఈ భవనం భువనం శిథిలావస్థలో వుంది. ఆ భవనంలోని ప్రతి అంశంపూ రాణి దుర్గావతిని గుర్తు చేసేదిగానే వుంటుంది. అందులో అమె వివరించిన రోజులు తక్కువే గయినా అమె జీవితానికి అద్దక మధుర దివ్యంగా నిలిచిపోయింది.

16 వ శతాబ్దంలో జుండేల్ ఖండను పాలించిన శాలివాహనుని కుమార్తె దుర్గావతి. శాలివాహనుని నమకాలకుడు అక్కరు. లాజస్టాన్ రాజవంశాన్నంతటివీ తన అధీనం లోకి తీసుకోవాలని అక్కరు తపాతపా రాడుతూ వుండేవాడు !]

'వా హృదయేశ్వరులయిన దిల్లీ తాయ్ ప్రభా! మా రాజవంశ మర్యాదల్ని అతి క్రమించి మీకీ ఉత్తరాన్ని రాస్తున్నందుకు మన్నించండి. వేనిలా రాస్తున్నట్టు మా తండ్రిగారికి కూడా తెలియదు.

దేవుడు నాకు ప్రసాదించిన అండాన్ని అందరూ ప్రశంసించారు. వివాహకాలం అనన్యమయే నమయానికి వా అందం వాకొక శాపంగా పరిణమించింది. అక్కరు చక్రవర్తికి ఇప్పుడున్న భార్యలు పరిపాక నన్నుకూడా చేర్చుకుందామని చూస్తున్నాడు. మహామండలాధీశుడవైన నీ పేరు వాడవాడలా చెప్పుకోవడం నేను విన్నాను. నన్ను మీ రాజధానికి తీసుకుపోయి మీ భార్యగా స్వీకరించండి. ఇట్లు, మీ పాదదాసీ—

రాజకుమారి దుర్గావతి.

[గోండు రాజ్యపాలకుడు, మహామండలాధీశుడు అయిన దిల్లీ తాయ్ రాజకుమారుడు దుర్గావతి రాజిన ఉత్తరాన్ని చదివుకుని మురిసిపోయాడు. ఇంటనే శాలివాహన చక్రవర్తి దుర్గావతి తన దశాతను రాయ బరానికి పంపేడు. కాని, శాలివాహనుడు తన కూతురిని దిల్లీ తాయ్ కి ఇవ్వడానికి ఒప్పలేదు. దిల్లీ తాయ్ యుద్ధానికి సన్నద్ధమై శాలివాహనుడి మీదకు దండెత్తి వెళ్లాడు.]

'ఇంతటి దుర్గవం ఎదురవుతుందని కలలో కూడా ఊహించలేదు. వాకోసం వా తండ్రి, దిల్లీ తాయ్ యుద్ధానికి తల పెట్టారు. వందలకొద్దీ శివాలయ తేల్చి యుద్ధం ముగుస్తుంది. ఓ తండ్రి! శాంతివందీ. దిల్లీ తాయ్ గురించి తక్కువగా అంచనా వేసుకోవద్దు. అతను అఖండ సర్వాకమవంతుడని మీరు వినియుండలేదా? అతను అడవిజాతికి చెందినవాడని మీరు నన్నతనికిచ్చి వివాహం చేయడానికి నమ్మ తించలేదు. కాని, మన రాజపుత్రులవంటి శార్యము ధైర్యముకల గోండుజాతిని తక్కువ చేయకండి. వారూ క్షాత్ర వంశీయులే. రాజపుత్రులకంటే వారెన్నో రెట్లు మిన్న అని రూపించుకున్నవారు. ఏ ఒక్కరూ ఢిల్లీ అక్కరు చక్రవర్తికి వాసాపా మనలేదు. తలొగ్గలేదు. వారల్ల వెల్లెళ్లను, కుమార్తెలను అక్కరు చక్రవర్తికి భరణంగా ఇవ్వ లేదు. వారు నిజమైన ధీరులు. కాని మన రాజపుత్రులు...?'

—రాజకుమారి దుర్గావతి.

[శాలివాహనుడి సైన్యం దిల్లీ తాయ్ సైన్యంతో తలపడే ముందే దుర్గావతి గుర్రాన్ని అధిష్టించి వాయువేగంతో దిల్లీ తాయ్ ని చేరుకున్నది. అమె పాపానికి ఆశ్చర్యపోయిన దిల్లీ తాయ్ వెంటనే అమెను

తన భార్యగా స్వీకరించాడు. అంతా ఎంతో రక్తపాతం జరిగివుండేది. వివర్తను తప్పించి, తన మనోభిప్రాయాన్ని వెల్లెచ్చుకుంది దుర్గావతి.]

'వా ప్రయమైన వాదా! దిల్లీ తాయ్ ప్రభా! ఎంతో ధనాన్ని వెచ్చించి ఈ సుందరమైన 'మదన్-మహల్'ను నాకోసం నిర్మించవలసిన అవసరం ఏమొచ్చింది? ఢిల్లీ చక్రవర్తి అక్కరుకు తల పంచని ఏరుట్టి భర్తగా ఇచ్చిన అదృష్టానికి భగవంతుడికి నిత్యమూ కృతజ్ఞతలు తెలుపు కుంటున్నాను. అంతకంటే నాకు వేరే భాగ్యమేమి కావాలి? ఈ భవనాలు, మణి మాణిక్యాలు నందలలు నాకేమీ అక్కరలేదు. మిమ్మల్ని వా భర్తగా పొందిన ఆనందమే నాకు చాలు.'

—రాణి దుర్గావతి.

[రాణి దుర్గావతికి ఒక కుమారుడు కలిగాడు. అతని పేరు వీరనారాయణ్. అతడే గోండునానికి తరువాతి వారసుడు. కుమారుడు పశితనంలో వుండగానే దిల్లీ తాయ్ అకస్మాత్తుగా మరణించాడు. కర్తవ్య నిర్వహణను దృష్టిలో వుంచుకొని దుర్గావతి మనసును రాయి చేసుకుంది. కుమారుడికి మంచి శిక్షణ ఇచ్చి, తన మనోవ్యాకులత అతనికి ఏ మాత్రమూ తెలియనివ్వకుండా పెంచసాగింది. గోండురాజ్యం పెద్ద విస్తీర్ణ తతో మహారు వేయి పట్టణాలు, పల్లెలతో నిండివుండేది. ఇరవైవేల ఆశ్వికదళము; వేయి ఏనుగులు తమకు అండగా వుంటూ వుండేవి. అమె సైన్యంలోని వారందరూ వీరులే. పదిహేను సంవత్సరాల పాలనలోను ప్రజలను కన్న బిడ్డల్లా చూసుకున్నది దుర్గావతి. పొరుగురాజ్యాల ఒత్తిడి తన రాజ్యానికి తగలనివ్వకుండా కాపాడింది.]

'దుర్గావతి రాజ్యాన్ని హస్తగతం చేసుకో

చాలన్న నా కాంక్ష వెరవేరేట్లు లేదు. రెండు పార్కు పరాజయాన్ని పొందాను. బాజ్ బహదూర్ లా నోరుమూసుకు కూచోవడానికి నేనేం చేతకాని వాడినికాను. నేను ఢిల్లీ సామాజ్యాధి శత్రువు. సార్వభౌముడ్ని! ఇప్పుడే ప్రధాన సైనికాధికారి అషన్ ఖాన్ కు కబురంపి గోండురాజ్యాన్ని కొల్లగొట్టి రమ్మంటాను. రాజ్యాన్ని పిడికిలితో బిగించి దుర్గావతి దుర్గాన్ని వశంచేసుకుంటాను..'

-అక్కరు చక్రవర్తి.

[అక్కరు చక్రవర్తి యుద్ధానికి కాలు దువ్వుతున్నాడని విన్న దుర్గావతి అరణ్య ప్రాంతంలోని అటవికుల్ని అందర్ని చేర దీసింది. దండోరా వేయించి ప్రతివారిచేత కత్తి పట్టించింది. లెక్కలేనంతమంది గోండునిలుకొండు ఉల్పాహంతో యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు. దుర్గావతి ఏనుగుమీద అధిష్టించింది. ఆమె కుమారుడు వీర

వారాయ్ తమ ప్రక్కనే స్వీరీవేస్తూ వస్తున్నాడు. వీరవారాయ్ సవ్యసాచిలా యుద్ధంచేశాడు. కాని దేబ్బతినీ వడి పోయాడు. సైన్యమంతా తునాతునకలయి పోయింది. మూడువందల గోండులు దుర్గావతి చుట్టూ చేరి ఆమెను రక్షించడానికి ఉద్యుక్తులయ్యారు. కాని ఆమె వారి రక్షణను స్వీకరించలేదు. సైన్యాన్ని చీల్చివేసింది తన లక్కనునందా తీర్చుకోవాలని చూసింది. విధిచాతు ఒక బాణం ఆమె కంట్లో దిగింది. రెండవది కుడి భుజంలో నాటుకుంది. ఆమె శక్తిహీన అయింది. అప్పుడు కూడా ఆమె ఆత్మ గౌరవం, అభిమానం కించిత్తయినా తొణక లేదు. పగవారిచేతుల్తో తన భవిష్యత్తును ఉపాహించుకొని వెంటనే కత్తితీసి గుండెలో పొడుచుకొని యుద్ధరంగంలో వడిపోయింది.]

'దుర్గావతి ఆనమాన ప్రతిభకల రాణి.

ఆమె పరిపాలనలో లోపమనేది లేదు. స్వతంత్రం కావాలనుకోవడమే ఆమె లోపం.'

'భారతదేశ చరిత్ర'లో—విన్సెంట్ స్మిత్.

'కొండలలోవున్న రాణి దుర్గావతి జ్ఞానక చిహ్నం ఆమె చరిత్రను మరువకుండా చేస్తుంది. జయభేరిలు ఆమె పమాధి నుంచి మ్రోగడం ఇంకా వింటూనే వున్నామని లక్కడి ప్రజలు ఇప్పటికీ చెబుతున్నారు. యాత్రికులు ఆమె పమాధిని దర్శించి ఎంతో విశ్రమభావంతో శ్రద్ధాంజలి సుటిస్తూ వుంటారు. పదహారేళ్లక్రితం నేనా ప్రదేశాన్ని దర్శించగానే నాలో ఆమె గురించి రాయాలన్న భావన కలిగింది.'

[బిటిష్ 'ఐ. పి. యన్. ఆఫీసర్—స్టీమన్.

—వి. సు

జనాభా పెరుగుదల కారణాలేమిటి?

డాక్టర్ జాయిన్ బ్రదర్స్

ఇమానవుడు త్వరలో ఈ గోళాన్ని వదిలి ఇతర గోళాలకి వలస వెళ్ళువచ్చు. ఈ వలసకి కావలసినంత జనాభా తయారు చెయ్యటానికి మానవుడు సిద్ధం అవుతున్నాడంటాడు ఓకే రష్యన్ శాస్త్రజ్ఞుడు. కాదంటాడు ఒక అమెరికన్ జనాభా నిపుణుడు.

సై రష్యన్ శాస్త్రజ్ఞుడి పేరు ఇగార్ జాబెలిన్. అమెరికన్ నిపుణుడి పేరు రాబర్ట్ కుక్ - ఆయన అమెరికాలో జనాభా 'మార్' ఒకదానికి అధ్యక్షుడు. ఈయన వాదం—నేడు జనాభా పెరుగుదల నిరక్ష రామ్యంలోనే అధికంగా ఉంది, వీరికి అంతరిక్షయానం గురించి ఏమి తెలుసు? మామూలుగా పెరిగే జనాభా పంఖ్య కారణాలు ఇంత మాత్రం కావని అంటాడు రాబర్ట్ కుక్. మనలో చాలామందికి కుక్ వాదమే సబబుగా తోస్తుంది!

కాని, ప్రత్యుత్పత్తి (రిప్రొడక్షన్) వెనుక మనకి పరిగ్గా అర్థంకాని మాతృ శక్తులు చాలాగా ఉన్నాయని మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పారు. చాలాకాలంగా గ్రామాలూ ఉన్న ఒక ప్రేమ మాతృగా గర్భవతి కావచ్చు. అసలు గ్రామాలూ ఉండటానికి కారణం ఆ ప్రేమలో గాఢంగా ఆమెకి తెలియకుండానే—చాగిఉన్న భయం లేక అయిష్టం అయి ఉండవచ్చు. అంటే, ఆమెకి గర్భం దాల్చటం అంటే భయంగా ఉండవచ్చు లేదా అనేక కారణాలవల్ల ఇష్టం లేకపోవచ్చు.

పరిశోధనలవల్ల మరికొన్ని నింత విషయాలు తెలిశాయి. భర్తలమీద కోపం ఉన్న పనితల శరీరాలు గర్భం ధరించటానికి వీలు లేకుండా మారిపోతాయి. కొందరు తమకి ప్రస్తీలుగా తగిన గౌరవం లభించలేదుకుని తమకి తెలియకుండానే గ్రామాలూ అయి పోతారు.

యుద్ధ సమయాలలో, ఇతర ప్రమాద

కరమయిన పరిస్థితులలో జనాభా పెరుగుతూ ఉంటుంది. ఇరుకు పరిస్థితులలో నివసించే ప్రాణాల ఉత్పత్తి శక్తి తగ్గుతుందని ఎలుకలు మొదలయిన జంతువుల మీద జరిపిన పరిశోధనలు తెలుపుతాయి. గుంపు మరి అధికం అయితే జంతువులు తమ పిల్లలని చంపివేస్తాయి.

ఈ పరిశోధనలకి ఇరుకు ఇళ్లలో నివసించే ప్రేమ విషయంలో జరిగిన పరిశోధనలకి పోలికలు కనిపిస్తాయి. సంతానం గురించి వివిధ పరిస్థితులలో జీవించే మనుష్యుల వైఖరులు అంత భిన్నంగా మారటం.

ఏది ఎలా ఉన్నా, ప్రేమ జాబెలిన్ చెప్పినంత మాత్రం కాకపోయినా జనాభా పెరుగుదల కారణాలు సాధారణంగా అందరూ అనుకునేటంత సరళమయినవి మాత్రం కావు.

(ఇన్ ఫో)

రిష్టసత్యక్షయము

మధ్యాహ్నం ఒకటిన్నర గంటలకాలం. ఢిల్లీలోని పార్లమెంటు వీధి దృశ్యం. రిజర్వుబ్యాంకువద్ద సీట్ బిస్తుందిగి ఒక్కసారి చుట్టూవున్న ఎత్తయిన భవనాలవైపు దృష్టి సారించాను. భవనాలముందు అందమైన దిన్న గార్డెన్లు కొద్ది లాస్సుతో చూడటానికి అందంగాఉండి భవనాలకు మరింత కళనిస్తున్నవి. లాస్లనిండా రకరకాల డ్రెస్సులతో ఉద్యోగులు చిన్నచిన్న గుంపులుగా కూచోని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ మధ్యమధ్య పెద్దగా నవ్వుకుంటూ టిఫిన్ బాక్సులలో తెచ్చుకున్న పలహారాలు తింటున్నారు. చాలామంది సూట్లతోనే ఉన్నారు. అందులో కొంతమంది కోట్లను నిప్పి తొడలవిహార పెట్టుకొన్నారు కూర్చోని చలికాలం గనుక మధ్యాహ్నమైనా చలిగానే ఉన్నది. మధ్యమధ్య చలిగాలి విచిరపుడు చలి బాగా అస్పిస్తున్నది. రోడ్డుమీదివచ్చే పాత్యో కార్లతో, సీట్ బిస్తులతో, సీట్

బిస్తుల్నిందుకోవడానికి వరుగల్లే మనుష్యులతో రోడ్లంతా సందడిగాఉంది. జేబులో నుండి అడ్రసుతీసి చూసుకొని ప్రక్కనే వెళున్న ఒకాయన్ను అడిగాను సెంట్రల్ స్టాటికల్ అర్గనైజేషన్ ఎక్కడిని. ఆయన వక్కనేఉన్న ఒక పెద్దభవనం వైపు చూపిస్తూ అందులో మూడవ అంతస్తులో ఉన్నది అని బెప్పాడు వాదానికి వెళ్తా. తోవలకు వెళ్ళాను. ఎన్ ట్రెన్సుకు దగ్గర లోనేఉన్న రిసెప్షన్ నిష్ఠువద్దకు వెళ్ళి డాక్టర్ టి. కె. మూర్తిని కలుసుకోవాలని అడిగాను. ఆమె ప్రస్తుతం రెండుకొట్టె వరకు ఆఫీసుకు లందిట్టెమని, రెండుకాగానే ఆయనకు ఫోనుచేసి కనుక్కొని ఆయన పంపమంటే పోనీయిచ్చి వంపుతానని చెప్పి అప్పటిదాకా వెంటచెయ్యమని ప్రక్కనే వరునగా ఉన్న కుర్చీలవైపు చూపించింది. థాంక్స్ చెప్పి కుర్చీలో కూలబడ్డాడు. మనస్సు స్థిమితంగాలేదు. ఆ టి. కె.

మూర్తి గారు ఏమంటాడో, ఖాళీలేమయినా ఉన్నయ్యంటాడో, ప్రస్తుతం ఏమీలేవు పొమ్మంటాడో. అనలు సరిగా మాట్లాడి తాడో మాట్లాడడో. బహుశ మాట్లాడ వచ్చు. ఆయనకు వీలయితే సహాయం కూడా చెయ్యవచ్చు. ఎందుకనంటే, తను ఢిల్లీ వస్తూ అగ్రాలోదిగి చాదరిగారిని కలుసు కొని, నేను ఎం.ఎన్.సి. చదువుతూ అగ్రాలో ఉన్న రెండేళ్ళలో ఆయనతోఉన్న పరిచయాన్ని పురస్కరించుకొని ఆయనకు ఢిల్లీలో పెద్దహోదాతోఉన్న స్నేహితులైన రైనాఉంటే వాళ్ళ కిలెటర్స్ వ్రాసియిస్తే వాటిని నేను ఉద్యోగం సంపాదించుకోవడానికి ఉపయోగించుకొంటానని అడిగినప్పుడు ఆయన, ఓ. అలాగే. కాని మీ స్టాటిస్టిక్సుకు సంబంధించిన పెద్ద ఉద్యోగాలలో నాకు అంతగా ఎవరూ తెలియదు. అయినా సి. యువ్. ఓ. లో ఉన్న టి. కె. మూర్తి మీ తైనుతోవాడే కనుక అతనివల్ల మీ

మన లాభం కలిగియున్నది అయినను అలాగేపుడే అండ్ ఎగ్జిక్యూర్ నివిస్ట్స్'లో, డిప్యూటీ డైరెక్టరు డాక్టరు సూర్యనాథం, అనే ఆయనకూ ఉత్తరాలు వ్రాసి యిచ్చారు. చాదరిగారు చాలా పెద్ద మనిషి. సహాయ కారి. పెైగా పెద్ద ఉద్యోగంతో ఉన్నారు. అందువల్ల ఈ టి. కె. మూర్తి గారు చాదరిగా ఉత్తరానికి విలువ యివ్వ వచ్చు. అయినా భాటిలు లేనప్పుడు, ఆయన ఏమీ చెయ్యగలిగింది లేనప్పుడు ఆయన వాతంత ఏం చేస్తాడు. అసలు ఈ వెధవ స్టాటిస్టిక్కు ఎమ్మెస్సీ చదవకుండా మరొక పబ్లిక్కు చదవాల్సింది. ఇంత బొత్తిగా ప్రాప్తిక్కు ఉండవని అనుకోలేదు. మేలో రిజిస్ట్రు వచ్చింది మొదలు యిప్పటిదాకా గుంటూరునుండి మమారు 10, 12 ఉద్యోగాలకు అప్లై చేసినా ఒక్కడూ యింటర్వ్యూకు కూడా పిలవలేదు. హాయిగా టి.యి. మెకానిక్ చదవాల్సింది. చేంటు కనీసం 400 రూ.లు వచ్చే ఉద్యోగంతో చేరేవాణ్ణి. బి.యస్సీలో వచ్చిన పై ఫస్టు క్లాసు బాగా ఉపయోగించుకో లేకపోయాను. అయినా యిప్పుడనుకొని ఏం లాభంలే; అలా రాసిపెట్టుంది, జరిగింది. చివరకు ఈ స్టాటిస్టిక్కు లైసుతోనన్నా పెక్వచ్చేందుకు ప్రయత్నం చెయ్యాలి.

'మిస్టర్! మీ పేరు, అడ్రసు, కాగితం మీద రాసివ్వండి డాక్టరు మూర్తికి ఫోను చేస్తాను' అని అడిగింది రిసెప్షనిస్టు ఆమె టేబుల్ మీద ఉన్న కాగితాల వైపు చూసిస్తూ. దాని మీద 'ఏ.యల్. మూర్తి ప్రవీం శ్రీ ఎన్. కె. చాదరి, ఆగ్రా' అని వ్రాపిచ్చాను. ఆమె ఫోను చేసి వాకు ఫాన్ యిచ్చి 306 నెంబరు రూము అని చెప్పింది. కొద్ది నిమిషాలలో ఆ రూముకు వెళ్లాను. బయట పూర్వ కూర్చోని ఉన్నాడు చీటి అలనికే యిచ్చాను. అతను లోపలకు వెళ్లి వెంటనే తిరిగివచ్చి సాఫ్ట్ రమ్మంటున్నారు అని హిందీలో చెప్పాడు. 'డాక్టర్ టి. కె. మూర్తి; డిప్యూటీ డైరెక్టర్' అని వ్రాసి ఉన్న తలుపును నెట్టుకొని లోపలకు వెళ్లి 'గుడ్ ఆఫ్టర్ నూన్ సార్' అన్నాను. ఆయన తెలుగులో 'రండి, కూర్చోండి' అని ఆహ్వానించి కూర్చోన్న తర్వాత 'ఏమిటి విశేషాలు, చాదరి బాగున్నాడా?' అని మొదలు

పట్టారు. ఏకనడనప్రయోగం చేస్తున్నా డియన, బహుళ చాదరిగాలితో బాగా పరిచయం ఉండవచ్చు అని అనుకొంటూ 'బాగానే ఉన్నారండి, ఈ ఉత్తరం మీకేమ్యు న్నారు' అని యిచ్చాను. ఉత్తరం చదివాక ఆయన 'ఈ మధ్యనే 7, 8 మంది ఎమ్మెస్సీ స్టాటిస్టిక్కు, ఫకనావిక్కు వాళ్ళను తీసుకొన్నామంటే. ప్రస్తుతం ఏమీ రిక్రూట్మెంటు లేదు. ఏదైనా విరియిటే హాకు తప్పకుండా తెలియపరుస్తాను' అని డబ్బే డైరీలో నా పేరు, అడ్రస్ వ్రాసు కున్నారు.

'పోనీ, మీకు తెలిసినచోట్ల ఎక్కడైనా వేకెన్సీలు ఉంటే మీ ద్వారా ప్రై చేస్తే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశ్యం.'

'అలాగే కానీండి. ప్రస్తుతం నేషనల్ కాన్ఫిరెన్స్ నా, నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ సర్వే లాంటి వాటిలో కూడా ప్రయత్నం చేసి చూడండి.'

'మీకు అక్కడ తెలిసిన వాళ్ళవరేనా ఉంటే వాళ్ళకు మీరు ఫోనుచేస్తే నేను కలుసుకుంటాను సార్'.

'నేషనల్ కాన్ఫిరెన్స్ కె. యన్. రావూ రావుగారని స్టాటిస్టిక్ అఫీసరు ఒకాయన ఉన్నారు' ఆయన్ను కలుసుకోండి నేను చెప్పానని చెప్పండి.'

కాగితంమీద ఆ అఫీసుపేరు వ్రాపి యిచ్చారు.

'మీరు ఫోనుచేస్తే....' నడిగాను.

'అలాగే. మీరు వెళ్లిరండి.'

ఈయన సహాయంచేసేటట్లుగానే ఉన్నా డనుకుంటూ రోడ్డుమీదకువచ్చి బస్సు వెంబరు తెలుసుకొని 'నేషనల్ కాన్ఫిరెన్స్ ఆఫ్ అప్లయిడ్ ఎకనామిక్ రీసర్చ్' చేరుకున్నాను. రామారావుగారిని కలుసుకొని 'డాక్టరు మూర్తి మీకు ఫోను చేసారనుకుంటాను నా గురించి అన్నాను నేను ఎందుకు వచ్చింది చెప్పి, యంగ్ మెన్లో.

'మీ క్వాలిఫికేషన్' అన్నారాయన తెలుగులో మాట్లాడుతూ.

'ఎమ్మెస్సీ స్టాటిస్టిక్కు.

తర్వాత సంభాషణలూ తెలుగుతోనే జరిగింది.

'ఏ క్లాసు.'

'పై సెకండు క్లాసు.'

'కృష్ణం పిళ్ళ'

'58.'

ఫస్టు క్లాసు వచ్చుంటే బాగుండేది ఇక్కడ ఇంటర్వ్యూయర్ ఉద్యోగాలకు అంతా ఫస్టు క్లాసు వాళ్ళనే యింతవరకు తీసు కుంటున్నారు. పరే. ప్రస్తుతం కొద్ది వేకెన్సీలు ఉన్నట్లున్నాయి. ఎప్పుడు ఫీల్ అవ్చేస్తారో తెలియదు. బహుళ 2, 3 నెలలు పట్టవచ్చు. అఫీసులో అప్లికేషన్ యిచ్చివెళ్ళండి. నెలా, నెలా పదిహేనురోజు తర్వాత నన్ను కాంటాక్టు చెయ్యండి.

'అలాగేనండి భాంకూర్ వెలిమిన్.'

'సరవారేదు వెళ్లిరండి.'

అప్లికేషన్ యిచ్చి బయటపడ్డాను. ఇంక ఎక్కడికెళ్ళడం అని కాసేపాలోచించి చాదరిగారిచ్చిన రెండన ఉత్తరం గుర్తుకు వచ్చి నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ సర్వేకు తర్వాత వెళ్ళవచ్చునని, సూర్యనాథంగారిని కలుసు కుందామని బస్సునెంబరు ఎవరికో అడిగి తెలిసికొని బస్సెక్కి 'క్యూబిఐఎస్'కు వెళ్లాను. అప్పటికే టైము సుమారు నాలుగున్నరయింది. రెసెప్షనిస్టును అడిగి నా డాక్టర్ సూర్యనాథం కలుసుకోవాలని ఆమె ఫోనుచేసి ఆయన ఈరోజు పెం పతో ఉన్నారని చెప్పింది. ప్రాణం ఉపహారు మనిషిందింది యింతదూరం అనవసరంగా వచ్చామే అని. ఇంతలో అక్కడున్న ఒక తను డాక్టరు సూర్యనాథం మర్నాడు కూడా రాకపోవచ్చని ఆయన వారం పదిరోజులలో అమెరికా వెడుతున్నారని అందువలన ఆయన్ను యింటివద్ద కలుసుకోవడం మంచి దని చెప్పాడు. ఆయన యింటి అడ్రసు నోటుచేసికొన్నాను అతనినుండి. బయటకు వచ్చాను. మధ్యాహ్నం కాఫీ ట్రాగకపోవడం వల్ల తలనొప్పిగాడింది. ఆ అఫీసు కాంటే నులో కాఫీ ట్రాగి కరోల్ బాగ్లో ఉన్న మా మెన్ (బోర్డింగు అండ్ లాడ్జింగు)కు బస్సెక్కినా 20 నిమిషాలు ఆ బస్సుకోసం వెయిట్ చేసి, అది వచ్చిన తర్వాత తగినంత కున్నీవట్టి.

మర్నాడుదయం 8 గంటలకు కాల కృత్యాలు తీర్చుకొని, నీటుగా డ్రస్ప్రైజిలలు పూసారోడ్డులోనున్న సూర్యనాథంగారింటికి బయలుదేరాను. వాళ్లని ఏళ్లని అడుగుతూ 8-30కు అయింటిని కనుక్కోగలిగాను.

గేడ తిమిరగా వచ్చిందిగా రోజులకు నడి
తాను. వరండాలో ఒక నడివయస్సయిన
యంగీ కట్టుకొని పొట్టిచేతులచొక్కా,
స్వెట్టర్ వేసుకొని కుర్చీలో కూచోని
సేవరు చదువుకొంటున్నాడు. బహుశ
'అయనే' మార్కెటాధికారిని అనుకోంటూ,
మెస్సలో నా ప్రక్కగదిలో ఉంటూ, కృషి
భవంలో పనిచేస్తున్న ఒక యు.డి. సి
సూర్యనాథం. బహుశాపిమ్మి అని, చాలా
ప్రిక్టుమనిషిని లాతి చెప్పిన విషయం,
గురుకొచ్చి బిక్కుబిక్కుమంటూ వరం
డాలో అడుగుపెట్టి అడిగను యంగీష్ట
లోనే.

'డాక్టర్ సూర్యనాథం ఎక్కడఉంటారు'
మెంటిని గడించినట్లు సమాధానం వచ్చింది.
'నేనే సూర్యనాథాన్ని ఎంకావాలి'
బొంతుతదారిపోతుండగా.

'నేను ఆగ్రాలోని చౌదరిగారినుండి
వస్తున్నాను'
వెంటనే ఆయన తెలుగులో.

'రండి, రండి. మీరు చౌదరిమట్టాలా?'
అన్నారని లోపలికి దారి చూపిస్తూ ఆయన
కూడా లేచి లోపలికి నడుస్తూ.
ఏమి సమాధానం చెప్పిలో తోచక మౌనంగా
ఆయనవెంట ముందు గదిలోకినడిచాను మళ్ళీ
అడిగారు ఆయన.

'చౌదరి మీకు ఇంధువా?'
'కాదండి స్నేహితులు' అన్నాను, ఉత్తరం
తీసియిస్తూ.

'స్నేహితుడా' అన్నారు ఆయన 2కి ఏళ్ళు
వాకూ, 45 ఏళ్ళుండి పెద్ద పవనితోమన్న
చౌడగారికి స్నేహమేమిటని కొత్తలు
ఆశ్చర్యపోతూ.

.....
ఉత్తరం చదువుకున్నారు.

'మీరు ఏ ఉద్యోగికి పై చేస్తున్నారు?'
'స్పెషిలిటీ కల్ అసిస్టెంటు ఉద్యోగిని
కండి.'

'210-425 స్పెషిలిటీ?'
'అవునండి.'

'వస్తుతం ఎక్కడన్నా యింటర్వ్యూ
వచ్చిందా?'

'ఇంకాలేదండి.'

'నేనూ ఎక్కడన్నా కనుక్కుంటాను.
మీరు కూడా వ్రాయుత్తంచేయండి ఎక్కడైతే

ఇన్ ఫ్యూను

యింటర్వ్యూవస్తుండేమో. ఇంటర్వ్యూవస్తే
అందులోఉండే పెంజర్లలో ఎవరితోనైనా
మాట్లాడవచ్చు.

'అలాగేనండి' మీ ఆఫీసులో ఏమైనా...

'మా ఆఫీసులో కుదరదు' నిర్మాణ
మాటంగా చెప్పారు. కొంచెం కష్టమనిపించింది
నాకు. ఇంతలో టీ వచ్చింది.

'టీ తీసుకోండి.'

'నేను తీసుకొనే మీ యింటికి బయలు
దేరానండి.'

'మరేం ఫరవాలేదు. మరోమారు తీసుకో
వచ్చు. మోహమాటపడకండి' తీసుకున్నాను.
'వస్తానండి. మీకు మళ్ళీ ఎప్పుడు కన్పించ
మంటారు?'

'3, 4 రోజులాగిరండి. అయినా నేను
10 రోజుల్లో డెవ్యుటీషన్మీద అమెరికా
వెడుతున్నాను. ఈలోగా 24 రోజులు మా
ఉరు వెళ్ళిరావాలి. మీకు నేను ఎక్కువ
సహాయపడటం ఈకొద్ది వ్యవధిలో కష్టం.
అయినా చూద్దాం వెళ్ళిరండి.'

* * *
అరోజులాతి మెస్సలో భోజనాలయం
తర్వాత అజ్మిల్ ఖాన్ రోడ్డుమీదకువచ్చి కిలీ
వేసుకొంటూంటే ఆగ్రాలో మా హాషల్లో
ఉండి ఎవ్వరి సోషియాలజీ చదివిన రామ్మా
హాన్ కన్పడ్డాడు. ఎప్పుడూ నవ్వుతూ హుషా
రుగా ఉంటాడు. కబుర్లుపుట్టు. నిన్నిగంట
లయినా అనర్గళంగా కబుర్లు దంచుతునే
ఉంటాడు మనం మధ్యలో ఆపకపోతే.
హాష్టల్లో ఉండగా తరచూ హా రూముకు
వచ్చి బాతాఖానీ చేసేవాడు. అతనితో ఉన్న
మంచితనం ఏమిటంటే—అతని వాక్యవా
హానికీ మనం అడ్డుపడి 'రామ్మాహాన్ గారూ!
ఇంక చదువుకోవాలి మీరు ఏమీ అనుకోక
పోతే—' అంటూండగానే 'హ్! భృ లేవారే!
అనుకోటం ఎందుకు సార్. నేను బాగా
చదవనని మీ చదువు చెడగొడతా నను
కువ్వారా. హాయిగా చదువుకోండి. చదివి
చదివి బోరుకోడితే మాత్రం నన్నుకేకయ్యండి.
మళ్ళీ గావీప్రేమకుందాం' అని, ఈల నేను
కొంటూ వెళ్ళిపోయేవాడు. సాధారణంగా
వరండాలో ఈల విన్నదేతే అతను వస్తున్నట్లు
గుర్తు. అందుకని తెలుగువాళ్ళలో కొందరం

అతన్ని తిరిగిచూసే అని పిల్చుకునేవాళ్ళు.
వరీక్షలయిన తర్వాత అతను మళ్ళీ యిదే
కన్పడిటం. నన్ను చూసి చూడ్డంతోటే—
'హాల్లో మూర్తిగారు! ఎప్పుడు రావడం?
నిమిటి విశేషాలు? హ్! భలేగా కలిశారండి'
అన్నాడు నవ్వుతూ.

నేను ఎప్పుడు, ఎందుకు వచ్చిందీ చెప్పి
అతని విషయం అడిగాను. అతను నవ్వుతూ
'ఇంకా యింత దూరం ఎందుకు వస్తాం
సార్. నేనూ అందుకే. ఈ రోజుల్లో చాలా
మంది పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్లు. డాక్టరేట్లు
పాస్ అయిన వెంటనే బోంబాయికో, ఢిల్లీకో
రైల్వెక్కుతున్నారు ఉద్యోగాలకోసం. నేనిప్పుడు
రామానుజం మెస్సలో ఉంటున్నాను, రండి
నాతో; చూపిస్తాను యింకా ఎంతమంది
ఈ ఉద్యోగపు పేటగాళ్ళున్నారు. అసలు ఈ
కరోటోబాగ్లో ఉన్న మెస్సులను నగం పోషి
స్తున్నదీ వాళ్ళూనూ, మిగతాది ఉద్యోగం
వచ్చి సంసారాలు లేనివాళ్ళూనూ. రండి
రూముకుపోయి మాట్లాడుకుందాం. అని
దోచ తీశాడు.

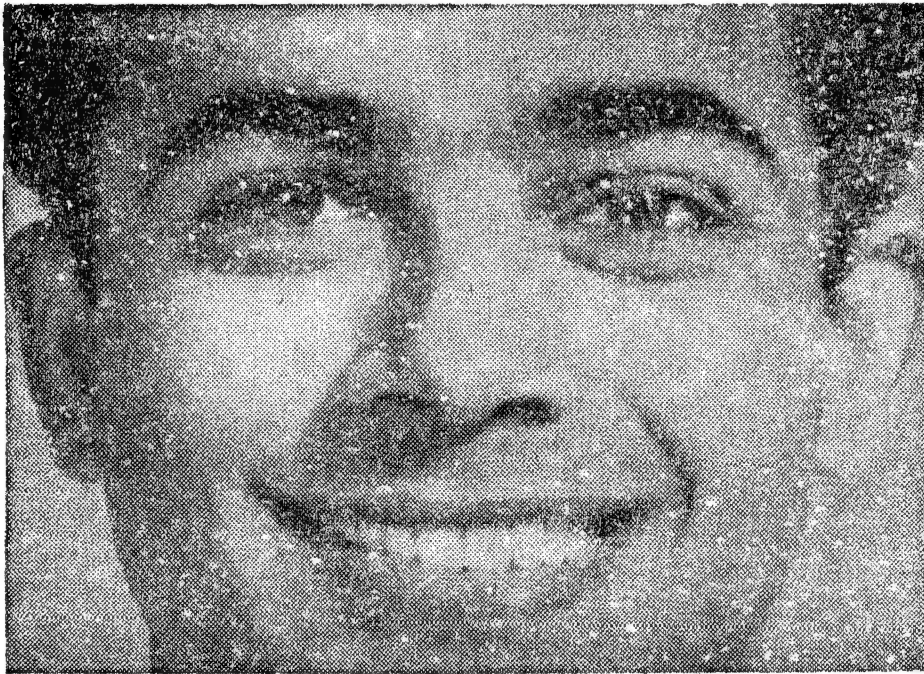
రూములో అడిగాను. ఏ క్లాసు వచ్చిందని!
'ఇంకే క్లాసు సార్! జనతా! హ్! హ్! హ్!'.
అది మనకు తప్పదు. నార్సిండియా రావడం
మొదలుపెట్టి 3 ఏళ్ళయింది. ఇంతవరకు
10, 12 సార్లు ఈ మెయిన్ లైన్
మీద రైళ్ళతో తిరిగాను. అన్నిసార్లు జనతా
ఎక్స్ ప్రెస్లో వచ్చి వెళ్ళక తప్పలేదు. వరీక్ష
లయింతర్వాత మాత్రం పట్టుబట్టి, నానా
అవస్థలు పడి, జి. టి. ఎక్స్ ప్రెస్లో
యింటికి వెళ్ళాను ఎవ్వ. ఏ. వరకు అన్ని
ధర్మ క్లాసులే కనుక. అయినా తప్పలేదు
మూర్తిగారూ! లైసెంజా జనతా అయిపో
యింది సార్! అన్నాడు విచారం నవ్వు
మిళాయిస్తూ.

నాకు జాలేసింది. రామ్మాహాన్ స్వతహా
తెలివయినవాడు. హాక్సుగారిని. కాని
అతను వరీక్షలను చాలా తెలికగా తీసుకొనే
వాడు. పట్టుబట్టి చదవలేకపోయేవాడు.
ఎవ్వడన్నా మూడవచ్చి సీరియస్ గా చదువు
మొదలుపెట్టి 1, 2 రోజులు చదవగానే
యింతలో ఏరడో ఒక స్నేహితుడు సిని
మాకు బయలుదేరదీసేవాడు. అంతే. ఆ
మూడకు అంతటితో ఫుల్ స్టాప్ ఒకటి
ఒకటిన్నరవెలంవరకు మొదలైతే, సిలబస్

తలనొప్పి?

సారిడన్

'రోష్' వేసుకోండి
నొప్పి మటుమాయమై...

...మీకు నవోత్సాహము కలుగుతుంది!

అదే సారిడన్ యొక్క ప్రత్యేకత! నొప్పి, దాని వలన కలిగే శ్రమను పోగొట్టుటయేగాక, హాయి నవోత్సాహములనుకూడ కలిగించుటకై సారిడన్ ఒక ప్రత్యేక సూత్రముతో తయారు చేయబడినది. దానిని వేసుకోగానే మీలో ఎంత మార్పు వస్తుంది! నొప్పి, శ్రమ మటుమాయమై, సరిగ్గా ఆలోచించ కలుగుతారు... పని యందు ఆసక్తి కలుగుతుంది... స్నేహితులతో సరదాగా వుండగలుగుతారు... ఒకే ఒక సారిడన్ నొప్పిని పోగొట్టును, పేద దేర్చును, నవోత్సాహమును కలిగించును. ఎల్లప్పుడూ సారిడన్ను మీ దగ్గర వుంచుకోండి. పిల్లలకు $\frac{1}{2}$ నుంచి $\frac{1}{4}$ టిబ్ల వరకు మాత్రమే చాలు.

VT. 3426 (A)

తలనొప్పి
పంటనొప్పి
ఒంటినొప్పి
బహిష్టునొప్పి

ఒకే ఒక సారిడన్తో మటుమాయమవుతాయి!

'రోష్' తయారు

రైతెక రిఫ్రెజిర్యాటర్లు; వాల్టాన్ రిమిడిడ్

3వో చెయ్యడానికి 2, 3 నెలలు చాలితే
అని అశ్రద్ధ చేసేవాడు. పరీక్షలు రెండు
మూడునెలలుండగా చదువు మొదలుపెట్టి
బదివాల్సింది అర్థంచేసుకొని నిరాశపడి
పోయేవాడు.

‘ఏమైనా ఛాన్సులు కన్పడుతున్నాయా
మీ! ప్రయత్నంలో’ అడిగాను.

‘లేదుసార్. ఈ ఊళ్లో మా బాదగారు
సైనికుని మినిస్ట్రీలో డిప్యూటీ శ్రీకలరి.
ఆయనద్వారా ప్రయత్నంచేస్తున్నా. పబ్లికేషన్
లోజాలయింది. బి.వి.ఎస్.కుగాని, ఎల్లయిడ్
రీవ్యూవేకుగాని జాబ్బిందామని ఈ
యాముతోచేరాను, ఎన్నాళ్లు మట్టాలింట్లో
ఉంటామని. అన్నట్లు మీ ప్రయత్నా
లెంతవరకువచ్చాయి?’ ఇరిగింది చెప్పిను.
తర్వాత మాటల్లో తనకుగూడ వాకు
మాదిరి యిద్దరు ముగ్గురు అఫీసర్లు తన
పేరు వోటాచేసుకొన్నారని, తర్వాత కనబడ
మన్నారని చెప్పింది.

* * *

మర్నాడు ‘ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎక
నామిక్స్ ప్రోగ్రామ్’ అనే అఫీసుకువెళ్ళాను.
రామ్మోహన్ అందుతో వేళవీలు ఉన్నట్లు
చిన్నావని రాత్రి చెప్పిన దానినిబట్టి అక్కడ
రిజిష్ట్రారును కలుసుకొన్నాను. ఆయన
రీ, రీ రోజుతో యింటర్వ్యూలు బదుగు
తనది అప్లికేషన్యొచ్చి వెళ్లి కచ్చిడర్
జెప్తామని చెప్పాడు. నావద్ద రెజిగ్రాఫ్ను
అప్లికేషనుపై ఆ అఫీసు అధిపతి వ్రాసి

ఇన్ ఫుయన్సు

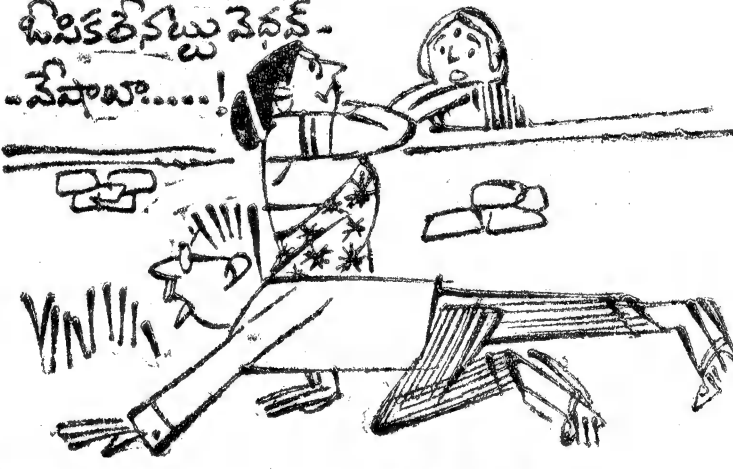
యిచ్చినచ్చాను. మూడురోజుల తర్వాత
యింటర్వ్యూ లెటర్వచ్చింది. అది తీసికొని
సూర్యనాథంగారింటకి వెళ్ళాను. ఆయన
అప్పుడే ఊరినుండి వచ్చారు. సంగతిని
ఆ యింటర్వ్యూకమిటిలో బహుశ జైన్,
శ్రీవాత్సవ, గుప్త అనేవాళ్లుంటారనీ, తను
శ్రీవాత్సవతో మాట్లాడుతాననీచెప్పి యింట
ర్వ్యూకు బాగాతయారయివెళ్ళమనిచెప్పారు.
ఆయన ఎటూ పిరిక్వెడుతున్నారకదా అని
గుర్తుల్చి ‘మీరు వెళ్లతేగా ఎరికన్నా
ఇంటర్వ్యూవే చేసేవళ్లే నేను వాళ్ళద్వారా
కూడా ప్రయత్నంచేస్తాను’ అన్నాను. ఆయన
‘అలాగే. నేషనల్ శాంపుల్ సర్వేలో నుబ
హ్యుల్నువని స్టాటిస్టిక్ అఫీసరు ఉన్నాడు,
ఆయనన్నా, పబ్లికేషన్ అండ్ డిస్ట్రీబ్యూషన్
డాక్టర్ జి. యం. సింగ్ అనే అఫీస్సెంటు
డైరెక్టరు ఉన్నాడు, ఆయనన్నా కలుసు
కొండి. నేను వాళ్ళతోచెప్పి వెళతాను’
అన్నాను.

అప్పుటినుండి ప్రయత్నాలుమానేసి యింట
ర్వ్యూకు చదవడం మొదలుపెట్టాను.
బాగానే ప్రసేరయి వెళ్ళాను. ఇంటర్వ్యూతో
సంతృప్తి కరంగానే బహులు చెప్పిను.
ఇంటర్వ్యూ తర్వాత 2, 3 రోజులు
ఉపెన్ను సైన్సులేదేటేటోమా, అట్టి
స్టాటిస్టిక్ అర్గనైజేషన్తోనూ, మరి
కొన్ని ప్రైవేటు కంపెనీలతోనూ కనుక్కొని

లేదనిపించుకొచ్చాను. సూర్యనాథంగారు చెప్పిన
నేషనల్ శాంపుల్ సర్వేలోని నుబహ్యుల్నువ
గారిని కలుసుకొని సూర్యనాథంగారు కలుసుకో
మన్నట్లు చెప్పాను. ఆయన ఏమిటోనని
అన్నారు. సూర్యనాథంగారు చెప్పలేదా అని
ఆశ్చర్యపోతూ వాసని చెప్పాను. ఆయన
‘ఏమీ భావించలేవు. ఇప్పట్లో వేరెన్నీలువచ్చే
అవకాశాలుకూడలేవు’ అన్నారు. అంటూ
ప్రక్కనేసిటులో చూర్చొన్నాయనకేసి చూశారు
నవ్వుతూ. బయటకువచ్చాను. అక్కడనుండి
సింగుగారివద్దకుపోయాను. సింగుగారు
ప్రస్తుతం కాశీలులేవనీ, నెలరోజులలో
ఎంపాయిమెంటు ఎక్సేంజియా 4, రీ
పోస్టుబిక్రెక్యూట్ చేస్తామనీ, కనుకఎంపాయి
మెంటు ఎక్సేంజిలో రిజిష్ట్రారుచేసుకొని, తన
అఫీసువాళ్ళు జాండేట్లు తిన్ను వంపమని
ఎంపాయిమెంటు ఎక్సేంజిని కోరగానే తన
పేరుగూడ ఆలిస్సులో వంటేటెట్లు చేసుకో
మని చెప్పారు. అంతవరకువస్తే అప్పుడు
తను ప్రయత్నం చెయ్యగలననీచెప్పారు.
ఎంపాయిమెంటు ఎక్సేంజిలో డిల్లీరాగానే
రిజిష్ట్రారు చేసుకున్నాను. తాని అప్పుడే ఎలా
దాపేరు వంపుతాడు? నంవత్సరం క్రిందట
రిజిష్ట్రారు చేసుకోన్నవాళ్ళు ఒక్క యింతవరకు
రాలేదని తెలిసింది. ఇక నా సంగతేమిటి.
అలోచించుకుంటూ రూము చేరాను.

మర్నాడు, మళ్ళి సి. యం. ఓ. లోని
మూర్తిగారివద్దకు వెళ్ళాను. ఆయనకీ
సంగతిచెప్పి ఎంపాయిమెంటు ఎక్సేంజిలో
జయనకు తెలిసినవాళ్ళవరకే వా ఉన్నారేమో
నని అడిగాను. ఆయన తనకు ‘డైరెక్ట్
రేట్ జనరల్ అఫ్ ఎంపాయిమెంటు ఎండు
ప్రైవేట్’లో అఫీస్సెంటు పెట్టారీ రెడ్డి
గారు తెలుపనీ, ఆయన్ను కలుసుకోమనీ
చెప్పారు. తను ఆయనకు టెలిఫోను చేస్తా
నని కూడా అన్నారు. రెడ్డిగారి అఫీసుకు
నడిలే ఆయన టూరుతో ఉన్నారనీ, ఆయన
దిరిగిరావడానికి యింకా 3, 4 రోజులు
వెళ్ళవచ్చనీ ఆయన వ్యూహం చెప్పాడు.
వాడితో కొంచెం కబుర్లు మొదలెట్టాను
రెడ్డిగారిని గురించిన వివరాలేమయినా
తెలుసుకోవచ్చని. అతను, అయ్యగారు పోధార
ణంగా తెలుగువాళ్ళకు సపోయం చేస్తాడని
చెబుతూ మీరు తెలుగువాళ్ళేవా అని అడి
గాడు. నేను సమాధానం చెప్పకుండా నీవు

పకపై నాచెప్తాననో
ఆఫీసునింబాస్తూనే
చిపికత్తెనట్లు వెధవన్.
-వేషాబా....!

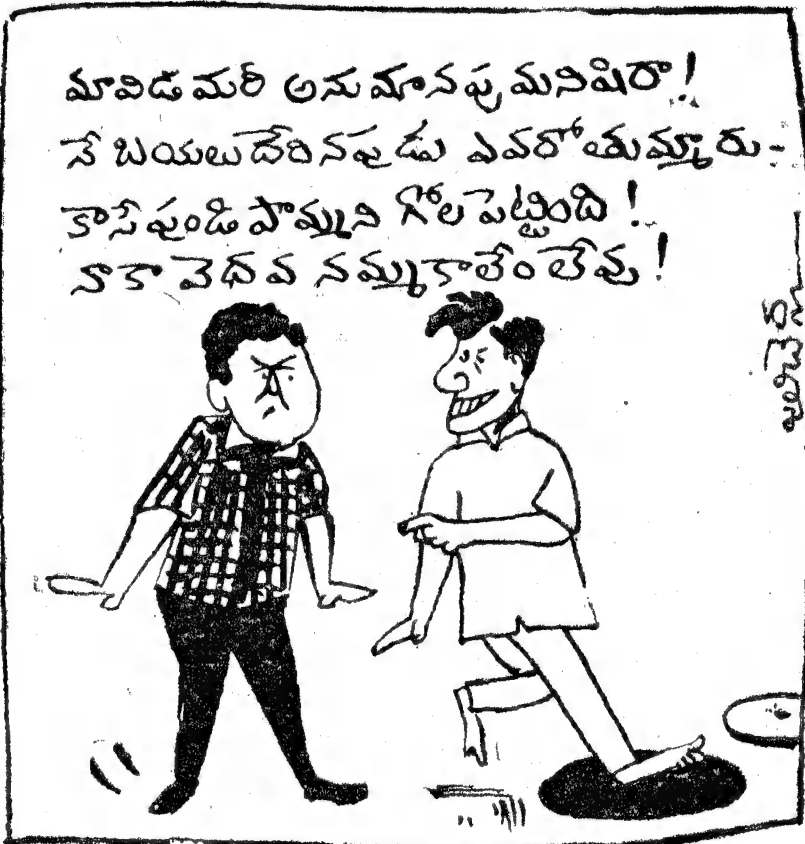
విక్రయానికి అని అడగాను. అతను యి.సి. వాడినది చెప్పాడు. మళ్ళీసార్తే అని చెప్పి బిచ్చాను.

మరో 3, 4 రోజులు రాత్రిళ్ళు రామ్మోహన్ తో చూస్తూ, పగలు మరికొన్ని అఫీసులు, కంపెనీలకు తిరగడంలో గడిచినా, వాటిలో రెండోరోజుమాత్రం ఢిల్లీ క్లాత్ మిల్స్ లో అడిగితే, ఆ మర్నాడు అక్కడ సెంటిపిక్ అసిస్టెంట్లకు సెలక్షన్లు జరుగుతుందనీ, నేనుగూడ టెస్టుకు రావచ్చనీ, చెప్పాడు పర్సనల్ అఫీసరు. మర్నాడువెళ్ళి రిటెన్ టెస్టు వ్రాశాను. 36 మంది వచ్చారు పరీక్షకు, అందులో బి.యస్సీలోపస్తు క్లాసు ఉన్నవాళ్ళు నలుగురం ఎమ్మెస్సీలు ఆరుగురం, ఆ టెస్టులో ఆరుగురు సెలక్షయినట్లు చెప్పి వాళ్ళ పేర్లు చదివి, వాళ్ళు ఆ మర్నాడు 10 గంటలకు యింటర్వ్యూకు రావచ్చని పోషారు. అందులో వేసుకూడా ఉన్నాను గనుక మర్నాడు యింటర్వ్యూకువెళ్ళాను. రికమెండేషన్ కోసం ప్రయత్నంచేసి టైము లేకపోయింది. అలాగే వెళ్ళాను. ఇంటర్వ్యూకువచ్చిన వాళ్ళలో నలుగురు ఎమ్మెస్సీలు యిద్దరు బయస్సీలు ఉన్నారు. అందులో ఒక తను బొంబాయినుండివచ్చాడు. అతను తను సెలక్షన్లు తానని ధీమాగా ఉన్నాడు. తనూ ఏమ్మెస్సీ కనుకనూ, 3 ఏళ్ళ అనుభవం ఉంది కనుకనూ, తను అప్లికేషన్ లో 400 కు జీతం తక్కువ. యిచ్చేటట్లయితే యింటర్వ్యూకు పిలవవద్దని రాజీవా సెకండ్ క్లాస్ చార్జీలిచ్చి యింటర్వ్యూకు పిలిచారు కనుకనూ. ఇంటర్వ్యూలు అరగంటలో అయి పోయినవి. ఒక బి యస్సీ (సెకండ్ క్లాసు) అతను సెలక్షయినట్లు ఎనాన్సు చేపారు. వాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది ఎమ్మెస్సీ వాళ్ళలో ఎవరూ సెలక్ష కాలేదే అని. ఇదే తర్వాత రామ్మోహన్ తో అంటే 'అదొకరకమైన టాక్టిక్లు, ఎమ్మెస్సీ ఒకటవ క్లాసు వాళ్ళను తీసుకుంటే మొదట వాళ్ళకు కనీసం 350, 400 రూపాయలు యివ్వాలి. వాళ్ళు ఉద్యోగంలోవేరి కొంత అనుభవం గడించగానే మరో చోట ఇంకోచందో, రెంజొందో ఎక్కు విస్తామని అభిరుచుస్తాయి. అప్పుడు వాళ్ళను పోకుండా చేసుకుంటానికి అంత జీతం ఈ కంపెనీవాళ్ళు యివ్వాలి. అలా కాకుండా

బియస్సీ సెలక్షన్లు నువ్వూలే కనీసం 5, 6 సంవత్సరాలు కడంక పోవడానికి అవకాశం ఎక్కువ. ఈ లోగా వాడినుండి, కంపెనీవాళ్ళు పీరియంంత పని రాజిల్లు కోవచ్చు' అన్నాడు. అయితే రామ్మోహన్ ఇలాంటి వ్యవహారాల్లో బాగానే అనుభవం గడించాడన్నమాట.

ఆ మర్నాడే రెడ్డిగారిని కలుసుకోగలిగిగాను. ఆయన తనుచేయగలిగింది ఏమీ లేదనీ, అయినా ఎంప్లాయిమెంట్ అఫీసర్ విరానన్ ను కలుసుకొని రిక్వెస్టు చేస్తే అతను మంచివాడు కనుక మహాయం చెయ్యవచ్చనీ చెప్పారు. ఆయననూ విరానన్ కు తెలిపానుచెయ్యమని అడిగాను: రెడ్డిగారు 'అక్కరేట్లు. మీరు వెళ్లి మాట్లాడండి. ఏమయిందో ఫోనులో చెప్పండి. మీరు రానవరంతేదు' అన్నారు. వెంటనే ఆరబ్బకి సరాయిలో ఉన్న ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్చేంజికి వెళ్లి విరానన్ ను కలుసుకొని రిక్వెస్టు చేసి రెడ్డిగారు ఆయన్ను కలుసుకోమని సలహా యిచ్చినట్లు చెప్పాను విరానన్ కొంచెంసేపు

అలోచించి 'అయితే మాట ఏ అసెంబ్లీ ప్రయత్నంచేస్తున్నారని' అడిగాడు. చెప్పాను. డి. జి. యన్. డి.లోపని సింగ్ గారు చెప్పిన సలహాకూడా చెప్పాను. అప్పుడు విరానన్ నవ్వి 'అది మీలాటి ఉద్యోగుల పేటగాళ్ళ నుండి తప్పించుకొంటానికి చేప్పినమాటలేకాని నిజంగా మేము విరాపేరు పంపివా వాళ్ళు యింటర్వ్యూకు కూడా పిలవదు. అయినా సీరియస్ అర్జురులో కొండేట్లు పేర్లు పంపాల్సిందే గాని వెనకాముందు చెయ్యడం పిలువడదు. అయినా డి.జి.యన్.డి. (ఓరెక్టర్ జనరల్ అఫ్ సెప్లయిన్ అండ్ డిస్ట్రీబ్యూషన్) మమ్మల్ని ఎప్పుడడిగినా 50, 60 మంది తిమ్మత తక్కువ అడగరు. కనుక మీకు గూడా 'కాల్' రావచ్చని అనుకుంటున్నాను' అన్నాడు. తర్వాత 10 రోజులు యిలాంటి ప్రయత్నాలతోనే గడిచిపోయాయి. ఈ లోగా నాలాగా ఉద్యోగాలకోసం ఢిల్లీ వచ్చి మెన్సుల్లో ఉంటున్నవారు మరి కొందరితో పరిచయా లేర్పడ్డాయి. ప్రతి రోజూ ఎవరులమేని అఫీసులు తిరిగితో, ఏమేమి

మావిడమరి అనుమానపుమనిషిరా!
నే బయటదేరినపడు ఎవరోయమ్మరు-
కాసేపండి పొమ్మని గోలపెట్టింది!
నకావెధవ నమ్మకాలేలేవు!

అంతా

ఫోటోగ్రాఫ్ 50 షాట్ పిస్టల్
 ఇచ్చే అక్కరలేదు. అమెరికన్ మోడల్. దొంగలు, క్రూరుమృగముల నుండి రక్షించుకొంది. ఉల్లాస ప్రదానము, యాత్రలు, వాటకాలకు (వేట) వైతది. అటోమేటిక్ 50 షాట్ల ఏర్పాటు కలదు. తేలికైనది. ఇందు నుండి వెలువడు మెచ్చ తవ్వలు మిమ్మును కాపాడును. ధర: 50 షాట్ల జర్మన్ మోడల్ నెం. 99 రు.15/50. ఎస్.ఎస్. చార్జిలు రు. 2/50. రెడర్ కేస్ రు.3/50. అదనపు షాట్లు 100క రు. 5/-
JAPAN AGENCY (WAPT-15)
PHAPALA, ALIGARH.

క్రొత్తగా వచ్చినవి
 అశ్వజీయవైభవ దీక్షామలతోను, రంగులతోను సరికొత్త "కాశ్మీరీ బ్యాటీ" వీరలు. పెద్ద పైజా మాత్రమే మాత్రమే లభించును: నెం. రు. 8/-, 2 వీరలు రు. 15/-, 3 వీరలు రు. 21/-, 4 వీరలు రు. 27/-, డిలెక్టరకం వీరలు రు. 10/-, 2 వీరలు రు.19/-, 3 వీరలు రు. 27/-, 4 వీరలు రు. 35/-, ఏదైనా 2 లేక అంతకు మించి వీరలు కొనుగోరికి కాకలు పీసు ఉచితము. ఏ. పి. పోస్ట్ పార్శర్ ద్వారా మా ఇంటివద్ద డెలివరీ చేయబడును.
Ambica Saree Bhandar(PTW-30)
 6815-Mandelia Road, Delhi-7

ఫోన్ 243
శారదా (REGD)
ఆభరణములు
 బంగారు కప్పరింగ్స్, బంగారు పాన్లు
 5 సం. గ్యారంటీ
 శారదా గోల్డ్ కప్పరింగ్స్ డిలీవరీ
 NO. 722

నెల్లు బ్రాంచి
 వెంకటేశ్వర మునిపల్ మాస్టర్స్
 వినియోగస్థులకు గుడివద్ద,
 మెయిన్ రోడ్ - గుడివాడ.

ఇన్ ఫ్లూ యన్స్

జరిగాయో అన్నీ చెప్పుకునేవాళ్ళు. వా కన్వించింది మాతో దాదాపు అందరికీ ఒక రకమైన సంఘటనలు ఎదురవుతున్నవని. ప్రతినాడూ ఎవరో ఒక ఆఫీసరుని పట్టుకోవడం ఆయన ఏదో విధంగా కొన్ని వలహం నిచ్చి వంపుతూండటమూ.

ఈ రోజు సూర్యనాథంగారు అమెరికా వెల్లిఫోరూడు. ఎకవామిక్ గ్రోత్ యిన్స్టిట్యూట్ నుండి ఏ కబురూ రాలేదు. పి. ఎన్. బి. ఆర్. (కాన్సిల్ ఆఫ్ సైంటిఫిక్ అండ్ ఇంజనీరింగ్ రిసెర్చ్)లో ఒక సైంటిఫిక్ అసిస్టెంటు పోస్టుకు సేవరు అడ్వర్టైజ్మెంటు మూచి అప్లై చేశాను. ఇంటర్మీడియట్ చదువుతుండగా నేర్చుకొన్న పైపు అక్కరకువచ్చి, లక్ష్మీగా 'నయ్యర్స్ కంపెనీ' అనే ఇంజనీరింగు కంపెనీలో 200 రూ.ల టెంపరరీ ఉద్యోగం దొరికింది. ఆ ఉద్యోగం చేస్తూ ఏదైనా మంచి ఉద్యోగం చూచుకోవచ్చన్న ఆశతో అక్కడ చేరాను. కాని యిదివరలో కలుసుకున్న వాళ్ళందరినీ వదలిపెట్టి కుండా మధ్య మధ్య ఏదైనా అవకాశాలు వచ్చాయోమో తెలుసుకొంటూనే ఉన్నాను. ఒక్కొక్కసారి అనిపించేది పోయిగా గుంటూరు, బెజవాడలో ఏ కాలేజీలో నయినా డిమాన్డ్స్ టెటరు ఉద్యోగం సంపాదించుకొన్నా యీ తిప్పరిస్తే ఉండేది కావేమోనని. కాని అది యిచ్చే దాత మాత్రం ఎవడూలే, దానికి ఎన్ని తిప్పలు పడాలో అనుకొని సరిపెట్టుకునేవాడిని.

అలా 2 వెంటు గడిచిపోయాయి. డి. జి. ఎన్. డి. నుండి గాని, ఎకవామిక్ గ్రోత్ ఇన్స్టిట్యూట్ నుండి గాని ఏ కబురూ రాలేదు. ఒకనాడు, యిదివరలో వేసు పి.ఎన్.బి.ఆర్. యొక్క నేషనల్ కెబుకల్ లాబరేటరీకివంపిన అన్ని కేషనుకు యింటర్వ్యూ వచ్చింది. కంపెనీవాళ్ళకు ఈ సంగతి చెప్పకుండా వెలపు అతి కష్టంవిగాత సంపాదించి యింటర్వ్యూకు వెళ్ళాను. సంతృప్తి కరంగానే సమాధానాలు చెప్పాను. ఇంటర్వ్యూ అయిన వెంటనే వెలక్ష్మయిన వాళ్ళు పేరును

విశాఖ వెళ్ళారు. అందులో వా పేరు విశా గనే వా అనండానికి అంతు లేకపోయింది. ఇన్నాళ్ళకు ఎవరి సహాయం లేకుండా ఉద్యోగం సంపాదించుకోగల్గాను. ఢిల్లీలో మాదిరిగా యిక్కడ ఇంటికి అవస్థ పడి క్కరలేదు. ఇక్కడి అసీసుకు క్వార్టర్లు ఉన్నాయి. కొంత కాలంపాటు స్థివితంగా జీవితం గడపవచ్చు. ఈ డిపార్టుమెంటులో ప్రతి పోస్టు పేవరులో అడ్వర్టైజ్మెంట్ చేసి ఇంటర్వ్యూద్వారా సెలెక్టు చేస్తారు గనుక నిష్ణా క్లుతోనూ, చేసే వర్క్కుతోను ధరోగా ఉండి ఇన్చార్జ్ మెంట్ పొందేటట్లు వని చేస్తే ప్రమోషన్లు త్వరగానే రావచ్చు.

* * *
 తిమాషాగా ఉంటుంది గడచిన ఆ రోజు అన్నీ యిలా గుర్తుకు వస్తుంటే. ఈ వదేళ్ళ కాలంలో చాలా మార్పులు వచ్చాయి నిజానికి. ఎన్.పి.ఎల్ నుండి అదే డిపార్టుమెంటులో ప్రమోషను మీద మైన్సారుకు మారడం అక్కడ ఉద్యోగం చేస్తూనే పి. హెచ్.డి. పూర్తి చేసుకోవడం, అక్కడనుండి బెంగుళూరుకు, అక్కడనుండి యిక్కడకు ప్రమోషన్ మీద మారడం జరిగింది. సంపారం కూడా కొద్దిగా పెరిగింది. ఇంకా ఎన్నో మార్పులు. ఇలా చాలాపార్లు గుర్తుకు వచ్చాయి గాని యీ రోజు ఆ రాఫునరావనే అతను ఉద్యోగంకోసం వచ్చి, నేను బిజీగా ఉన్నానని చెప్పినా వినకుండా తనయిల్బంధులు చెబుతూ అనకు మా ఆసీసులో ఎల్లండి జరిగబోయే యింటర్వ్యూలో సహాయం చెయ్యమని మరి మరి బతిమలాడుతుంటే ఏం చెయ్యాలో తోచకపోయింది. ఎల్లండి జరిగ బోయే ఇంటర్వ్యూలో నన్ను కూడా కమిటీ మెంబరుగా ఉండమని డైరెక్టరునుండి ఈ రోజే ఇన్విటేషన్ వచ్చింది. ఇతనికి ఏ మాత్రం సహాయం చేయటానికి ప్రయత్నించమన్న యిదివరలో పేరుబడ్డ వా ఆంధ్ర పక్షపాతం మరింత పేరుబడుతుంది. ఎల్లండి సెలెక్షన్ కమిటీలో బల్ రావో సింగ్ కూడా ఉంటాడు. అతను వాతో అప్పుడప్పుడు అంటూనే ఉంటాడు నవ్వుతూ. 'మూర్తి సావ్ కు తెలుగువాళ్ళంటే పాను భూతి (సాఫ్ట్ కార్నర్)' అని అతని

పెండార్కర్ కోన్ని యింటర్వ్యూలో ఆ ఉద్యోగాలకు పూర్తిగా పనికిరాని వాళ్ళను పెంట్ల చేసుకోవడంలో సఫలీకృతులై వారు. వేను తెలుగువాళ్ళకు సహాయం చెయ్యలేదనను గాని వేను సహాయం చేసినవాళ్ళను వాళ్ళ యింటర్వ్యూలో బాగా ఫేర్ చేసినవాళ్ళలో ఉన్నవారే. ఎటోప్పీ వేను చేసిన సహాయ ముల్లా కుడి ఎడమగా ఉన్న వాళ్ళనల్లా వాళ్ళు బాగా ఫేర్ చేశారని చెప్పి నానంతు మోర్గులు బాగా వేసి డైరెక్టరును, మిగతా మేంబర్లను కన్నీళ్ళు చేయడానికి ప్రయత్నం చెయ్యడమే. అలాగే కోన్ని సమయాల్లో వేను కూడా సఫలీకృతుడైనాను. కాని వేను బిల్ రావ్ సింగ్, పెండార్కర్ లాగా పనికిరానివాళ్ళను ఎప్పుడూ సెలక్టు చేద్దా మని ప్రయత్నం చెయ్యలేదు. అదీ గాక ఈ రాఘవరావులాంటి వాళ్ళెవరైనా నన్ను ఎట్టుకొంటే వాళ్ళకు వాళ్ళ యింటర్వ్యూ వేయబడే ఉద్యోగం యొక్క డ్యూటీలను, వెర్క్సును గురించి చెప్పి ఆ పద్ధతిలో ప్రెసిడెంట్ కమ్మని చెప్పేవాడిని. వాళ్ళు అలాగే తయారయి వచ్చి యింటర్వ్యూలో బాగానే ఫేర్ చేసేవారు. నేను అప్పుడు డైరెక్టంగా వాళ్ళ పేర్లు సజస్టు చేసి యింటర్వ్యూ ఛైర్మన్ ముఖంలోకి చూపే వాడిని. ఆయనకి కూడా వీళ్ళ జవాబులు కొంత తప్పిస్తేనిచ్చి ఓ. కే. అనేవారు. కాని ఒకటి రెండుసార్లు అలా జరగగానే లేదదే టరిలో వా పేరు ఆంధ్రజన పక్ష పాతిగా ప్రాకారంబించింది. కాని బిల్ రావ్ సింగ్, పెండార్కర్, వాళ్ళక్రింద పనిచేసే వాళ్ళలో పెండుమందిని వాళ్ళకు తెలిసిన వాళ్ళనుండి సెలక్టు చేయించుకున్నారు, ఆ కొండిడేట్లు యింటర్వ్యూలో బాగా ఫేర్ చెయ్యక పోయివా. పైగా వీళ్ళే వా గురించి యీ ప్రవారం చేస్తున్నారని కూడా వా అను మానం. ఎప్పుడు వాన్ గెజిటెడ్ పోస్టులకు యింటర్వ్యూలు జరగనున్నా, వాటికి కొద్ది రోజులు ముందునుండి వారూమున్నెపుకొందరి కళ్ళు కొప్పువేస్తుంటాయి. ఎవరన్నా క్రొత్త వాళ్ళు నన్ను కలుసుకుంటానికి వస్తారేమోనని. వచ్చేవాళ్ళకు యివేమీ తెలియవు. రావద్దని సంవేద్యులేముకదా. వాళ్ళతో 5 విముసాలు చూట్లాడి సంవేద్యుల మర్నాడు అనూట్లాడితెల్లిన తమయింటర్వ్యూకువస్తే

అతన్ని యీరాన్నంతి వేలెట్టిచూపుతూ గువగుసలు. ఏవరికి అతను వా ప్రమేయం లేకుండా సెలక్టుకాగలిగినవాడయివా సరే, అతనిపేరు సజస్టు చేయడానికి వాకు అవ కాశం ఉండదు. ఎందుకంటే అంతకు ముందే ఎవడోఒకడు అడిగితిరబాడు 'నిన్న వచ్చినవాళ్ళు ఉద్యోగంకోసమేనా' అని. ఒకసారి వాక్కాసుపేటు, ప్రాణస్నేహితుడు అయిన విశ్వనాథం అతనిమేనల్లుడ్ని వంపాడు నావద్దకు. అతను ఎమ్మెసీసీ సస్టుక్లాసులో రెండవవాడుగా పాపీలయ్యాడు. కుర్రవాడు మంచి మరుకుగా ఉన్నాడు. ఇంగ్లీషు బాగా మోట్లాడుతున్నాడు. ఎవ్వరి సహాయం లేకుండానే అతనికి ఉద్యోగం వస్తుంది. కాని విశ్వనాథం నన్ను అడిగాడు. అప్పుడు యింటర్వ్యూలో మరోమేంబరు ఎవరో సజస్టుచేస్తే నేను అతనికంటే యితనే బాగా ఫేర్ చేసాడని కమిటీ ఛైర్మనైన వక డైరెక్టరుతో వాదించి అదృష్ట వశాత్తు ఆయన్ని ఒప్పించగలను. మరో సారి ఎవరో ముక్కామొఖం తెలియని ఒక తెలుగు కుర్రాడు ఒక యింటర్వ్యూలో బాగా ఫేర్ చేస్తే నేనతనిపేరు సజస్టుచేశాను. అంతకుమునుపు అకుర్రాడు నన్ను కలుసు కోవడంగానీ, ఏమీ చెయ్యలేదు. ఈసారి డైరెక్టరు (సాధారణంగా వాన్ గెజిటెడ్ పోస్టుల యింటర్వ్యూ కమిటీలకు, తాయనే ఛైర్మను) కూడా వా నిర్ణయం అనుమానించి మరొకమేంబరుతో ఏకీభవించాడు. అప్పుడూ గోలకావడం మాత్రం తప్పలేదు. ఒక్కసారి అప్పివస్తాంది, వాకున్న కొద్ది అవకాశంలో నేను తెలుగువాళ్ళకంటే యితర రాష్ట్రాలవాళ్ళకు ఈ ఉద్యోగాల విషయంలో సహాయపడగలగడం సులభమని. అలాగే తెలుగువాళ్ళ కూడా ఇతరులద్వారా పనిచేయించుకోవడం కొంచెం సులభం. ఎందుకంటే సహాయం చెయ్యడానికి ముఖ్యంగా ఈ ప్రాంతీయతే ప్రతిబంధకం. అదే వేను పతాయరాష్ట్రాలవాళ్ళకు వరుసగా నలుగురైదుగురికి సహాయం చెయ్యడానికి ప్రయత్నించినారే వాకు చెబుపేరుదా.

కాని తెలుగువాళ్ళకు యిద్దరకు వరుసగా చేస్తే చాలు కావలసినంత చెబుపేరు సంపాదించుకోవడానికి. అలాగని వావద్దకు ఉద్యోగంకోసం వచ్చినవాళ్ళకు ఈ సలహా వేసేస్తే, వేను తప్పించుకుంటానికి ఈ నాలుకం అడుతున్నానని చాటుకునేల్సి తిట్టుకుంటారు. ఇలాంటిబాధే కొద్ది, గొప్ప అవకాశాలు ఉద్యోగపు విషయాల్లో ఉన్న తెలుగువాళ్ళకు చాలామందికి ఉన్నట్లు వాకు తెలుసు. అందుకే ఈమధ్య తెలుగు వాళ్ళెవరైనా ఉద్యోగంవిషయమై నన్ను కలుసుకుంటే చెంటనే వాకు సి. యస్. ఓ. లోని మూర్తిగారు? సూర్యనాథంగారు మొదలైన వేను వా ఉద్యోగపు ప్రయత్నాల రోజుల్లో కలుసుకోన్న తెలుగు అధికారులు, వాళ్ళ నాకుచెప్పిన జవాబులు, సలహాలు, అన్నీ ఒక్కసారి కళ్ళముందు కప్పడతాయి. ఇకవాకు అంతకంటే గత్యంతరంలేదు. కమిటీ ప్రస్తుతం నేనుకూడా అదేపంథిలో నడిచాల్సి వస్తున్నది. ఎవరైనా ఉద్యోగం విషయాల్లో నేను వాళ్ళకు సహాయం చెయ్యగలననుకొని (ఒక్కొక్కమాటు అది నిజంగా భ్రమే అయినా) వావద్దకువస్తే, వాళ్ళకు మర్యాద చేసి, వాకు చేతనయిపంతవరకు ప్రయత్నం చేస్తామకాని గట్టిగా ఏనంగతి చేప్పలేననటం; అలాంటివాళ్ళలో సెలక్టుకానివాడు ఎవరైనా మళ్ళీవచ్చి ఏనుండి సహాయం చెయ్యలేదేమని అడిగితే, వేను చెయ్యగలిగినదంతా చేసాను. కాని నా పై అధికారి తనకొండిడేట్లుకై గట్టి ప్రయత్నం చేసాడని చెప్పి కొంచెం పేపు విచారించి పంపెయ్యడమే. కాని వాకు ఎప్పుడూ 'తెలుగువాళ్ళకు వరాయికొట్టాలి' లోగాని పెంట్ల గవర్నమెంటులోని ఉద్యోగాల విషయమై తెలుగువాళ్ళకంటే పరాయివాళ్ళద్వారా పనులు చేయించుకోవడం (అవ్వాయం జరగకుండా చూసుకోవడం కూడా) సులభం' అనే సలహామాత్రం వావద్దకు ఉద్యోగానికి వచ్చిన ప్రతి ఒక్కడికి యివ్వాలని ఉంటుంది అతడు వచ్చితే.

మొదటగా నీయంతం బదుగంటల కల్లా 'రెడీ' అయి 'వేనా!..! అని జ్యోతి

అప్పటికే పీడ్యంగావున్న వెను 'ఆ మల్లెపూలదండ సువరికక్కా?..' అని అడిగాడు ఆశ్చర్యంగా.

'అటునుండి రాదా వాళ్ళయింటికి వెళ్ళిస్తాను అక్కడికి దగ్గరే నంటివిగా పిళ్ళయిల్లు' అని బాబుచిచ్చి బయలుదేరింది జ్యోతి

రాశ్చర్యరూ కంకరంగారి యిల్లు చేరుకునేసరికి అప్పుడే లోపల కడుగుపెట్టుకొన్న కంకరంగారు మూయినుండి వచ్చా ఆయమ్మ చూడగానే జ్యోతి నమస్కరించింది (వతి నమస్కరించేసిన కంకరంగారు పార్వతికి జ్యోతిని పరిచయం చేశారు జ్యోతికి ఆ పరిచయాల చూస్తుంటే ముచ్చటేసింది ఇల్లు తడికల యిల్లయినా చుట్టూ ప్రహరీమాత్రం కోడే ఇంటి చుట్టూ వున్న భాళీస్థలం చిన్నదైవాదానో వెన్నో పూలమొక్కలున్నాయి ఇంటికి దక్షిణపువ్వు పువ కొబ్బరిచెట్లు, జామచెట్లు, అరటిచెట్లూ వున్నాయి వెనుక వైపుల కూరగాయల పొదులున్నాయి ఇంటిముందు విరబాసిన నందివర్ధన, మందార, గుల్బాబీ మొక్కలున్నాయి.

'పిళ్ళలోకాటు అతిథులకు స్వాగతం చెబుతున్నట్లున్నాయి యీ పూలమొక్కలు' అనుకుంటూ పార్వతి తెచ్చివేసిన వాసవీద కూర్చుంది జ్యోతి చేసి సంతోషపడ్డా పక్కన నిలబడ్డాడు గోళ్ళ కొరుక్కుంటూ 'ఇక మళ్ళీ వెళ్ళబాబా మళ్ళీ ఆరు గంటలకు రా చదువుకోడానికి' అని చెప్పి వదిలిపోయింది జ్యోతి

వెళ్ళిపోతున్న వెనుకు ఓ పెద్ద అనుమానం వచ్చింది, 'అక్క తనను పంపించేసిందిగా తను లేనప్పుడు ఆ మేష్టరు ఆ రోజు సంఘటన చెబితే యింటికొచ్చి అక్కేమంటుందిగే... ఏ! ఏ! కొరివితో తలగొక్కున్నట్టుయింది తనపని' అనుకుంటూ తిట్టుకున్నాడు జ్యోతి తన

పార్వతితో మాట్లాడుతుంటే జ్యోతికి అదంతా బాగుంది తనకు యినుకుదించింది.

ప్రియత్

తేజోవతి

పాదాపిరలో, సదాచిరునవ్వు చిందులాడే ముఖంతో ఎంతో ఆప్యాయంగా మాట్లాడే అవిడి తీరు అవిడ స్నేహాశీత జ్యోతిని ముగ్ధురార్పి చేశాయి జ్యోతి అనుకోకుండానే తనచేతిలోవున్న పల్లెలదండను పార్వతి కిచ్చింది మనిషి అధునాతనంగా వున్నా మనస్సు నిర్మలమైందిని కనిపెట్టేసింది పార్వతి జ్యోతి విషయం

జ్యోతి ఆ మాటా లూ మాటా మాట్లాడుతూ వేణు విషయం ప్రస్తావించింది

'అతడికేమ్యా, చురుకైనవాడు కొంచెం కృషిచేస్తే ముందు ముందు వృద్ధిలోకి వస్తాడు' అని చెప్పారు కంకరం గారు

'ఆ కృషి చెయ్యడంకీ వాడు మా నాన్నగారు పోయినప్పటినుండి యింట్లో నివరి భయమూ లేదు. వాడి స్నేహాశీతేమిటో ఆ తిరుగుళ్ళేమిటో తాత్రీ వది గంటలకు గానీ యిల్లు చేరుకోడం మేషారా ఇక చదివేద్దామా?'

'అయితే మీ నాన్నగారంటే మంచి భయం వుండేదాండే?' అని అడిగారు కంకరంగారు

'అయిమ్మ చూస్తే వాడికేలే ఏమిట?'

అందరికీ భయమే వీడయితే పెద్ద పులిని చూపినట్లు ఆయన ఒక్క అరుపు అరిస్తే పిల్లలా ఏ మంచాల సందునో నక్కేవాడు సాయంత్రం స్కూలు వదలగానే యింటికి రాకపోతే ఆ రోజు వాడి పిల్ల పగిలి పోయిందన్నమాట! ఆ దెబ్బలు చూశే క ఎప్పుడైతే వా వేనైతే అడ్డం వెళ్ళేదాన్ని గానీ మా అమ్మ మాత్రం లోపలకు వెళ్ళి పొయ్యిది అయనున్నంత కాలం కనీసం అడుకోడానికి వెళ్తానని గూడా అనేవాడు కాదు ఆయన యింట్లో లేనప్పుడు వీడి యిష్టమే యిష్టం అందరికీ అన్నీ సమయానికి అమర్చిపెట్టడం తప్ప మా అమ్మ కింకేమీ తెలియదు అవిడ ఎన్నడూ ఎవ్వరినీ వన్నెల్ని చూట అని ఎరగదు వాళ్ళగారు పోవడంతో వీడిలా అడుపు అజ్ఞా లేకుండా అయిపోయాడు' అంది జ్యోతి

ఇంతవాడా మానంగా వింటున్న కంకరంగారు బరువుగా నిట్టూర్చారు ఆయనకు నాలుక చివరివాడా వచ్చింది 'పిల్లల్ని గానీ పెద్దల్ని గానీ ఎవరైనావరే కేవలం భయం విూదనే పట్టుకువస్తే జరిగే పర్యవసానం యిదే' అని చెబుడమని నోటి చివరివాడా వచ్చింది కానీ జ్యోతి ఏమైతే అనుకుంటుందేమోనని పూరుకున్నారాయన

ఇంతలో పార్వతి యిద్దరికీ కానీ తెచ్చి యిచ్చింది 'కానీ తీసుకున్నాక 'ఇక వెళ్తానని' లేచిన జ్యోతిని 'మా యిల్లు చూద్దరు గానీ రండి' అని లోపలకు తీసుకు వెళ్ళింది పార్వతి

ఇంటిముందు తాటాకుల వంశ ఆ తర్వాత తడికల యిల్లు అందులో ముందు గదిలో కంకరంగారి పుస్తకాల బీరువా, ఒక ప్రక్క చిన్న పుస్తకాల పెట్టు, ఇంకోప్రక్క గుడ్డలనంకే, ఒకప్రక్కగా ఎత్తిపెట్టిన నవారు మంచం వున్నాయి ఆ వెనుక గదిలో ఒకమూల మంచంలో ముసలావిడ వదు కుని వుంది

'మా అత్తగారు' అంటూ పరిచయం చేసింది పార్వతి 'అవిడకు ఒంట్లో కాగుంటులేదు' అని కూడా చెప్పింది ఆ గదిలోనే వరుసగా వేర్చిన రెండు మగాడు పెట్టెలు, ఒకప్రక్కన విప్పినబట్టలు వేణు కోడానికి పెట్టిన చెదురు పెళ్ళబుట్ట.

దండెమోడ లేదు మూడు నేటికేలా
 (వేలాడుతున్నాయి. ఆ గదిలోనుండి దక్షిణ
 వైపుకు ఓ తలుపుకూడావుంది. ఆతర్వాతది
 వంటగది. దానికి వెనుకవైపుకు తలుపుంది.
 దొడ్డివాకిట్లో కూర్చుని బియ్యమేరుతున్న
 ఆడబిడ్డనుకూడా పరిచయంచేసింది పార్వతి.
 'మా అన్నగారు పోయినప్పటినుంచి యిక్కడే
 వుంటున్నారు. ఆవిడకు యిద్దరు పిల్లలు....
 మా బాబూ, వాళ్ళిద్దరూ కలిసి ఎటో
 వెళ్ళారు ఆడుకోడానికి...' అని చెప్పింది
 పార్వతి.

'ఇల్లు చిన్నదైతే చూడ ముచ్చటగా
 వుంచారు.. రెల్లుకప్పి వుంచారు చాబా
 లాగేనే బాగుండేది?..' అన్నది జ్యోతి.

'చాబా అంటే ఎక్కడంటి. మూడి
 రెక్కలాడితేగానీ దొక్కలాడని సంపాదం...
 ఈ నల్లమైవా చెనెప్పుడో కొన్నారుట...
 అద్దెలు పెట్టలేక యిలా కొలుగడుపు
 తున్నాం...' అని బిడియవడ్రా చెప్పింది
 పార్వతి.

'మరి మేషారు బ్యూషన్లు అని చెబుతా
 రేమో...' అని గబుక్కున నోరుజారి
 అర్థాంత వాలిక్కరుచుకుంది జ్యోతి.

'లేదంటి... ఆయన బ్యూషన్లు అని
 చెప్పారు.. ఆయన కిష్టంలేదు' అని పార్వతి
 చెప్పగానే జ్యోతి ఆలోచనలో పడిపోయింది.
 బ్యూషన్లు చెప్పడం యిష్టంలేని ఆయన
 వేణును యింటికెళ్ళవచ్చి ఎండుకు పిల్చి
 నట్లు?... నిజంగానే వేణు చెప్పినట్లు
 ఈయన దగ్గరకెవ్వరూ రారా?... అని
 గూడ అనిపించింది... ఏమో... యిప్పటికి
 మాత్రం దంపతులిద్దరూ సవృద్ధయుల్లా
 తన్నుడుతున్నారు. అయితే వాల్చర్ బాబు
 పోతే యీయన మంచి మేష్టరైంది
 లేదీ వేణు ప్రవర్తన చెబుతుంది లేమని
 తనకు తాను సచ్చచెప్పుకుంది జ్యోతి.

తర్వాత పార్వతి దగ్గర పెంపు తీసుకుని
 బయటకు వస్తుండగా శంకరంగారి కాబు
 అప్పుడే లోపలకు వస్తున్నాడు... 'మీరాబా
 కదా?..' అని పార్వతిని అడుగుతూ
 శ్రమంతం ఎత్తుకోని ముద్దుపెట్టుకుంది
 జ్యోతి ఆ బాబును... ముద్దులు మూట
 గట్టి యిలాంటి బాబును కన్నదంపతులు
 ఎంత ఆదృష్టవంతులు?... అనిపించింది
 జ్యోతికి... బాబును మళ్ళీ ముద్దుపెట్టు

కని దింపేశాం.

శంకరంగారింటికి వాయిగిళ్ళవత్తలే పిలుస్తూనే ప్రవేశించింది జ్యోతి.
 మోహన్ వాళ్ళయిల్లు.

'రా... రా... రా...' అని బిగ్గరగా

ప్రవేశించింది జ్యోతి.

'మమ్మ నన్నానని అనుకుంటూ

మంధన్

పూర్వా సంధ్య ప్రవర్తతే...

వున్నాను.' అంటూనే వచ్చింది రాధ...

'ఇంట్లో ఎవ్వరాలేరా?... ఇల్లు చిన్న తోతోంది?...'

'ఎవ్వరాలేకేం నీకు కావల్సినవాళ్లు నికోసం ఎదురుచూస్తూనే కూచున్నారు రా తోచలకు...' అంటూ చెయ్యివట్టుకు రాక్కూపోయింది మోహన్ గదిలోకి జ్యోతిని రాధ.

'బాలో! జ్యోతి!...' అంటూ లేచివచ్చి అమాంతం జ్యోతి చెయ్యి నొక్కేశాడు మోహన్...

జ్యోతికి పిగిసింది...మొఖం ఎర్రబడింది. సిట్టిన ఫుల్ సూట్ లో బిన్నీవారి అద్భుత యజ్ఞమంటు యువకుడిలా వున్న మోహన్ వైపు చూస్తూ కూర్చుంది జ్యోతి.

మెత్తని వాయిల్ చీర అరచాటుగా అందాన్ని కప్పుతుంటే, ఎర్రబడ్డ ఆ గులాబీరంగు బుగ్గలను...ఓహో!... ఈ రాధ లేకుండా వుంటే...ఎంత బాగుండు! అనిపించింది మోహన్ కు.

'రాధా! స్నేహితురాలిని మాచేసరికి మర్యాదల మాటగూడా మర్చిపోయ్యావా?... త్వరగా కాఫీ తీసుకురా పో...మీ ఫ్రెండ్ అలిసి పోయివట్టుంది.' అన్నాడు మోహన్.

'ఐయావో సారీ జ్యోతి! జస్ట్ ఫైవ్ మినిట్స్.' అంటూ తొవరికి వరుగిత్తింది రాధ.

రాధ వెళ్లగానే మోహన్ చిలిపిగా జ్యోతివైపు చూస్తూ 'ఉత్తరాలతో అన్ని కబుర్లు రాశావు...ఎదురుగావస్తే మాట కరువయిందే?... ' అన్నాడు.

'నేనూ అదే అడుగుదా మనుకుంటు వ్దాను. కాకినాడనుండి రెక్కలు కట్టుకు రావాలని వుందని వ్రాశారు. తీరా యిక్కడికి ప్రార్థనగా వచ్చి మాయంటిదాకా రాలేక పోయాను...' అంది నిష్కారంగానే జ్యోతి.

'మీ యింటికా?...వస్తే ఏమని పరిణయంచేస్తావు మీవాళ్ళకు?... అనవసరంగా యిద్దరి పెట్టడమందుకు నిన్నని యిలా తననుచేస్తూ యిక్కడే కూర్చున్నాను...'

'ఏం?... మీ కాబోయే అల్లుడుగారు వచ్చారు చూసుకో అమ్మా.' అనే పరిచయం చేసేదాన్నిగా?...'

'ఓహో! ఏం ధైర్యం?!!...'

'తయమెందుకూ?' అని నూటిగానే

అడిగిసింది జ్యోతి.

'సరే ... ఆ సంగతి వదిలేయ్. విశేషాలు చెప్పు' అన్నాడు మాటమల్చిస్తూ మోహన్.

'విశేషాలు మీరే చెప్పాలి. ఆ...అన్నట్టు పరీక్షలెలా వ్రాశారు?'

'మనవంలా నీదగ్గరుంటే...ఏం వదులు తాను? ఏం వ్రాస్తాను?'

'ముందు కబుర్లు చెప్పడంలో వట్టావుమృకున్నట్టున్నారు?' అంది నవ్వుతూ జ్యోతి.

'అమూల్యమైన కాలం కబుర్లతో గడవడం బాగులేదు. ఏదన్నా ప్రాగం చెయ్యి. పరదాగా గడవచ్చు సాయంత్రం' అన్నాడు.

'ఆ ప్రాగ్రం కూడా మీరే చెప్పండి మోహన్.'

'పిక్చరుకు పోదాం. 'హరిహర్'లో 'మంచి పిక్చరుంది!'

'ఓ ఎస్...రాధతో చెప్పివస్తామండండి త్వరగా రండి అవమని.'

జ్యోతి సంతోషంతో త్వరగా కుర్చీలోంచి లేచింది.

గబుక్కున చెయ్యివట్టుకు ఆపేశాడు మోహన్. 'మధ్య రాధ ఎందుకు?మనిష్యరం స్వేచ్ఛగా మాట్లాడుకోకుండా.'

జ్యోతి నెమ్మదిగా చెయ్యి విడిపించుకుని 'పోనీండి. ఇక్కడే కూర్చుని కబుర్లు చెప్పు కుందాం. పిక్చరుకువద్దు. నాకు తలనొప్పిగా వుంది' అంది.

'చక్కగా 'ఎంజాయ్' చేద్దామంటే ఎప్పుడూ తప్పించుకుంటావేం? నేను కాకినాడనుండి ఎన్నికలలు కంటూ వచ్చావో తెలుసా?'

'నేనుమూతం కలలు కనటంలేదా మోహన్! కానీ కన్నెపిల్లలు దాటగూడని హద్దులు కొన్నివుంటాయిగా' పిగ్గు పడుతూ అంది జ్యోతి.

'అయితే మీవాళ్ళతో చెప్పేయ్ త్వరగా కన్నెపిల్లను పెళ్ళికూతుర్ని చెయ్యమని' చనువుగా మళ్ళీ జ్యోతిచేతిని తనచేతితోకి తీసుకుంటూ అన్నాడు మోహన్.

'పోనీ...అమ్మక్క మీరే ఎందుకనగూడదో మీ వాళ్ళతో... 'వాకు త్వరగా పెళ్ళికొడు కవాలనివుంది' అని?'

'దానికంటే నేను చెప్పిందే బాచురల్ గా వుంటుందోయ్ పిల్లా! నువ్వు మీవాళ్ళనువచ్చి మా పెద్దవాళ్ళను అడగమన్న వాళ్ళు

వస్తాడేగనప్పుడు నేను 'జూల్' అంటాను: 'ఏం?' అంటూ బుగ్గమీద చిటిక వేశాడు మోహన్.

'జూల్!' అంది జ్యోతి ఆ స్వర్ణలోని అనుభూతికి చలించిపోతూ. ఇంతలో రాధ కాఫీ తీసుకురావడం గమనించి ఛప్పున తట చెయ్యి తీసేసుకుంది జ్యోతి.

* * *
నేను ఆరు గంటలకు కొంఠెం ముందు గావే బిరులుదేరాడు ట్యూషనుకు. ఒకవేళ అక్క అక్కడే వుంటే ఆలస్యంగా వచ్చావేమని తిడుతుండేమోనని భయంతో పరిగ్గా ఆరు గంటలకు మేష్టరుగారిల్లు చేరుకున్నాడు. వాకిట్లోనే వున్న శంకరంగారు 'రండి' అన్నారు. తొవరికాక అక్కలేదని తెలుసుకున్న నేను 'అయ్యో, అనవసరంగా ముందొచ్చానే' అనుకున్నాడు.

'ఇంగ్లీషు టెక్స్టు తియ్యండి' అన్నారు శంకరంగారు.

'టెక్స్టుబుక్ తీసుకురాలేదు.' అని జవాబిచ్చాడు నేను.

'ఇన్నాళ్లనుండి ఏ రోజూ మీరు ఇంగ్లీషు వున్న కం లేలేదు. అది మీరు స్వయంగా చదువుకోగలరా?'

'ఆ యింగ్లీషుంటే నా కనహ్యం. నేనెప్పుడూ ముట్టుకోను. మిగతా 'నబ్బ కుట్టు' చెప్పండి' అన్నాడు నిర్లక్ష్యంగా నేను.

'ఇంగ్లీషుంటే అనహ్యమా?!! ఏం పాపం యింగ్లీషు అంత తప్పించేపందండి?' అన్నారు నవ్వుతూ శంకరంగారు.

'ఏమో! నా కిష్టంలేదు, అదంటే.'

'ఇష్టం లేకపోవడానికి చాలా కారణాలుంటాయిగా. అది యింగ్లీషువారు మాట్లాడే భాషని అనవ్యంమకుంటున్నారా? అలా అనుకుంటే మనిషికి మనిషి శ్రేతు వవుతాడు గానీ ఒక భాషను శ్రేతువనుకోడం చాలా పొరబాటు...' శంకరంగారు తరచి తరచి అడిగారు.

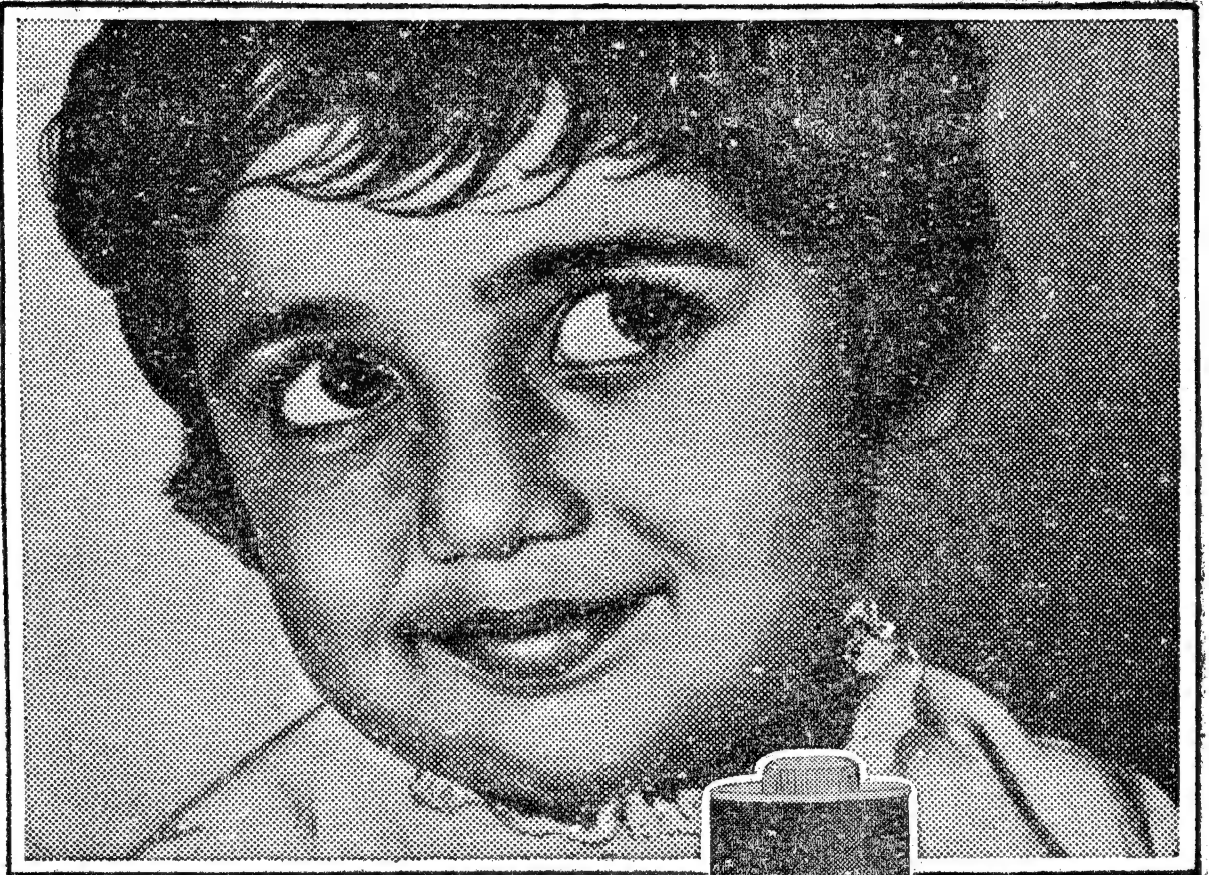
'అబ్బే. అదేంకాదు. చిన్నప్పుడు నాకూ యిష్టమే యింగ్లీషుంటే. ఫస్టు మార్కులు గూడా వచ్చేవి.' అని చెప్పాడు నేను, ఈ దొడవంతా యాయన కెందుకు? నా కిష్ట మన్నదేదో చెప్పి వంపించక అనుకుంటూ.

'మరి ఎప్పటినుండి అనహ్యం వుట్టింది?'

'పోతు సారం నుండి.'

'ఉన్నట్టుండి అంత అనహ్యం వుట్టిందే

“అమ్మ నాకోసం సింథాల్ పౌడర్ కొన్నది...అయితే

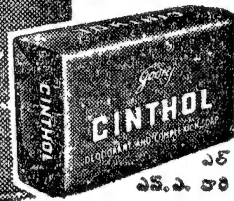

దీనిని చాలామట్టుకు ఆవిడే వాడుతోంది.”

హాయిని గొలిపే ఆ మహనవ అంశే,
అమెకు ఎంతో ఇష్టము. వాన్న కూడా
దానిని వాడతాడు...అద్భుతమైన శి-11
(హెక్సాక్లోరాసిన్) శరీరము యొక్క దుర్గంధము
ననకు లేకుండా చేస్తుందని వాన్న అన్నాడు.
అహా! నా ఒళ్లు వ్రేంకుండా కాపాడడానికి
వాళ్లు దానిని కొన్నారు...అది నాకు
ఎంతో అవశ్యకము!

సింథాల్ టాయిలెట్ పౌడర్

మీకు హాయిగా నుండు నల్లు రూపిచేసుకోండి.-శి-11
(హెక్సాక్లోరాసిన్) గల సింథాల్ నల్లు వాదిన
శరీరము, సింథాల్ టాయిలెట్ పౌడర్ రాసుకోండి

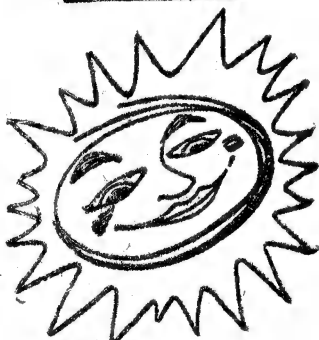
సింథాల్ టాయిలెట్
పౌడర్ ఇప్పుడు
అకరణీయమైన
3 రిఫ్లీలర్
టాడుతుంది.

శి-11
ఎర శివో ఎల్ కి
ఎస్.ఎ. వారి ప్రెస్ ముద్రించి

తెల్ల మచ్చలకు ఉచిత వైద్యము

శ్రీనంజున నూతన యుక్త బిడ్డము
“స్వీతమోచన్” తెల్ల మచ్చలకు కొద్ది
రోజులలో తొలగించును. పాంపిక సంక్లమం
కొరకు 1000 రోగులకు ఒక్కొక్క పాకెట్
ఉచితంగా యివ్వబడును. వెంటనే వ్రాయండి.

BIHAR KUSTA KUTIR
(2) P. O. Lalbigha (Gaya)

వే న వి
కాలములో
చర్మ

బాధలను పొంద కుండుదుకు

సల్ ఫర్

టాయిలెట్ సోపు

మొదలము, చమట పొక్కులు,
బొచ్చుమైన యితర చర్మ బాధ
లను పోగొట్ట సులభము విచ్చును.

BENGAL CHEMICAL
CALCUTTA - BOMBAY - KANPUR

“పూర్వాసంధ్యా ప్రవర్తతే...”

సంఘటన విం జరిగింది పోర్టుపాఠశాల? కుర్రాడుండేవాడు. అతడంటే మా క్లాసు

కుతూహలం ప్రదర్శించారు శంకరంగారు.
'మొదట్లో ఆ 'హయ్యర్ ఫారమ్స్'
మేష్టరు నేనంటే మంచి అభిమానం
చూపించేవాడు... ప్రతి ప్రశ్న నన్నే
అడిగేవాడు... క్లాసు మాసేటరుగా
కూడా నన్నేపెట్టాడు. ఒకరోజు నేను
తలొంచుకు రాసుకుంటుంటే వా ప్రక్క
వాడేదో పోలేడేశాడు. అది నేనే చేశానని విరి
బెట్టాడు మేష్టరు... నేనసలు అల్లరి
చెయ్యలేదండి... ప్రక్కవాడు పిలిచాడు మారు
'పేరుపెట్టి...' అన్నాడు వేణు.

'నేను కొదని మీరు చెప్పలేదా ఆ
మేష్టరుగారితో?' అని అడిగారు శంకరం
గారు.

'ఎంతచెప్పినా వినించుకోలేదు. 'వెధవా
అబద్ధాలు చెబుతున్నావా?' అని 'కేన్' తీసుకు
కొట్టాడు. అంతదాకా నేనెప్పుడూ మేష్టరు
చేతి దెబ్బలు తినలేదు' అన్నాడు వేణు.

'ఊ...తర్వాతేం జరిగింది?' అనక్తి
చూపారు శంకరంగారు.

'మర్నాడు పాఠం చెప్పేటప్పుడు వావైససలు
మాళ్ళేదు. నన్ను ఒక్క ప్రశ్నగూడా వెయ్య
లేదు.... నేనూ ఆయనవైపు మాళ్ళేదు.
రెండుమూడురోజులు చూచాను నన్నేమన్నా
అడుగుతాడేమోనని. నేనసలు వున్నట్లే
అనుకునేవాడూకాదు. వాకు భలే కష్టం
వేసింది. ఆయనదక్కసలే వాకేం అని చెల్లి
వెనక బెంచితో కూర్చున్నాను. మమ్మల్నలు
పట్టించుకునేవాడేకాదు మా క్లాసు పం
వచ్చింది.'

'మాకంటే...? ఇంకా ఏమోతో యిద్దరు
ముగ్గురున్నారా?'

'అంటే వెనకబెంచితో కూర్చునే
వాళ్ళందరికీ.'

'కోపంవచ్చి ఏంచేశారు?'

'ఆయన్ని ఏడిపించాలని డెస్కుచాటున
తలపెట్టి పిల్ల అరుపులు కుక్క అరుపులు
ఆరిచేవాళ్ళం. ఆయన బోర్డుమీద
వ్రాస్తుంటే కొగితం వుండలు చుట్ట
కొట్టేవాళ్ళం. ఆయన తిరిగి మాసేసరికి
అందరం మామూలుగా కూచునేవాళ్ళం.
మావెనక బెంచితో 'శ్యామాయి' అని ఒకపెద్ద

కుర్రాడుండేవాడు. అతడంటే మా క్లాసు
పిల్లలందరకూ భయం. 'ఎవరు చేశారని'
మేష్టరుడిగితే 'పలావా వాళ్ళని' చెబితే
తంతానని మా శ్యామాయి అందరికీ చెప్పే
శాడు. అందుకని వాళ్ళెవరు చెప్పేవాళ్ళు
కాదు. ఒకరోజు వెనక బెంచితోచే గోం
అని మమ్మల్నందర్నీ నిలబెట్టాడు మేష్టరు.
మాక్లోనంవచ్చి బోర్డుమీద గోడలమీద
ఆయన్ను తీడుతూ రాశాం. ఒకరోజు
'మీరు పాఠం వినడానికి వచ్చారా? అల్లరి
చెయ్యడానికి వచ్చారా?' అని అడిగాడు
మమ్మల్నీ నిలబెట్టి. 'నువ్వు మాకవలు
పాఠం చెబుతుంటేగా?... 'సిక్సావలసింది
ముందువాళ్ళు. వాళ్ళకే చెప్పుకో' అన్నాడు
శ్యామాయి. 'ఏదిరిస్తావా చెదవాయ్?'
అంటూ వాణ్ణి కొట్టడానికొచ్చేసరికి వాడు
చొక్కాపెట్టుకున్నాడు... అంటూ ఉత్సా
హంగా చెప్పుకుపోతున్నాడు వేణు.

శంకరంగారు మానంగా వింటూ ఆలో
చిస్తున్నారు. ఉపాధ్యాయుడు తనమీద అభి
మానాన్ని గౌరవాన్ని పోగొట్టుకుంటే యిక
తను బోధించే విషయంమీద కూడా అభి
మానాన్ని పోగొట్టుకున్నట్లే అనుకున్నా
రాయన. వేణుకు తన ప్రతాపమంతా
చెప్పుకోడానికి యిదే సమయమనిపించింది.
అతడు వుత్సాహంగా చెప్పుకు పోతున్నాడు...

'అప్పటినుండి వాడంటే భయం
ఆయనకు...వాడు బడికిరానిరోజు నన్ను
పుత్తపుణ్యానికి కొట్టేవాడు ఆ మేష్టరు...
అందుకని వా కింగ్గీషు 'పిలిచు' అంటే
భయం వేసేది. అందుకని ఆ'పిరియడ్'
వుందంటే నేను కిటికీగుండా రవాకి పారి
పోయి అట్లా అట్లా తిరిగి, అరయిపోయాక
వచ్చేవాడిని...మా శ్యామాయి వచ్చినప్పుడు
గూడా ఒక్కరోజు మమ్మల్నీ క్లాసుతో
మండి బయటికి పంపించేసేవాడు...'

'అలా క్లాసుతో గోలవేసినందువల్ల,
క్లాసులు ఎగ్గొట్టి తిరిగిసండువల్ల చివరికి
నన్నుసోయింది మీరేకదా?' నవ్వుతూ అడి
గారు శంకరంగారు.

'అయితే ఆయనలా నిజం తెలుసుకోకుండా
పుత్తపుణ్యానికి కొట్టడం బాగుండా?...'
అనేసంగా అడిగాడు వేణు.

‘నీజమే...అదితప్పే...నిజానిజాలు తెలు
కోకుండా ఎప్పుడూ దండంచూడదు..’
అన్నారు శంకరంగారు.

ఈ మాటతో వేణుకు తృప్తి కలిగింది.
అరోజు పుత్రాహంగా ఆయన చెప్పినసాం
విన్నాడు. తెక్కలన్నీ రైటుగాచేశాడు. అరోజు
అక్క, కు తెలిసిపోయిందేమోనని భయపడుతూ
యింటికెళ్లిన వేణుకు అక్క ఆ విషయమే
ప్రస్తావించక పొయ్యేసరికి ధైర్యం వచ్చింది.
అంతకూ అనుమానం తీరక ‘ఏమన్నాడక్కా
అయిన?’... అని అడిగాడు.

‘ఏమరు?...’ అంది జ్యోతి ఆశ్చర్యంగా.

‘అదే ఆ మేష్టరు ..’ అన్నాడు...

జ్యోతి కిచ్చటికి అర్థమైంది... ‘శంకరం
గారా!... ఏమంటారు?... ‘మరుకై నవాడు.
కృషిచేస్తే మంచి వృద్ధిలోకి వస్తాడు.’
అన్నారు... కృషిచేయ్యడం నీ చేతిలోనేవుంది...
అయినా వేణూ!... ‘అచార్య దేవోభవ,
అంటారు మనవాళ్లు...వాళ్లనలా ఏకవచన
ప్రయోగం చేయొచ్చుటరా?...’ అంది
మృదువుగా మందలించా...

‘అబ్బో గౌరవించాలి కొబ్బరి’ అని
మనసులో అనుకున్నా పైకేమీ అవలేదు
వేణు. నిర్బంధం బదుగంటలకలా బయలు
దేరింది వేణు. రైలు కట్టమీద అప్పటికే
చేరారు మిత్రబృందమంతా. వేణును చూడ
గానే ‘గుర్రా!... మనపథకం ఎంతదాకా
పోయింది?’ అంటూ పుత్రాహంగా ప్రశ్నించారు.

‘అప్పుడేనా? నెమ్మది నెమ్మదిగా పథకం
అమలుజరుపుతున్నాను. నిన్ననే ‘యిండై
రెక్స్’గా వా జోలికొస్తే విప్రు చిరిగిపోతుం
దని హింట్ ఇచ్చారే.’ అన్నాడు వేణు
తానేగా కైలుపట్టాంమధ్య కూర్చుని రైలు
కట్ట మీద రాయిలీసే ఎలక్ట్రిక్ స్తంభానికి
కొడుతూ.

‘హింట్’ ఇచ్చావన్నమాట! ఏం చెప్పావు?
మన ‘బాటి’ సంగతి చెప్పావా?’ పుత్రాహంగా
మిట్టూ మూగారు మిగతావాళ్లు.

వేణు సావకాశంగా తమ ప్రతాపాన్ని
ఆ మేష్టరుకు ఎలా తెలియజేసింది అంతా
చివరించాడు. అంత నిర్భయంగా వేణు తమ
ప్రతాపాన్ని తెలిపినందుకు మిత్రులు అతడ్ని
అభినందించారు.

‘అరే! వేణూ! ఇంతకూ పాపాలు
ఏమన్నా బాగా చేలుతాడక్కా?’ అని అడిగాడు

ఏజెంట్లు కావలెను

25% కమిషన్ మీద

(నతి పట్టణము మరియు

నగరములో) ప్రత్యేక

“లక్ష్మి” బ్రాన్స్ నెట్వర్క్ విక్రయించుటకు
ఏజెంట్లు కావలెను. శాంపిలు బ్రాన్స్ నెట్వర్క్
నక్స్ ప్రాయోగి.

MANAGER (E)

Post Box 1258, Delhi-6.

పుస్తకములు

5 పుస్తకముల సెట్టు రూ. 5-00.

(1) కాకోకాశాస్త్రం (2) మహాగీత
(3) ముఖన వర్ణములు, (4) 84 ఆవం
ములు, (5) రహస్యసోహో అర్చన. ఒక్కొక్క
పుస్తకం రూ. 2/-, పోస్టేజీ, ప్యాకింగ్
ఆవనం. ఇంగ్లీషులో ప్రాగుండి.

SULEKHA TRADERS,

WAT-7) Beat No. 13, Aliparth

పుష్పము మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదిన్నీ, మీ సరియైన వ్యయము గురించిన్నీ
మీరు తెలుసుకోవగలిగివచ్చును. మీ పుష్పము మీకు మీకున్న విషయములను
పుష్పము తెలుసుకొనుటకు ప్రాయోగి, వేళవినియున్నా, మీరు తెలుసు
విరువాత, వెంటనే ప్రయోగించండి. జ్యోతిషశాస్త్రములోని రహస్యము
తమ మూలముగా మేము గురించి, మీరు కూర్చున్న ప్రాంతములోని జగమును

12 మాసములలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభము, నష్టము, జీవితవ్యయము, విద్యనాశనములో మీకు
జయములుగను, ఉద్యోగం ఏమయిందో మంచిచెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్య విషయములు, వరదేశాదు
నము, తీర్మానములు, వివాహము, ప్రస్తుతము, పంతాము, విధినిశ్చయములు, లాభరీ, అకస్మాత్ ప్రద్యు
లాభముమొదలగునవి గురించి పుష్పముగా మానవారీగా ప్రాప్తి గు. 1.25/- అకు మార్గములు ఏ. ఏ.
గా వంపగలము. ఏ. ఏ. చార్జీలు ప్రత్యేకం. దుష్ప్రవర్తనములైన నాశనములను శాంతియు విధాన
కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపై వంపగలము. మేము పంపిన పోస్టాల్ మీకు దృష్టిగా
దేనియెడల పైకము వానమవేయబడును. ఒకసారిపరీక్షించండి. అదమ ఇంగ్లీషులో ప్రాయోగి

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ JYOTISHI,

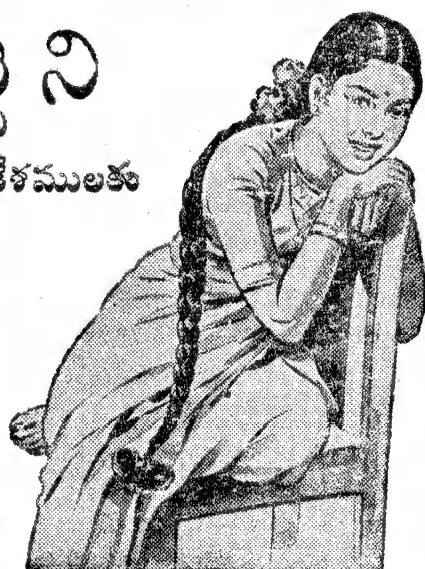
(A. W. P.) Post Box No. 86, JULLUNDUR CITY

కేశవర్ధిని

నిడుపైన నిగనిగలాడు కేశములకు

మా యితర తయార్లు

- కేశవర్ధిని రెడీ మిక్చర్
హేర్ ఆయిల్
- కేశవర్ధిని షాంపూ
(కోస్ & జురదవం)
- సౌగంధిక ఫ్లవర్ డస్ట్ &
పెరింగ్ పౌడర్

“పార్యాసంద్యా ప్రవర్తతే...”

అందిలో ఒకడు వున్నట్టుంది.

‘ఆ! ఏదో చెబుతాడల్లా బాబో!’ అని తేల్చేశాడు వేణు.

నిజానికి శంకరం మేష్టారు వాణం చెబుతుంటే విసుగనే అనిపించదు. ఆయన పాఠం విసుగితేలా ప్రవచన ధోరణిలో సాగిపోదు.

అది సహజమైన సంభాషణ రూపంలో కొనసాగుతుంది. మధ్యలో వేణుకు ఎన్నో అనుమానాలొచ్చేవి. ఆ అనుమానాలన్నీ తీర్చాకనే తిరువాత పాఠం చెప్పేవారు శంకరంగారు. ఇదివరలో వేణుకు ఏదైనా అనుమానం వచ్చి లేని నిలబడితే ‘కూహో!’ అని కనురుకునేవాళ్ళు, స్కూల్లో కొంత మంది టీచర్లు. ఈయనలా కనురుకుకుండా చెప్పడం శంకరంగాని గుణాల్లో వేణుకు నచ్చిన మొదటి గుణం. అందుకని శంకరంగారు పాఠం చెబుతుంటే సరదాగా వుండేది వేణుకు. కానీ ఆ మాట ఒప్పుకోడానికి అతడికి కొంచెం కష్టం వేసింది మిత్రుల ముందు. అలాగని అసలు ఆయనకు చెప్పడం చేతకాదని చెప్పడానికి అంతలాత్మ అసలొప్పుకోలేదు. అందుకని అలా వాస్తేసి వూరుకున్నాడు వేణు.

‘అన్నిటికంటే ముందు వేళకు రాండి చేళకు రాండి అని చంపుకు తింటున్నాడల్లా యీ మేష్టరు!’ అని చెప్పాడు విసుగ్గా వేణు.

‘గురూ! దీనికి ఓ వుపాయం చెబ్బాను రయ్యో. అది పొరిందంటే ఆయన వోరెత్తుకుండా కట్టెయ్యొచ్చు.’ అన్నాడు సోపేశం.

‘ఏమిటా వుపాయం?’

‘ఇవ్వాలి ఏం చేస్తానంటే కొంచెం ముందుగా వెళ్ళి బ్యాషనుకు. ఆయన గుక వరిగ్గా వేళకు వచ్చి పాఠం చెప్పకపోతే రేపు ఆయన ‘అలస్యమయిందేమండీ?’ అన్నప్పుడు నిలబెట్టి దులిపెయ్యొచ్చు. ఏమంటావో?’

‘గుడ్ బడియా!’ అని మెచ్చుకున్నాడు వేణు. మిత్రులవలన ననుసరించి వెంటనే తియలుదేరాడు శంకరంగా రింటికి.

ఇంట్లో మేష్టారు లేరు. వంకలో మూడేళ్ళ బాబు ఒక్కడే రైలాట అడు

కుంటున్నాడు. వేణు యిటూ అటూ చూశాడు. ఇంట్లో లోపం పనిమీద వున్నారు పార్వతీవాళ్ళు... ముందు గదిలో పెల్లులోవున్న గడియారం అయిదున్నర చూపుతోంది వేణును ఎక్కిరించినట్లుగా... ‘ఎలాగూ తను పరీక్షించడానికేగావచ్చాడు?...’ అనుకుని తమాయించుకున్నాడు వేణు.

‘ఏయ్!...బాబూ!...ఇట్లా...’ అని పిలిచాడు బాబును.

‘నాన్నలు...లేండి...’ అటూ దగ్గర కొచ్చాడు బాబు.

‘ఎక్కడికెళ్ళాడు?’

‘మలేమో...రైబల్ కెల్లాలు...’ అటూ లోపలికెళ్ళి మూలపున్న చాపను కష్టపడి తీసుకొచ్చి ఇరుటవేసి ‘కూహోంది...’ అన్నాడు బాబు వచ్చిరానీమాటలతో.

‘కూచంటాగానీ...ఏయ్! ఎక్కడి కెళుతున్నావో?...ఇట్లాగ నీతో మాట్లాడాలి..’ అటూ సీల్చాడు వేణు. “ఏంతి?...’ అటూ తను రైలుగా వుపయోగిస్తున్న క్రతనవో వచ్చి వక్కన కూర్చున్నాడు బాబు.

మూడేళ్ళ నిండని వయస్సు. ముద్దు ముద్దుమాటలు...ముద్దులు మాటగట్టే ముఖం!...వేణుకు బాబును చూస్తుంటే ముచ్చటేసింది... దగ్గరగా కూర్చోబెట్టుకుని ‘ఏమాట ఆడుతున్నావో?...’ అని అడిగాడు ముందుకువడిన ముంగురులునర్దుతూ వేణు.

‘రైలాట... మీలా వత్తాలా ... అలుకుండా...’

వేణుకు నవ్వుచ్చింది పసివాడి అమాడు కత్తానికి.

‘నేను ఆడుకుంటే ఎలా? చదువుకోవద్దా?...ఇవిగో యీ వుపకారాన్ని చదవకపోతే మేష్టరు కొట్టడూ?...’ అన్నాడు.

‘ఊహా...మానాన్నా లెప్పులా కొత్తలు.. మా నాన్నలు మంతివాన్న ... అలుకోమంతాలు...’ అన్నాడు అమాయకంగా బాబు.

అంత చిన్నవాడైనా ఎంతో మర్కటగా బాబు మాట్లాడడం వేణుకు కొంచెం ఆశ్చర్యం కలిగింది. అతడికి తెలియకుండానే అతడిలో తన మాటల్లోని

దుర్బుడలేనితనం కొంత భాగం వెళ్ళిపోతోంది.

‘మేష్టరుగారు కొట్టరనుకో...అయినా చదువుకోవాలిగా...’ అన్నాడు బాబు బుగ్గలు పుణకుతూ.

‘అయితే...ఆ పుత్తకంలో బొమ్మలు... తూపాలా?...’ గబగబా దగ్గరికి వెరిగి కూర్చున్నాడు అపకిక్కి.

‘ఇందులోనా? ఇందులో బొమ్మలుండవు నీకు బొమ్మలు కావాలంటే రేపు తీసుకొచ్చిపెడతాలే.’

‘నిజంగావా !!’ బాబు వక్రశ్లాంబి కళ్ళు నంతోవంతో మిలమిలా మెరిశాయి.

‘ఓ నిజంగా తప్పకుండా నీకు మంచి మంచి బొమ్మల పుస్తకాలు తెచ్చిపెడతాగా నీ పేరేమిటింతకూ?...’

‘నా పేలు లగూ’ అని చెప్పి వెళ్ళి పొయ్యాడు బాబు, తన ఆట హడావుడితో.

వేణు ఒకసారి వాళ్ళు విరుచుకుని ఆవులింపి గంట చూశాడు. అప్పటికి ఆరుకు యింకా అయిదు నిముషాలేవుంది! ఇక ఈయన వేళకేం వస్తాడు? తను ప్లాను పారింది. ఇక చిక్కాడులే అనుకుంటున్న వేణు, వాకిట్లో సైకిలు చప్పుడు విని తిరిగి చూశాడు. శంకరంగారు!

వేణుకు ఆ సమయంలో ఆయనమీద చెప్పలేనంత కసి కలిగింది. ఈయన యింకాసేపు ఆ రైబల్ లోనే ఏడు గూడదూ! మునిగిపోయినట్లు వరుగెత్తుకు రమ్మని ఎవడేద్దాడు, అనుకున్నాడు మనసులో... శంకరంగారు ‘ఓహో! మీరాచ్చే సారే’ అని నవ్వుతూ వల్లరించి పెత్తెలు పెట్టి దొడ్లోకి వెళ్ళి కాళ్ళు కడుక్కుని వచ్చేసరికి వరిగ్గా చిన్నముల్లు అరుమీదా, పెద్దముల్లు పన్నెండువిలా తవ్వింది మళ్ళీ వేణును ఎగతాళిచేశాయి, వేణుక, గడియారం తీసి వగలగొడ్డామన్నంత కోస మొచ్చింది కానీ యివ్వాలి కాకపోతే రేపు, రేపు కాకపోతే ఎల్లండి యితాయన చిక్కాక ఎక్కడికి పోతాడు అనుమతి అమాయించుకున్నాడు.

(ఇంకా వుంది)

ఎక్కడ
లైఫ్ బూయ్ వున్నదో
అక్కడ ఆరోగ్యము వున్నది

లైఫ్ బూయ్ లో ప్లానము మీకు అత్యంత ఆరోగ్యవంతమైన హాండ్ సాబన్ పురుగుది. లైఫ్ బూయ్ లో ఉత్తమమైన సబ్బుతో చేతిని శుభ్రపరిచి అన్ని సుగుణములకై గాక ఇంకా ఎవ్వియో వున్నవని మీరు తెలిసికొందురు.

లైఫ్ బూయ్ మురికిలో గల క్రిములను కడిగి వేస్తుంది

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్. ఉత్పత్తి

అంబాలా-పానీ-101

నింగరాజు రామచంద్రమూర్తి

ఇచాలాకాలం తరువాత చూడడం వలన చూడగానే మాటా పలుకూ శక్తుండా అలాగే నిలబడి పోయాను.

దగ్గరపానచ్చి బుజంమీద చేయివేశాడు. అనందరావు. 'నేను పతినికానని నన్ను కూడా బుకాయించారా అలా నిలబడి పోయావు? పరికరించా!' అన్నాడు నవ్వుతూ.

నేనూ నవ్వేశాను.

'ఆ విషయం ఎవరు చెప్పారు?'

పొక్లాత్తు సుబ్బారాయుడి... 'రఘుపతి అగవద్దాడూ... పోయి పరికరిస్తే, 'పోర్తి

మీరనుకున్న రఘుపతిని నే కాను. వాడు వా కజిన్.' అని నవ్వేశాడు. నిజంగా రఘుపతి కాదంటావా అనందరావు? అనడిగాడు. నిబాధ అర్థం చేసుకున్నవాడి నవడంవలన అతనికేదో సర్దిచెప్పి పంపాను... అవునూ, లలా నిన్నాళ్లు దాగుడుమాత రొడతావు?'

ఇక ప్రస్తావన మార్చుకపోతే ప్రమాద మని 'ఎప్పు డొచ్చా' విక్కడికి? ఎదయివా ఎక్స్‌మినిస్‌గావా? అనడిగాను.

'ఇక్కడికి వచ్చినవాడిని, ఇప్పుడే బస్సు దిగినవాడిని నువ్వని నీవాలంక చెబుతోంది.

వా విషయం తెలియదో మరి, లేక తొలిసే వాటకం ఆడుతున్నానో వాకు తెలియదు. నేను ఇక్కడ కాలేజీలో హెడ్‌గాచేరి మూడు సంవత్సరాలయింది. మన బాప్‌తో కొంచెం నీతో సంబంధాలు ఉంచుకోగలిగింది, నీ గురించిన విషయాలు చెప్పగలిగింది నేనొక్కడినే! మిగిలినవాళ్లకి తుపాకి దూరంలో ఉండగలుగుతున్నావుగాని నాకు కనీసం మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల కొకపారయినా దర్శనం జోయక తప్పడం లేదు నీకు... అక్కడేనా ఉండడం?'

'వాలాంటివాడు ఇంతెక్కడ చలామణి కాగలడు?'

'వ్వు, వ్వు.. నీ ధోరణి మార్పుకోవడం లేదోయ్ నువ్వు. ఏమయిందని అప్పుడే అంత నిప్పుపా పడడానికి! జీవితం పెద్ద జ్ఞాదంలాంటిది గురూ, స్టేక్ వేస్తా- గెలిచామా? తొత్తోడ్చువ్విద పాగిపోతుంది. పోయిందీ మరో అవకాశంకోసం కాను కోవడమే!.. ఏమీ అనుకోకపోతే ఒక్కమాట చెప్పరా? అనర్స్ చదివావు. అది కాస్తా పోయింది. అంతమాత్రాన నీ తొట్టివాళ్ల ముందు నిన్ను నువ్వు కించపరుచుకోవడం దేనికి? నీతో చదువుకున్నవాళ్లకి దూర దూరంగా తప్పుకోవడం, ఖర్చుకాలి సుబ్బారాయుడు లాంటివాడు కనబడి పరికరిస్తే 'నేను మీరనుకున్న పతి కానంటి...' ఫగయిరా పాటకరి బాగాలేదు రఘుపతి నీ పద్ధతి! పోనీ అతన్ని నమ్మించగల ననుకున్నావా? సుబ్బారాయుడి సంగతి నువ్వెరగనిదా! సేగులు తెక్కపెడతాడు.'

నవ్వాడు అనందరావు. నేనూ నవ్వే శాను. నిజానికి నేనుచేసిన ఆపని ఎప్పుడు గుర్తుకువచ్చివా నవ్వుస్తుంటుంది. కాని ఆ క్షణంలోమాత్రం అలా అబద్ధం ఆడేయ బుద్ధేసింది. అవునుమరి, పరిస్థితి అటు పంటిది.

ప్లాటుసారంమీద ఆఫీసరుకి వీడ్కో లిచ్చేందుకు మిగిలిన గుమాస్తాలతోపాటు నిలిబడ్డాను. ఆఫీసరు వేస్తున్న అర్థంలేని జోకులకి నవ్వుతున్న తొటివారిని చూసి అసహ్యించుకుంటూ నన్ను నేను తిట్లు కుంటున్న సమయంలో రైలురావడం, అగడం, మా ఆఫీసరుని ఫస్టుక్లాసులో ఎక్కిస్తుంటే సుబ్బారాయుడు 'ఏ. సి.'

తోంది దిగినాడల్లా నేన్ను చూడడం తటస్థించాయి. పాపం అతని కన్నుల్లో నిజంగా ఆనందమే ఆగవడింది వాకా సమయంలో.

‘పాల్లో రఘుపతి, ఎన్నాళ్లకెన్నాళ్ల కు!.. ఇల్లీ కానిల్ చేసుకోనేమిటి సరదాగా తిరుగుదాం ఒకరోజు. ఆనంద్ కూడా ఇక్కడే ఉన్నాడుట. బైదెబై, సికథలు. బాగుంటున్నాయి గురూ, మా లాభ్ లో అందరికీ చెబుతుంటాను అతను వా ప్రాంతం’.

ఒక్కక్షణం అతని వాత్సల్యానికి ముగ్ధుడైపోయాను. కాని అంతలోనే అతనూ, నేను, ఆనందరావు కలిసి గడవబోయే ఒక రోజు—టెర్లిన్ సూట్ల ఫిరదయిన ఇద్దరు మనుష్యుల మధ్య ఒకరోజు—

‘పోరీ వర్, నన్ను మీరు రఘుపతి అనుకున్నారు. అదీ ఒకండుకు మంచిదే లెండి! వాడు నా కజిన్. అచ్చం నా పోలికే! రాదర్ నేను వాడిపోలికే! తప్పుకూడా చెబుతాను వాడికి. అన్నట్లు ఇప్పుడు మీరేం చేస్తున్నారు? చెప్పితిగా మరి మావాడికి అవేశాను.

కాసేపు అర్థం కానట్లు నావంక చూశాడు అతను. అంతలోనే నా బుజం తట్టి ‘ఆర్ రైట్ గురువుగారూ, చెప్పండి అతనికి. నుబా రాయుడు స్నేహితుల్ని అంత చప్పన మరిచిపోడని! నేను కల్ కటాలో ఉంటున్నాను ‘టూటాన్’లో... అన్నట్లు రఘుపతికి ఇంకెవరయినా అతని పోలికే ఉన్న చాత్యులుగాని, అన్నయ్యలుగాని పోసి చెల్లెళ్ళుగాని ఉన్నారేమిటి ఖర్చు మరేం లేదు ఈసారి వాళ్ళని పట్టుకు పలకరిస్తానేమోనని భయం. అచ్చాసార్, గుడ్ బై’ అని లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు.

తెల్లపోయాను.

తరువాత మా ఆఫీసరు అడిగాడు. ‘మీ ప్రాంత ఆయన’ అని. ఆయన ప్రశ్నలో గౌరవం అగవడింది.

అవునుమరి, అవతల ఫిరదయిన మనిషి కదా!

‘అన్నట్లు మీరు ఆసర్లు చదివారు కదూ—మీ క్లాసుపేట్లంతా పెద్దవాళ్ళయి ఉండాలి లెండి మరి.’

అవును. అంతా పెద్దవాళ్ళు. హోదా కంవాళ్ళు. అదే ఇప్పటి వా సమస్య. వాళ్ళు

ఆయనందుకు ఊర్వశులనేకాదు. నేను కాలేకపోయినందుకు బాధవలన.

జీవితంలో మొదటినుంచీ ఒకే ఎత్తులో ఇరుకులే పెద్ద ఆశలూ ఉండవు. అవి తీరలేదన్న దిగులూ ఉండదు. కాని మధ్యలో పైకిపోబోయి అంతలో వదిపోయి అతి సాధారణ ఉద్యోగి నడవేసే నా జీవితంలోని పెద్ద మలుపు. అందుకే సాధ్యమయినంతవరకు వాళ్ళందరికీ దూరంగా ఉండటం కూడా!

‘ఏమిటోయ్ అలోచనల్లోంచి బయట పడ్డావా లేద? మొత్తం మీద చాలా మారి పోయావు రఘుపతి — రా, మా ఇంటికి వెడదాం’ అన్నాడు ఆనందరావు.

అప్పటివరకూ నేను అలోచనల్లోనడి అతని వెంటేవస్తున్న సంగతి గమనించ లేదు.

‘ఎందుకోయ్ ఆనందరావ్, వెడతాను వనుంది — దగ్గరలో ఒక పల్లెటూరు వెళ్ళాలి. పొద్దుకుంకకుండానే చేరుకోవడం మంచిది.’

‘దగ్గరే మా ఇల్లు, మొన్న సమూర్లో కొన్నాను పదిహేనువేలుపెట్టి. దానికి ఒక అయిదారు మరమ్మతులకింద, మరో రెండు మూడు మనకి కావలసిన మార్పులకి— మొత్తానికి ఒక పాపు ‘ల’కారం అయిందనుకో. అంత ఖర్చుపెట్టాక నీలాంటి మిత్రులచేత ‘బాగుంది’ అనిపించుకుంటే అక్కడి కదొక తృప్తి.’

‘ఈసారికి వదిలెయ్, కొంచెం ఖంగారులో ఉన్నాను. మళ్ళీ వచ్చేప్పుడు మీ కాలేజీకి వచ్చి నీవెంటే మీ ఇంటికి వచ్చి...’

అలా వదిలించుకున్నాను అతన్ని, వదిలించుకున్నాగాని అతన్ని గురించిన అలోచనలు మాత్రం నన్ను ముసురుకుంటున్నాయి. జీవితం అతని మనగడకి సరిపోగా పైన ప్రయత్నమిది సంపాదనంతా నిలవచేసి ఉంటాడు. అందుకనే ఉద్యోగంలో చేరిన కొద్దికాలంలోనే అంత ఖర్చుపెట్టి ఇల్లు కొనగలిగాడు. ఈ లెక్కన అతను రిటైరయే వాటికి అతనిదగ్గర ఎంత మిగులుతుంది? నా అలోచనలకి నాకే నవ్వొచ్చింది. బంగారపు పిచ్చుకల్లాంటి ఏళ్ళ జీవితాలకేం కొదవ? వడ్డించిన విస్తరిలాంటిది. పూల బాటమిది నడకలాంటిది. మరి నేను?

మౌనంగా అవసరానికి వచ్చినా జీతాన్ని వంచడంలో ముణిగి నెలరోజులు గడుపు తున్నవాడిని. లేమి అన్నది లేదుగాని, సరదా లకి నోచుకోనివాడిని. మరి నేనూ వాళ్ళతో పాటు చదువుకున్నవాడినే! అయితే చివరలో విధి పరిహసించింది

రోజూ ఒకే వరసలో సాగే ఈ ఆలోచనల్లోంచి బయటపడి అస్పయ్యగాంటికి వెళ్లాను, అక్కడ ఒకసారి కనబడి చప్పునబి స్తు అందుకోవాలని వా ఉద్దేశ్యం. పచ్చినప్పుడ్లా హాజరు చేయించుకోవలసిన ఇల్లుకదా మి! !

‘ఏరా పుటివార్త విమయవాతెచ్చావా?’ అనడిగాడు అస్పయ్య నన్ను చూస్తూనే.

‘అక్కడికే బయలుదేరాను. ఒక నాలుగురోజులు శరవలుకదా,

‘అవునుగానారేయ్. హనుమంతరావు ఏమని అడిగాడో తెలుసా?’ ‘మీ తమ్ముడికి మీకూ మాటలు లేవా?, అని.’

‘ఎందుకుట?’

నేనూ అదే అడిగాను. దానికంటాడు కదా ‘మరి మీ ఇంటి కతను వస్తుంటే ఒక్కసారి మా ఇంటికి తిసుకురారేం? ఇక్కడ అతనితో కలసి చదువుకున్నవాడు, హాస్టల్లో రూంమేటు ఒకడున్నాడన్న విషయమయినా చెప్పరేమని?’ అని. ఏమంటావు? టేవ్ రికార్డర్ ఒకటిచ్చాడు వాకు కొంచెం టెన్స్ చేయమని. అట్టి అతను ఫోన్ వుంచినప్పక నువ్వంటలు చూడలేదనుకుంటా—ఇంకా సెవల్ వస్తే నన్నాడులే!’

‘ఇప్పుడు నేను వెళ్ళిపోవాలి.’

‘కొంచెంపేపు ఆగరాదూ — అతను పాపం అంతగా ఇదవుతుంటే వస్తే నన్నాడుగా...’ అంటూనే అపేశాడా.

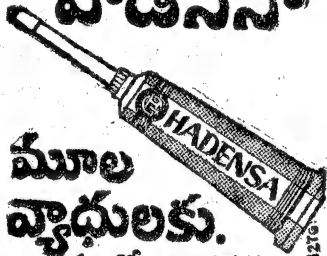
‘నాతోపాటు చదువుకున్నవాళ్ళకి దూరంగా ఉండేందుకు ప్రయత్నిస్తానని అస్పయ్యకి తెలుసు అది నచ్చదుకూడా! చాలాపొర్లు ఆవిషయమే అన్నాడు నాతో. ‘వాళ్ళంతా ఉద్యోగాలు నీకు లేకపోవచ్చు. అంత మాత్రాన అలా ఇందరికీ దూరం కాకూడదురా. పెద్ద హోదాలో ఉన్న స్నేహితుల వలన అవసరాలుకూడా ఉంటాయి. నున్న మనా తక్కువ చేసుకోకూడదు.’ అని.

ఒక గంటపేపు అక్కడ గడిచి వదిల

హెడెన్సా

మూల వ్యాధులకు.

ప్రతి చోట దొరుకును

రిజిస్ట్రేషన్ నెం. 2174. ధౌనికము. 1938.

శ్రీ సుధా
ఆభరణములు
తయారుచేయుచున్నాము

కేటలాగ్ ఉచితము.

శ్రీ సుధా గోల్డ్ సువింగ్ వర్క్స్
H.O. బిలకలపల్లి పేట. మచిలీపట్నం (A.P.)

బలహీనం నరముల నడలింపు
వ్యవస్థాపితం, పురుషత్వం కోసం యుండుట తెలివడట, చెక్కెర వ్యాధి, రక్తం, నిద్ర, ఆకలి లేకుండుట, జీవితముపై నిరక్తి, భయం శిశి "నరముల నడలింపు" శరీర మంగయు నొప్పి, వదులొప్ప మొదలగు అనేక వ్యాధులను నెట్లు చూ. 18/- పెన్సల్ చూ. 33/- పెన్సల్ నెం. 1 చూ. 45/-

శూతక (బహిషు) కడుపు నొప్పి :
సంతానము లేకుండుట !!

గర్భిణిలో కండ రక్తము, పురుగుల కారణము వలన సంతానము లేకుండుట, తెల్ల పడుట, కడుపునొప్పి బహిషు రంగ మౌగలు, రొమ్ము అలానుట, కడుపు ఉబ్బునము గర్భవ్యధను, అధిక బహిషు పొపుటను నివారించి, దేహదారుణ్యము, దేహ (రావణ్యము) లేకును, నిద్రను. నెట్లు చూ. 18 MO పంపి పొందండి.

విరక్తులు 50 పై. పింపుత్రానువలెను.
ఎ.ఎస్. వైద్యశాల, నెం. 13, స్టేషన్ వ్యూ రోడ్డు, కోడంబాక్కం, మద్రాసు-24.

ఈ జీవితం చాలు

ఇచ్చిన కాఫీ టిఫిన్లు పూర్తిచేసి వచ్చేప్పుడు భద్రవర్తమానం తీసుకురమ్మన్న అవిడ మాటకి నచ్చకుంటూ బయటపడ్డాను.

బస్టాండికి వెళ్ళిన నాకు ఇప్పు దిగుతున్న శేషగిరిని అగవడ్డాడు. అతను వాకు రెండు సంవత్సరాలు సీనియరు. పెద్దగా పరిచయం లేకపోవడంవలన అతని వక్రముంచే వెళ్ళి పోతున్న నన్ను అతని పిలుపు ఆపింది.

'నన్ను మీరు గుర్తుపట్టలేదేమోగాని రఘువతిగారు, మిమ్మల్ని మరచిపోవడం అంత తేలికకాదు సుమండి. నేను శేషగిరిని.' మధ్యలోనే అందుకుని 'భలేవారే, మిమ్మల్ని గుర్తుపట్టలేకపోవడమేమిటి?' అనేశాను.

'ఇప్పుడీ పూల్లోనే ఉంటున్నాను— శలవుపెట్టి స్వంత ఇంట్లో గడుపుదామని. అన్నట్టు మీకు తెలుసో తెలియదో మన వాళ్ళు— అంటే బహిషు యూనివర్సిటీ ఫుటాలు ఇక్కడ చాలామంది చేరారు సుమండి! వీళ్ళుకాక మధ్యమధ్య వచ్చిపోయే వాళ్ళు— సూక్ష్మంగా చెప్పాలంటే చిన్న సైజు వైజాగ్లో ఉంటోంది.'

అతను ఏం చెప్పన్నాడో తెలియదుగాని తెలుసుకోవాలన్న కోరికమాత్రం కలిగింది. ఎందుకంటే అతను చదివే రోజుల్లో చాలా తెలివయినవాడిని పేరుండేది! అయితే ఆ ప్రశ్న వేయలేకపోయాను. వెంటనే వా ఉద్యోగం చెప్పవలసివస్తుందన్న భయంవలన!

'రండి మా ఇంటికి వెళ్ళి కాఫీ పుచ్చు కుండాం. నేనూ ఇప్పుడే ఊరునుంచి వస్తున్నాను చూశారుగా! కమాన్'

అతనితో వాకట్టే స్నేహం లేనివాడిని. అందుకనే అతనిలా పిలుస్తుంటే ఆశ్చర్య పడ్డాను. చాదసలేకపోయాను కూడా!

చక్కటి ఇల్లు— బంగళా అనవచ్చు కూడా— ముందు తోట, ఆల్బెసియన్ కుక్క. అతని సంపాదనకి నిదర్శనాలుగా అగవడ్డాలు.

నేను చూసిన ఇళ్లలో అంత శృభంగా, అందంగా అలంకరింప బడిన డ్రాయింగ్ రూం చూడలేదెక్కడాను.

రోజుకి వెళ్ళినవాడలా కాఫీపాటికి ఇవతలికివచ్చి 'హావిడ వా మిసెన్... ఇతను

వాకు జూనియర్ రఘువతి కథకుడు.' అని పరిచయం చేశాడు.

ప్రే బల్లమీదపెట్టి తలవెత్తిన ఆమెను చూసి తెల్లపోయాను.

'వరల్డ్— మా అనిడపేరు. బహుశ మా మావగారి నోములపంట అయిం టుంది. వాకుమాత్రం 'వరం'. నవ్యా డటను.

నవ్వటానికి ప్రయత్నించి విఫలం నయ్యాను.

గబగబ రోవల్కి వెళ్ళిపోయింది వరల్డ్కి. 'చచ్చన కాఫీపట్టుకురా వరం. కాగ్ బస్టాండులో మర్చిపోయాను. వెళ్ళి తీసుకురావాలి..' అని పెద్దగా కేకేసి 'చూడండి రఘువతిగారూ. మీరు అగవడిన సంబరంలో నా నం పుర్చిపోయాను. పోతే మీదే బాధ్యత' అన్నాడు నవ్వతూ.

వా చెప్పరికి అతనిమాటలు వినబడు త్తూనే ఉన్నాయిగాని మనస్సుకి ఎక్కడం లేదు. వా బాధల్లా ఒక్కటే— వరల్డ్కి ఇతన్ని పెళ్ళిచేసుకుందని వాకు తెలియదు. తెలిస్తే వచ్చేవాడని కాను.

వరల్డ్కి కాఫీలు తెచ్చింది. గబగబ తాగి 'ఒక్క పావుగంటలో వచ్చేస్తాను రఘువతిగారూ' అని పాదాపుడిగా వెళ్ళి పోయాడు శేషగిరి.

వాకూ అక్కడ ఉండ బుద్ధికాక లేవ బోయాను.

వా భుజింపేద చేయి వడింది!

ఉరిక్కివడి తలెత్తి చూశాను.

వరల్డ్కి ముఖం ఎర్రవడి ఉంది. కళ్ళు నీళ్ళతో నిండి ఉన్నాయి.

వెంటనే చేయి తీసి 'ఎవ్వారో కి దర్శనం ఇవ్వారు!' అంది.

ఇంకా ఆమె మాటలో ఆ దుఃఖం తాలూకు ఛాయలు పోలేదు. ఆమెను చూస్తుండేపోయాను. అవునుమరి — ప్రాణంతో సమానంగా చూసుకున్న ఆమెను అయిదు సంవత్సరాల తరువాత చూడడ మాయో!

కుర్చీవాకు దగ్గరగా లాక్కుని 'సస్పెలా అన్యాయం చేసి పోయావెందుకు రఘువతి!' అంది వా కళ్ళలో నూటిగా చూస్తూ.

ఏమని చెప్పను?

'ఇట్టికయివా చెప్పనూ?'

ఇక తప్పలేదు...

'వరిక్ష్ణ పోవడంతో నా జీవితం ఎలా పోయింది. వాతో ముడివేసుకోవడం వలన నీ జీవితానికి కూడా ముఖం ఉండేది కాదు. అలా ఇరుగుతుండన్న భయంతోనే నీకు జనబడకుండా వెళ్లిపోయాను.'

'అంతేనన్నమాట నన్నర్థం చేసుకున్నది... ఇదీ ఒక రక యిన స్వార్థమే!'

'అంటే?'

'అవునుమరి— ఎంతసేపూ నీ దృష్టి నీదేవాని ఇవతల నా అభిప్రాయం ఏమిటో తెలుసుకునేపాటి విశాల దృక్పథం లేక పోయింది నీకు'

'నన్ను నమ్మ వరల్డ్స్ట్రీ, కేవలం నీ ముఖం కోసమే— ఇష్టమన్నది ఎరగని వానివి, అది వాక్త్రే నేను నీకు నేర్ప వలసి వస్తుందన్న భయంతో...'

'థాంక్స్! చాలా సుఖపెట్టావు.' మవ్వే వా నర్వస్వం అన్న మనిషి హత్తుగా అయివు, అజా, లేకుండా పోయినప్పుడు 'నేనెంత బాధపడ్డానో ఊహించలేనా?... రెండు సంవత్సరాలు నీ కోసం వేయి కళ్లతో ఎదురుచూశాను. వాళ్ళగారిని, అమ్మనీ రెండు సంవత్సరాలు నా వెళ్లి వాయిదా వేయమని బతిమాలి ఒప్పించాను. కాని నువ్వు నాకు మిగిల్చిందేమిటి — నిరాశ! ఏకైకంకో పచ్చినా 'నీదాన్ని' అని నీ ఒడిలో వాలిపోదామని ఎదురుచూశాను. కాని..కాని..' గబుక్కున చేతుల్లో ముఖం దాచుకుని వెక్కిరిస్తే ఏడవసాగింది.

అవెను ఎలా ఓదార్చాలో తెలియలేదు.

'చూడువరల్డ్స్ట్రీ! నిన్నీపిత్తిలో చూడ లేను. నామీద ఒట్టే. ఊ. మావేయాలి.. నీకళ్లల్లోకి ఈ ఏడువన్నదే రాకూడదని, కష్టాల ఛాయలు నీమీద పడకూడదని ఆశపడ్డాను. కాని ఇప్పు డిర్తమయింది వరం నేను మోసపోయానని!'

'అవును. నన్ను మోసం చేశావు. అసలు నీ చదువుని, నీ తెలివితేటల్ని ప్రేమించానని ఎలా అనుకున్నావో నా కెంతమాత్రం అర్థంకావడంలేదు. నీ వరిక్ష్ణ పోయిందని తెలిసినప్పుడు శాధ నడ్డాను. కాని వాక్కావలసింది ఘట్టుక్లాసులో పాసయిన రిఫువతి కాదు. ఉట్టి రిఫువతిమాత్రమే! అతని మంధిమనసు కావాలి వాకు. అందు

కోసమే—తనన్ను చేశాను. దివరికి అదే ధూరం చేశావు'

గుండె వగిలేలా ఏడవాలనిపించింది.

అంతలోనే గేటులోంచి శేషగిరి వస్తున్న చప్పుడు విని వరల్డ్స్ట్రీ లోపలికి వెళ్లి పోయింది.

మేనూ లేచాను.

'శేషగిరిగారూ, మరి నే వెడతాను. మీకోసమే అగాను'

'థాంక్యూ. (క్రిమతీ, మీరు వెళ్లి పోతున్నారు. వింది లెండి, వదండి పొదాం' అని నావెంట మళ్ళీ బయటికి నడిచాడు.

గేటుచాటి ఇంకా నావక్కనే నడుస్తున్న ఆతన్ని అపి 'ఇక మీరు లోపలికి వెళ్లండి. నేను చకచక వెళ్లకపోతే బస్ అందదు' అన్నాను.

నా మనస్సంతా పాడయిపోయింది. ఒక్క సారి నాగళం సింహావలోకనం చేసుకున్నాను. ఎదో సాధిద్దామని ఆనర్పు చదివాను కాని కారణం ఏదయినా అందులో వలతం ఎక్రాలి శోషమయింది.

అపురూపమయిన వ్యక్తి వరల్డ్స్ట్రీ

వాదపుతుందనుకున్నాను. అయితే వరిక్ష్ణ పోవడంతో అమె సుందరస్వప్నాలు కూల్చే యడం ఇష్టంలేక ధూరంగా వెళ్లి పోయాను. కాని నేనే అమెను అపార్థం చేసుకున్నాను. లేకపోతే వరల్డ్స్ట్రీ వాదయేది. జీవితంలో దెబ్బతిన్న నాకు వరల్డ్స్ట్రీ పెద్ద రిలీఫ్ కలిగించేది. చేడతూ వరల్డ్స్ట్రీని ధూరం చేసుకున్నాను...

అడుగు ముందుకు పాగక వక్కనే ఉన్న హోటల్లోకి నడిచాను.

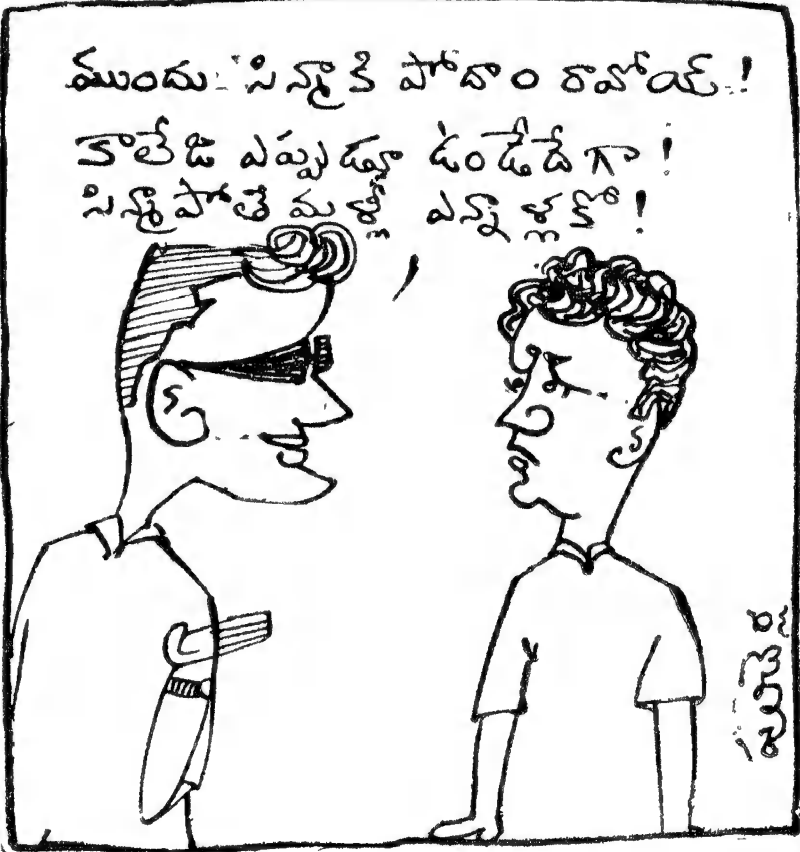
కాఫీ తెప్పించుకు తాగుతున్న వా దృష్టి అప్రయత్నంగా నా ముందు కూర్చున్న కురాడిమీద పడింది.

అతనికి చేతులులేవు. బుజాలదగ్గర చేతుల తాలాకు గుర్తులుగా రెండు బొడిపెలు మాత్రం ఉన్నాయి. నర్వరు తెచ్చి తనముందు పెట్టిన కాఫీపంక ఆశగా చూస్తున్నాడు.

అది తాగటానికి అతను అశక్తుడు!

నాకు జాలేసింది.

అంతలో అతని వక్కనఉన్న పెద్ద

ముందు: 'సిన్యాకి పోవాం రవోయ్! కాతేడి ఎప్పుడూ ఉండేదేగా! సిన్యాపోతే మళ్ళీ ఎన్నళ్లకో!'

రవీంద్ర

యనకి ఈ కుట్రాదు గుర్తుకొచ్చినట్లున్నాడు, గబుక్కున కప్పుని అతనికి అందలా పట్టుకున్నాడు.

చూడలేక పోయాను అదృశ్యం.

దబ్బిచ్చేసి బస్టుందుకేసి నడిచాను. టికెట్టుకొని జేబులో పెట్టుకుంటుంటే చేతికేదో కాగితంతగిలింది. దీని చూశాను.

శేషగిరి రాసినది. అతను నావెంట గేటుకాకా వచ్చినప్పుడు నా జేబులో వేసి ఉండాలి! అత్రంగా చదివాను.

రఘుపతిగారికి,

మీరిద్దరూ చాలాకాలానికి కలుసుకున్నావాళ్ళు. అందుకోసమే పెద్దగా స్నేహం లేచియినా మిమ్మల్ని ఇంటికీ తీసుకువెళ్ళింది. అందుకోసమే నంచి అసలు పట్టుకొళ్ళక పోయినా పోని ఆ సంచి కోసం బస్టుందుకీ వెళ్ళింది.

మీ ఇద్దరి ప్రేమకథ విన్నాను. అయితే బాకు తెలుసునని మీ కందరికీ తెలియదు. ఒక విధంగా మీ ప్రేమ ఫలం కావడం నా అదృష్టం. వరలాటి దేవత నాదయింది.

మీకోక్క సలహా. వరీక్కి పోయినందు కలన జీవితమంతా అయిపోయినట్లు బాధ పడే మిమ్మల్ని చూస్తే జాలివేస్తుంది. ఆ అభిప్రాయం తప్పు. అందువలననే మీరు వరలక్కిని పోగొట్టుకున్నారు.

పెద్ద ఉద్యోగులు, డబ్బున్నవాళ్ళు—

ఈ జీవితం చాలు

అంతా సుఖపడిపోతున్నారనుకోవడం మీ పిచ్చి భ్రమ. ఎవరెలాధలు వాళ్ళకున్నాయి. కానీ అంటే మనవాళ్ళనే చాలామందిని చూపిస్తాను మీకు. వాళ్ళంతా మిమ్మల్ని చూపి ఈర్ష్య పడే స్థితిలో ఉన్నారు మీరూ!

చదువుకునే రోజుల్లో మనకన్నా బాగా చదివేవాళ్ళని చూసి ఈర్ష్యపడాలి. కాని అదృష్టంలో మాత్రం మనకన్న దురదృష్ట పంతులతో మన్ని పోయికోవాలి.

మొదటిదానినలన జీవితంలో పైకి పోయేందుకు, రెండవదానినలన ఉన్నదానితో తృప్తిపడేందుకు మార్గం ఏర్పడుతుంది.

మీరేం తక్కువ—అలోచించుకోండి!

శాలపు.

శేషగిరిరావు.

వా కోక్కపోలే మబ్బు విడిసెట్లయింది. విజయ అతనన్నమాట. నా జీవితంలో వాకేం తక్కువ? తిండి, బట్ట ఇవ్వగల ఉద్యోగం ఉంది.

వరలక్కి నాది కానందుకు బాధ పడ్డాను. అయితే వాకోసం, నా సుఖంకోసం తన సర్వస్వాన్ని అర్పించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్న నా భార్య ఆమెకన్నా ఏంటిక్కువ? ఆమెని పొందగలగడం అదృష్టం కాదా?

మీకు వెల్లుబోయేది...నా బాతుగా పోటలుతో చూపిన కుట్రాది భావం మెదిలింది మనస్సులో.

హృదయం కలుక్కుమంది.

‘భగవాన్, ఏదోపం రాసియుంటు. అంద చందాలక్కరలేదు నాకు. నా పిల్లల్ని చూపి ఒకరు జాలిపడేట్టు చేయకు.’ మనస్సులోనే చేతులు జోడించాను.

అంతలోనే ఎవరో ఎప్పుడో చెప్పిన మాటలు గుర్తుకొచ్చాయి ‘పురుషు కష్టం అయితే, పిల్లకాలలా, తల్లి కావాలా’ అని అడిగారు అల్లిప్రాణం చాలన్నాము అప్పుడు...!

బస్సులోంచి దూకి వరుగెత్తుతూ మని పించింది. “నా భార్యను నాకు సలక్షణంగా దక్కించు భగవంతుడా, అంతకన్నా ఎక్కువకోరను. నన్నవ్యాయం చేయకు. అదిలేందే బ్రతకలేను. అది ఉన్న నాజీవి తానికి ఏ లోటవాలేదు. రాణి రాణీకన్నా ఎక్కువ సుఖంగా ఉంటాము. నా కోర్కె కాదనకు.”

పిచ్చిపిచ్చి ఆలోచనలతో అత్తవారింట గుమ్మంలో అడుగుపెట్టాను. కాళ్ళు కడుక్కునేందుకు నీళ్లలో ప్రత్యక్ష మయింది ముతరలు.

‘మీ అక్కయ్య...’ అని ఆపేశాను— ఏం విసవలసి వస్తుందోచేసి భయంతో.

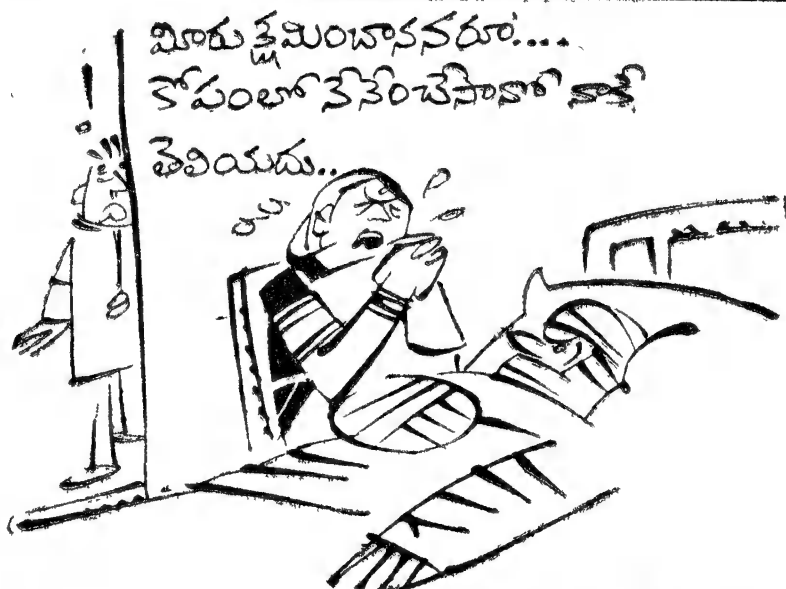
‘నా అక్కయ్య, మీ అభ్యాలు మీ కోసం చూస్తున్నారు రండి’ అంది.

‘నేటికి తిండిలేక చిక్కిపోయారు పోవలె’ అంది వసుంధర వన్ను గుచ్చిగుచ్చి చూస్తూ.

కాని శేవామి ప్రశ్నకీ సమాధానం ఇవ్వలేదు.

మాతన మాతృత్వం గర్వంతో వెలిగి పోతున్న వసుంధరని, దానివెక్కిన బొత్తిళ్ల రోంచి ఎర్రగా అగవడుతున్న పుత్రుణ్ణి చూస్తుంటే పోయాను.

‘శేను అదృష్టపంతుల్ని’ అన్నాను గర్వంగా పెద్దగా. ●

మీరు క్షమించానదూ...
కోపంలా వేసించేసానా? ఇక
తెలియదు...

మీదం : పుత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు తురుముగా పోతున్నాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా లాభించగలవు. రాజకీయ వ్యవహారాలు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. ఉద్యోగంలో మెప్పుకురాని కార్యభారాన్ని వహిస్తారు. సాంఘిక కార్యక్రమాలు బాగా ఉంటాయి.

(ప్రేరకు:- ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషి రాణించగలదు.

వృషభం : భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు లాభదాయకంగా ఉంటాయి. సమయానికి దోచుకోవడంగా దబ్బు చేతికి వస్తుంది. ప్రయాణాలు కొంచెం శ్రమ మీద ఫలించగలవు. కోర్టు వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వీరరాష్ట్ర వ్యవహారాల్లో వారంతంలో అనుకూలత లభిస్తుంది.

(ప్రేరకు:- కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతుష్టి కరంగా ఉంటాయి. వివాద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

మిథునం : ఇదివరకు మీ కార్యక్రమాల్లో యేర్పడిన అవరోధాలు తొలగిపోతాయి. అధిక వ్యవహారాలు వారం మధ్యలో బాగా ఉంటాయి. మాతన వ్యాపారాలు ప్రోత్సాహకరంగా వుంటాయి. ఉద్యోగంలో అధికారుల ఆదరణను పొందగలరు. మిత్రులకు సహాయం చేస్తారు.

(ప్రేరకు:- ఆరోగ్యం యిదివరకటి కంటే బాగా ఉంటుంది. వంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు.

కర్కాటకం : లాభం రావలసిన వ్యవహారాల్లోనే వ్యంగం వచ్చే పరిస్థితి యేర్పడుతుంది. మిత్రులకు సమన్వయం పోయే ప్రమాదం వుంది. వారం మధ్యలో అనుకూల పరిస్థితి యేర్పడుతుంది. పుత్తిలో మాతనావకాశాలు లభిస్తాయి. విద్యా వైజ్ఞానిక రంగాల్లో శ్రాంతి లభిస్తుంది.

(ప్రేరకు:- కుటుంబ వ్యవహారాల్లో స్వల్ప తేడాని సాయాలు రావచ్చును. దైవకార్యాలు వెరవేయాలి.

సింహం : వ్యాపారంలో మీ ఆలోచనలకు తగిన అవకాశాలు లభిస్తాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా లాభించగలవు. వారం మధ్యలో అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో చికాకులు యేర్పడుతాయి. ఉద్యోగంలో యివరకటి విశేషంగా వస్తుడం తగదు.

(ప్రేరకు:- ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. వంతోషానికి సౌఖ్య సంతుష్టి లభిస్తుంది.

కన్య : మీకు ముమ్మందు లాభించగల వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధిని సాధించగలరు. వ్యాపారంలో ప్రయాణం గల పరిచయాలు యేర్పడుతాయి. అధికారుల వలన జరిగేవలసిన వ్యవహారాలు ములుపుగా వెరవేయతాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. సాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.

(ప్రేరకు:- కుటుంబ వ్యవహారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి. బంధువులకు సహాయం చేస్తారు.

తుల : పుత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు

వారపలం

12.5.1967 శుక్రవారం మొదలు

18.5.1967 గురువారం వరకు.

ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటాయి. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాల్లో మిత్రుల సహకారం లభిస్తుంది. ప్రయాణాలు కొంచెం శ్రమ మీద ఫలించగలవు. ఉద్యోగంలో గౌరవ ప్రాప్త్యాలు బాగా ఉంటాయి. సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషి రాణించగలదు.

(ప్రేరకు:- ఆరోగ్యం సామాన్యంగా వుంటుంది. వివాద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

వృశ్చికం : వారం ప్రారంభంలోనే పుత్తి వ్యాపారాల్లో చికాకులు యేర్పడతాయి. సమన్వయం కొంటాయి. పుత్తిలో ప్రయాణం గల వంతోషానికి జరుగగలరు. వ్యాపారం భారీ యెత్తున చేయడం వలన అధికంగా ఖర్చు చేస్తుంది. సాంఘిక వ్యవహారాల్లో మీ ప్రాముఖ్యత పెరుగుతుంది.

(ప్రేరకు:- కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. ప్రయాణాల్లో సమన్వయం చేస్తారు.

ధనుస్సు : వివరవహారంలో ఆరంభంలో కనుపించిన అనుకూలత ఆఖరువరకు వెలవదు. పుత్తిలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. వారం మధ్యలో సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో వ్యంగం వస్తుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిష్టాని వంచనం పెరుగుతుంది. అందోళన కలుగుతుంది.

(ప్రేరకు:- ఆరోగ్యం బాగా ఉండదు. బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు.

మకరం : పుత్తి వ్యాపారాల్లో మీరు అనుకూలత కొనసాగించగలరు. మరొకటి కావచ్చును. ఇతరుల మీద అధారపడి యే వ్యవహారం ప్రారంభించడం తగదు. మాతన వ్యాపారాలు కొంచెం శ్రమ మీద ఫలిస్తాయి. సాటివారిలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. వారంతంలో అందోళన తగిలిపోవే పరిస్థితి యేర్పడుతుంది.

(ప్రేరకు:- కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు.

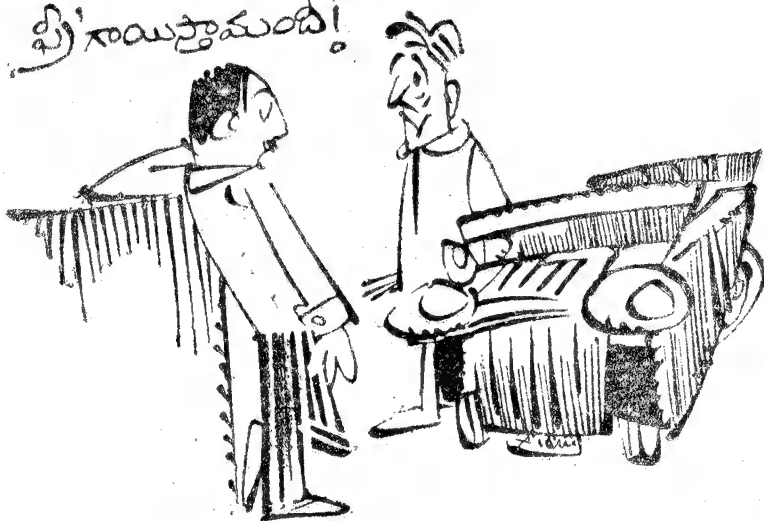
కుంభం : భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారం కంటే మీరు వ్యతంగా చేసే వ్యాపారాలు అధిక దాయకంగా ఉంటాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా లాభించగలవు. పుత్తిలో కోర్టు వారంతో పోటీ యేర్పడుతుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిష్టాని వంచనం అధికం కాగలదు.

(ప్రేరకు:- ఆరోగ్యం సామాన్యంగా వుంటుంది. అదంతరం కోసం వ్యయం చేస్తారు.

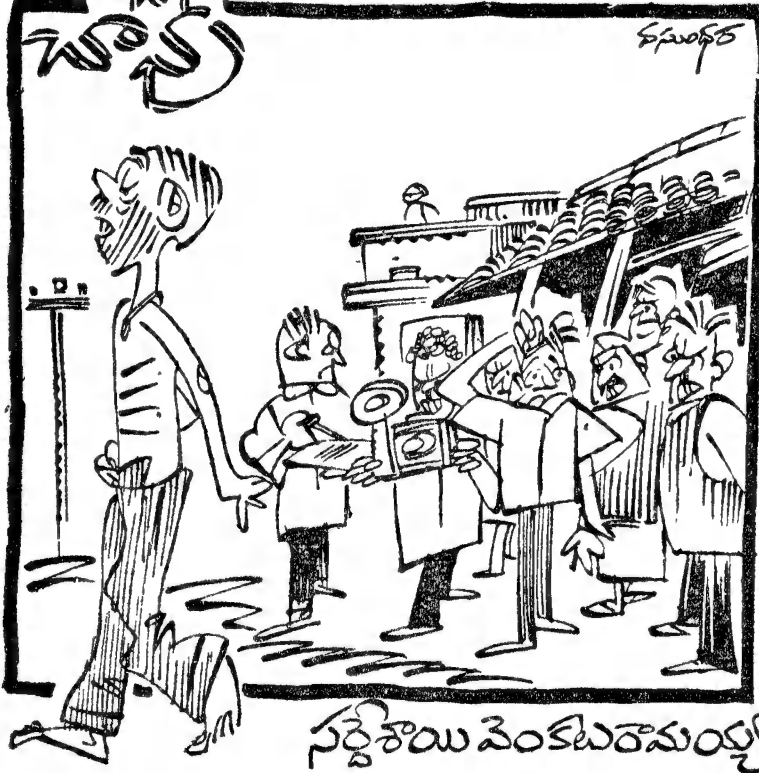
మీనం : కొన్ని వ్యవహారాల్లో మీ సుంచితమైన మాట యిబ్బందిని కలిగిస్తుంది. వ్యాపారంలో మీరు యిదివరకు చేసిన ప్రయత్నాలు యిప్పుడు ఫలిస్తాయి. ప్రయాణాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషి రాణించగలదు. సాటివారిలో మాట పట్టింపులు తగవు.

(ప్రేరకు:- కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. మాతన విషయాలు తెలుసుకొంటారు.

కావసామదగ్గర
చి'వాడూ, 'ఫస్ట్ యిండ్ లో
భీ'నయిస్తామంది!

కష్టమే నా పని

సమస్య పెంకటరామయ్య

పనినే యింకొరు చెయ్యలేకపెట్టుకుంటుంటే పోటీలుకూడా పెంచుకోటం—పెద్ద గొడవయింది. మన మిసెస్ మిల్స్ బిల్లియంగారులేరూ? బిల్లా ఆడవాళ్ళ సంఘం (పెసిడెంటుగారు—వారువచ్చి యీ మధ్య రాజీ కుదిర్చారు. దానిఫలితంగా మేమంతా ఒప్పుకున్నదేమిటంటే కాలనకవతల కార్యక్రమాలన్నీ ప్రేమసమాజంవారు చేసేటట్టు, కాలనకవతల సంఘాసేవా కార్యక్రమాలన్నీ దీనబంధు సంఘంవాళ్ళు చేసేటట్టు. ఇప్పుడు మీరు చేప్పిన శవం. కాలనకవతల వడుది కాబట్టి మీరు వారితోనే చెప్పిల్సివుంటుంది.'

'అలా గాండీ'

'అసలు మీరు చెప్పిన సెంటం నిజంగానే వచ్చివడుందా? ఇంకా బలితేవుందా?'

'చచ్చే వడుదందండి. అక్కడన్న ప్రజలంతా చెప్తున్నారు ఇప్పుడే వచ్చాడని'

'అహ...మరేంలేదూ, మిసెస్ మిల్స్ బిల్లియంగారు రాజీ చేసేటప్పుడు 'చచ్చిన వాళ్ళ సేవ దీనబంధు సంఘానికి ఇంకా చావని వాళ్ళ సేవ మా నమాజానికి యివ్వమని కోరాం లెండి. ఆ విషయంలో తుది నిర్ణయం యింకా జరుగలేదు. చమ్మా చమ్మా వున్నవాళ్ళ విషయం అసలు తేలలేదు. మీరు చెప్పిన వాడు అలాటి కేసుయితే చచ్చేంత గొడవవుతుంది!'

'చాలా థాంక్సు మిసెస్ మిల్స్ బిల్లియంగారు.'

* * *

'హలో, మిసెస్ మిల్స్ బిల్లియంగారులేనా?'

'అవునండీ, దీనబంధు సంఘం ప్రెసిడెంటుని మాట్లాడుతున్నాను. యింకావాలి?'

'వా సేరు రామారావండీ.'

'అయితే?'

'నేను రోడ్డు మీద వస్తుంటే ఒక శవం కనిపించిందండీ, పాపం యెవరూ లేనట్లున్నారు. మీ సంఘం ద్వారా దహనం పంపారాలూ అవీ, యేమైనా తేయిస్తారేమోనని.'

'మీరే సంఘంలో మెంబరు?'

'అమ్మా! నేను సంఘ సేవకూర్చి కాను. యే సంఘంలోనూ సభ్యుణ్ణి అసలే కాను. దానిసహాయ్య రామారావునని ముందుగానే చెప్పానుగా. మీ సంఘానికిక అర్హి దారుణ్ణి. అంతే.'

పైకితలుపై గబగబా కాలేజీవైపు వయ నిస్తున్న రామారావు రోడ్డుపైన గుమి గూడన ఒకచిన్న జనసందోహాన్ని గమనించి పైకితలుదిగాడు. ఎదురుగా ఒక పదిమంది కూడిన చిన్నగుంపు. దేవిమట్టా చేరి వున్నాడు. ఏమిటో చూస్తున్నారు.

మనిషి! రోడ్డుపైన పడివున్నాడు. కదలికలేదు. శ్వాస వుందోలేదో తెలీదు. తకరకాలుగా అనుకుంటున్నారు జనం.

'ఇప్పుడే వచ్చి పోయాడండీ.'

'ఇప్పుడే పడిపోయాడండీ.'

'ఇక్కడే వచ్చి పడిపోయాడండీ.'

మనిషి వచ్చిపడిపోయాడు. ఏమిటో కాలణం? పడి చచ్చిపోయాడు రోడ్డుపైన.

'పాపం! యే పూరో యేమిటా?'

'అందరూ నుంచునిచూస్తే యెలాగా?'

దీహనంపంపారాలూ, క్రియాలూ చేయొద్దా?'

ఎవరైనా పెద్ద మనుషులు ముందుకి రండి!'

ఒక పెద్ద మనిషి సజెవన్.

రామారావుకి గుర్తు వచ్చింది. దగ్గర్లో

శున్నపేపుకి దాకికాడు. పాపులో పెరిఫోను

కెళ్ళకు పరుగెత్తాడు.

'హలో, హలో,... ప్రేమ సమాజమా?'

'... ..'

'మిసెస్ మిల్స్ బిల్లియంగారు, ప్రెసిడెంటు

గారేనా?'

'అవునండీ'

'క్లమించాలి మేడమ్ మీకు పని కల్పి

స్తున్నాను మెయిన్ రోడ్డుపైన, అంటే

తాటికాయలవీడి మొదట్లో ఒక మనిషి వచ్చి

పడివున్నాడండీ. వాడికి యెవరూ లేనట్లుంది

పాపం. వాడికి దహనంపంపారాలూ వగైరా

మీ సమాజం ద్వారా...!'

'అగండగండీ! తాటికాయం పండు

అంటే యొక్కదా కాలన అవతరేనా?'

'అవునండీ, వంతెన యివతరే!'

'అయితే మీరు దీనబంధు సంఘం

వారిని సంప్రదించండి. దాని ప్రెసిడెంటు

మిసెస్ మిల్స్ బిల్లియంగారు!'

'అదేమిటండీ!—మీ సమాజం చెయ్యి

చ్చుగా!'

'అది అంతే, ఎంతవతనంంటే, ఈ మధ్యన

ఆ సంఘంవారికి, మా సమాజానికి చాలా

గొడవలు వచ్చాయ్. ఒకరు చేయదల్చుకున్న

‘అక్కడ వుండి ఉం?’

‘కాం యితరేనంది.’

‘అయితే మా యెరియూ అన్నమాట. దివిషి పూర్తిగా వచ్చిపోయాడంటారా?’

‘అవునుండీ, చచ్చిపోయాడే - చచ్చిపోయి వచ్చాడు.’

‘అయినా వచ్చినవాడికి పేద యేమిటి?’

‘చచ్చినా గదండీ, దావాన వగైరాలు యేవైనా మీ సంఘం తరపున - చేయిస్తారేమోనని. ఇండా మిసెన్ సుబ్రాయులు గారికి పోను చేశాడు. కాం యితరం కానిట్టి మీలో చెప్పకోమన్నాడు.’

‘చూడండి రాహురాపుగారూ, కాం అతరం, ఇతరం అని పూర్తి వేంచుకున్నాం గానీ, చచ్చినవాళ్ళూ, బ్రతికినవాళ్ళూ అని వేంచుకోలేదు. మేము బ్రతికినవాళ్ళకి చచ్చేంత పేదచేస్తాం. ఇలాంటి విషయాలలో మీరు ‘వర్క్యూరర్ల సంఘం’ వాళ్ళని వేంచేసినట్లుం చూపింది. ఇలాంటి పనులు వాళ్ళు చేయమన్నట్లుంటారు కూడా.’

‘దాని కార్యదర్శి యెవరండీ?’

‘ఎవరో తెలియదు. ప్రెసిడెంటు మాత్రం జ్యూర్ యిప్పెడెయ్య. - అ. - ఖచ్చం బ్లాక్ కం వచ్చింది. దాని పెక్టర్ పేరు పెద్దిచ్చెయ్య. పోయి వెంటరా అదీ తెలియదు. అయినా యిలాంటి దిక్కునగానిన (వార్ల) టంఫాంకంలా పోనుంటాయో యేమిటి? బా? అదీ పోను పెట్టేసింది మీసే సుబ్రామణ్యం.

‘హా? అలాంటి గురుపామి కట్టిగారే దాండీ?’

‘అవును.’

‘తమ యింటి వక్కన వుండే దాక్టరు దివ్వపెద్దయ్యగార్ని పిలుస్తారా?’

‘అలాగే, తమరు?’

‘నే నొక బాటసారిని. దివ్వపెద్దయ్య గారు వర్క్యూరర్ల సంఘం ప్రెసిడెంటు కదూ? సంఘానికో మనవి చెయ్యదల్చు కున్నాను.’

‘అవును, అలాగే, మేము కూడా అ సంఘంలో బోర్డు మెంబర్ని రెండీ. సంఘం వనిమీదని చెప్పి దాక్టరుగారు మా టైలెఫోను తరుసుగా వాడుకుంటూ వుంటారు.’

‘కానీమట్ట దాక్టరుగారు పోను పెక్టర్ కిచ్చారు.

‘అలా, దాక్టరుగారూ, నా పేరు రాహు రావండీ. పి సంఘానికో మనవి చెయ్యదల్చు కున్నాను. మెయిన్ జాం రివర - అంటే తాటికాయలవీధి మలుపు దగ్గర ఒక మనిషి చచ్చి పడివున్నాడంది. అతనికి యెవ్వరూ టైట్టుంది పోను. తమ సంఘం ద్వారా అంతర్వీక్షియలు జరిపిస్తే...’

‘ఆ చచ్చినాడి పేరేమిటి?’

‘వాకేం తెలుసండీ? నేనూ ఒక దాక్టరు పియ్యేవాణ్ణి.’

‘అయ్యా దాక్టరుపియ్యేరాహురాపుగారూ? ఒక విషయం. మా సంఘం యెవరికైనా అంతర్వీక్షియలు, యిల్లాసులు, చెయ్యాలనుకుంటే వాడి వర్క్యూరర్లు కనుక్కుని తగులితగా వాడి వద్దలితో వర్క్యూరర్లు జరిపిస్తాం. ఖచ్చం చచ్చినా డెవో తెలికపోతే యే వద్దలితో జరిపిస్తాం యివచ్చి?’

‘అయ్యా అతనివో యెవరికి తెలియదు. అతన్ని తెలిసినవాళ్ళంటే మీదా యెందు కొన్నుంది చెప్పండి.’

‘అదీ పోయింటే. మీదా యెందు కొన్నుంది?’

‘అయితే తనలోకవని చెయ్యండి. అన్ని అప్పిమలాంకూ, అప్పివల్లంకూ పరిపోయే అయ్యోర్లను పిలిపించండి, అక్కడి కర్లాక ఆ మనిషిలాంటి వుండేవారు తెల్పుకోటానికి (తెయ్యిద్దాం. అలా కనుక్కోటానికి పేద కాకపోతే అందరినీలా మంత్రాలు వదిలింది మున్న క్రాస్త్రయ్యుక్తంగావాలే, అగర్లెం. పిలవాలాడు?’

‘మా పెక్టర్ కుగార్నాకపో అదిగియ్యవచ్చే చెప్తాను’

‘రాహురాపుగారూ’

‘అవునుండీ’

‘మా పెక్టర్ పే మొదట గొడవపేనా తరువాత బ్లూకున్నాడండీ. వర్తికా విశేషంను పిలిపిద్దామనీ, దీనికి ఒకవర మైన ‘ఇంటర్నేషల్ తగర్లెయ్యటం’ అని పేరుపెట్టి, యిలాంటి కార్వాన్ని మెట్టు మెరట తలపెట్టింది మా సంఘమేనని వదిలిపి యిప్పిద్దామనికూడా అన్నాడు.’

‘ఎంతపేదలో తని ప్రారంభిస్తారు?’

‘ఇంకో రెండుగుంటయిండా అవుతుం

డండి. మా నభ్యలు యంకా కొంతవూరి అక్కడ వాణివ్వాలి. వర్తికావిశేషం జూడా రావాలిగా. తమరుకూడా తప్ప కుండా రావాలి. అయినా యీ ఇన్ ఫర్మేషన్ యిచ్చినందుకు తమకు చాలాథాంక్స్. తప్ప కుండా రావాలి సుమండీ.’

రెండుగుంటం తరవాత రాహురాపు మెయిన్ జాం తాటికాయలవీధి ప్రాంతం చేరుకున్నాడు. చచ్చిపోడిమట్టు యంకా చాలామంది జనం చేరివున్నారు. ప్రెసి డెంటుగారు కార్న్ వచ్చారు. పెక్టర్ కూడా వచ్చాడు. తమవెంట రక్కరాల మలాంటి కులాంటి పనికొచ్చే అయ్యోర్లను పిల్చుకువచ్చారు. విశేషంకూడా వచ్చాక ప్రారంభిస్తే మనుకున్నాడు. ఎవరుమందుగా మంత్రాలు వదలాలే అని కాసేపు వందే వోయా, దిన్నపేట తర్వాత వర్తికా కూడా జరిగాయి. అందరూ ఒకేపాటి మంత్రాలు వర్తికేయటం అప్పిలెగంవాట్లా వుండాలి రిచ్చానించారు. అక్కడేవున్న ముగ్గురు సంఘం తాంటాకు బోర్డు మెంబర్లు ‘ఒకే’ అన్నాడు.

‘ఇంతలో -

నమ్మలేని అద్భుతం...

మొకంజనేకారు మట్టాన్నప్పు (వెంటా:

రెండంజం తెవళ్ళుపోయి పిలిచి

సంఘం పెద్దలు.

శం జడరింది.

కళ్ళు తెరిచింది.

తని కూతురింది.

మట్టా ఒకటి తాంటా వచ్చి

(లేచి)వచ్చాడు.

లేచి వుండున్నాడు. తాటికాయలవీధి వైపు తిరిగిరాడు, మీగురూ...వోయిగా తూట తూ...

‘వీడు వానలేడండీ’

‘తాగి వచ్చున్నాడండీ. అంతే’

‘అయ్యో యెంతవని జరిగింది!’

‘వచ్చా డమకున్నాం. మనందర్నీ పూరికే చంపారు.’

‘అయ్యా రాహురాపు, నీకో పను స్కీరం. మనిషి చచ్చాడో లేదో గట్టిగా తెలుసుకో కుండానే పదానికి చేకమొ టయ్యా? మట్టా లేచినవారు యెవరూ (64 వ పేజీ చూడండి)

మెదడుకి మేక

దృష్టక మహాధరమహానాన్

(క) బంగారు చదరంగబృందం !
 [౧] ఒక రాజుకి చదరంగం అంటే వెర్రి అభిమానం. బంగారు చదరంగబృందం, పచ్చలు, వైదూర్యం చెక్కిన బంగం తయారు చేయించాడు. పేరుకొనిన అటగా దివి తెరిసినవాడినల్లా కోటికి పిలిపించి, ఎత్తుచేసి, తినుకీర్తిని బహూకరించి పంపే వాడు. ఆ రాజు తన జీవితకాలంలో వాలుగే వాలుగుసార్లు చదరంగంలో ఓడిపోయాడు. తనను ఓడించిన అటగాళ్ళ పేర్లు, ఇంట్లకు వెళుకవైపును చెక్కించాడు. తన రాజ కుటుంబడినచోట్ల బండ్లవార వాలుగు జాతి వజ్రాలు తావడం చేయించాడు. నలుగురికీ రిల్ అగ్రహారమూ దానం చేశాడు.

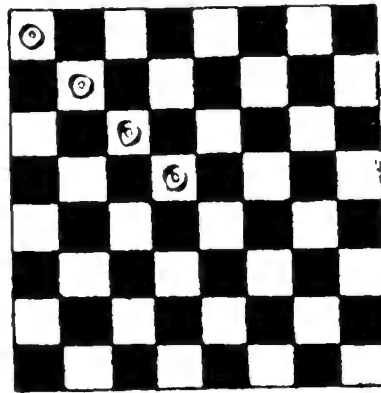
ఆ మహారాజు తరువాత రాజ్యానికి వచ్చిన అతడి మేనల్లుడికి చదరంగంవార అపేక్ష వివూ లేదు. నిజానికి ఆ అట వృధాకాం వారం అని అతడి ఊహ. తన మేన మామను అమాయకుడినివేసి, అట గెలిచి, తలో అగ్రహారమూ గుంజకున్న అట గొళ్ళను పట్టి తెప్పించాడు.

'పొలిసేవరి విప్పపులో నమానమని తెలిసి ఉండకూడా, రాజునే ఓడించగలమనే అవాంకారంతో విరపిగురువ్నారు వూరు రాజును మించిన వరిత ఏ విద్యలోవైనా వరే-ఉన్నదనుకోవడనే రాజు దోహంగా నిర్ణయించి, అన్యాయార్జితమైన వూ యావ దాప్పిని ఇప్పు చేయిస్తున్నాం' అన్నాడు. అన్నంత వని చేశాడు.

ఆ రాత్రి కంఠో కొత్తరాజుకి నిప్ప మూర్తి కనిపించి 'ఆ అటగాళ్ళకు అన్యాయంచేసిన పాపానికి త్వరలోనే నీ రాజ్య క్షయం అయిపోతుంది!' అని శపించాడు. రాజు కాళ్ళవూడవడి వేడుకోగా అతనికి కని కరించి 'వారల్ల అస్తి వారల్లకు తిరిగి ఇవ్వ దమేకాదు. ఆ బంగారపు చదరంగబృందంను

కూడా వాలుగు వరిసమాన భాగాలుగా కోసి వారికి ఇవ్వెయ్యి' అని తరుణోపాయం చూపించి మాయమయ్యాడు (శీ మహా విష్ణువు.

రాజు ఉరిక్కిపడి నిద్రలేచాడు. వెంటనే నలుగురు అటగాళ్ళకూ ఇప్పు చేయించిన

అస్తి తిరిగి ఇచ్చేశాడు. చదరంగబృందం దగ్గరే ఇబ్బంది వచ్చింది. దానిని వాలుగు వరిసమానభాగాలుగా చేయడం ఎలాగ? వాలుగు చదరపు ముక్కలుకోసి ఇద్దామను కున్నాడు గానీ వజ్రాలు అన్నీ ఒక్కడికే పోతే సామానం ఎలా అవుతుంది? (వరి ముక్కలోనూ ఒక్కొక్క వజ్రం ఉండేలా, సమానాకారమూ, సమాన సంఖ్యలో గళ్ళూ ఉండేలా ఆ బండ్లను కోయడం ఎలాగ?

నిమి మూర్తి మళ్ళీ కంఠో కనబడి సహా ఇస్తామేమని అశపడి, ఆ రాజు నిద్రపోయాడు గానీ మళ్ళీ దైవదర్శనం కానేలేదు. రాజ్యక్షయ భయంతో కృణ్మాన్య అతగాడిని పిలేమైనా ఒడ్డెక్కించగలరా?

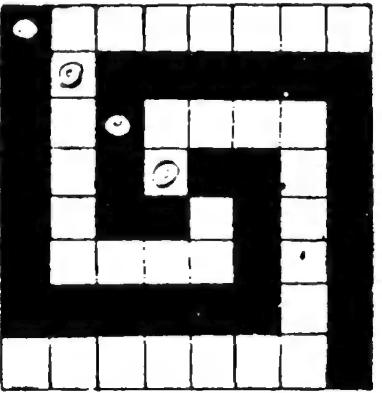
(చ) ఏ వర్ణం పెద్దది ?
 'వాకు 200 చదరపు గజాల వర్ణం ఉంది. అందులో ఇల్లు కట్టాలనుకుంటు వ్నా' అన్నాడొకడు.

'నా వర్ణం 200 గజాల చదరం' అన్నాడు రెండోవాడు.

"అయితే రెండూ సమానమే నన్ను మాట!" అన్నాడు మొదటివాడు
 మీలేమంటారు ? రెండు వర్ణాలూ సమానమై వనేనా ?

జవాబులు

(క) ఈ బొమ్మలో చూపినట్లుగా చదరం గబ్బిల్లను వాలుగు వరిసమాన భాగాలుగా

విభజించవచ్చు. మృటంగా తెలియదానికి రెండుభాగాలకు సరిగ్గా రంగు పూతాను.

(చ) రెండూ సమానం కాదు. మొదటి అసామాన్య వర్ణం వైశాల్యం 200 చదరపు గజాలు మాత్రమే. అది ఏ ఆకారంలో ఉందో మనకు తెలియదు. మాటనమనకు ఇక్కడి బొమ్మలో చూపినట్లు పంకర

(64వ పేజీ చూడండి)

నా విదేశంకూతురు

శ్రీమన్మరమణిరవు

(గత పంపిక తరువాయి)

ఉదయం అయింది. తయారయి బాక్సీలో ఎయిర్పోర్ట్ చేరాం. అక్కడ దిగి గాజీ గుమ్మడిగాడి పాస్ పోర్ట్ హాటల్ రూమ్ లో మరచిపోయినట్టు - ఫ్లైన్ వచ్చిందని చెప్పారు. వెంటనే అదే బాక్సీని వెనక్కి వంచి రెప్పించుకున్నాం. ఏదో సెంట్రల్ అయిదుకి స్టేన్ ఇయలుదేరింది. ఫ్రాంకోవర్డ్ చేరుకున్నాం. చాలాదూరంగా స్టేన్ అగటంవల్ల బస్ లో ఎయిర్పోర్ట్ దాకా వెళ్ళాం. నేను, గుమ్మడిగాడు ముందుదిగి మనో కన్నులు మూసి వెళ్ళాం. మరుగువ బస్ లోకి వెళ్ళిపోయాడు. వెనక వస్తూ మనస్సులో భావించే భావం కూచున్నాం. మోటార్ కార్ లో భావించే పందానవేయించుకుని మనో పదిహేను నిమిషాలు చూశాం. రాలేదు. నన్ను అక్కడే కూచోమని గుమ్మడిగాడు అనాసరచేయించడానికి వెళ్ళారు. అయిన అటు వెళ్ళగానే మధువచ్చారు. స్టేన్ - టైము అవుతూవుంది. 'నే వెళ్ళి గుమ్మడిగార్ని రిసుకువచ్చి' నంటూ ఇయలు ముచ్చటపడ్డారు. 'మీరలా వెళ్ళగానే, అయిదు గంటలు. ఒక్కొక్కరు వెళ్ళుకోవడం టైము సరిపొంది కనుక ఏమారు చేయకూడదు. తర్వాత పదినిమిషాలకు వెళ్ళాం. అందరం అనాన్యంగా ఉన్నాం. ఎదురు చూస్తున్నాం. పావు గంటలు పోయాయి. అనుమానం వచ్చింది. వెళ్ళాం. అది ఎప్పుడో వెళ్ళిపోయింది. మేం ఒక్కొక్కరం నిలబడినాం. అనాన్యమంటే జరం మారదు. అది తేలిక - మధువచ్చాం

దిగి పాపాన్ని అక్కడేవుంది, ఇయటికి వెళ్ళి ఏటి మామకొని మళ్ళీ రిరిగి అంటే 'రోమ్'కి మరో స్టేన్ లో వెళ్ళిపోయామని స్టేన్ చేశాం.

స్టేన్ అంతా చెడిపోయింది. మరి యిచ్చి దేవేయాలని వారినే అడిగాం. మరో పది నిమిషాలలో 'రోమ్' వెళ్ళి స్టేన్ లో వచ్చాం. మా సామాను బోర్డు వెళ్ళిపోయింది. మేం వచ్చేదింటికి రోమ్ వాగం చేరాం. అక్కడ సిర్వాటిట్ ముగించుకుని, మా సామాను ఎప్పుడు వెనక్కి వచ్చేది తెలుసుకుని బస్ లో హాటల్ చేరుకునే సరికి రెండయింది.

పురాతనమయిన ట్యూటాలు - అకాకావి అంటుతూ రోమ్ కు వచ్చిపోయి అద్భుతమయిన అకాకామ గుర్తుచేస్తూవుంటాయి. కాని, ఇరుకుసందులు ఎక్కువ. విశాం మయిన రోడ్లు ఎక్కువగా కనిపించవు. దారిలోనే అక్కడక్కడ కిరింమయిన చరిత్రాత్మక ట్యూటాలు కనిపిస్తూవుంటాయి. అవి చూస్తూంటే - రోమ్ కు ప్రభువుల ప్రతిభ, కల్యాణియత్వం - విగతకమందరి కియోపాత్రా, కీర్తి మొదలయిన వారి చరిత్ర అంతా వ్యాపకంవచ్చి కల్లమందు నిలుస్తుంది.

అ రోమ్ లో ప్రతి అంగుళానికి కాట్లు కనిపిస్తాయి. అన్ని 'బోగోపియట్స్', ఇన్ రోమ్ వరుసగా వెళ్ళి, అక్కడ ముస్తాంటే, ఫిలిప్స్ కి ముస్తాంటే, వరుస వెళ్ళిపోయి, కనిపిస్తూ ముస్తాంటే ముస్తాంటే వున్నాంది. ఎయిర్ పోర్ట్ వూరికి తాళదారం. ఎయిర్

టర్నివల్ వచ్చేదిగి, అక్కడేంటి బాక్సీలో హాటల్ కి వెళ్ళాం. గదులకుచేరి మొహా అ కడుక్కుని రెండింటికి డైనింగ్ హాలుకి నడిచాం, రోజువానికి. 'ఇక రిండిపెట్టాం. అయిపోయింది' అన్నారు. ఆకలి దహించుకు పోతున్నది, ఉదయం బ్రేక్ ఫాస్ట్ కూడా లేదు. కనిపించ బ్రేక్ ముక్కలయినా యిచ్చుకుని అడిగాం. అ బ్రేక్ ముక్కలు ఎండిపోయి గట్టిగా వున్నాయి. రిసలేకరిని మంచి నీళ్ళలాగి ఒకంటు శెన్ట్ రిసుకున్నాం. మా బాక్సీలకొనం రిరిగి ఎయిర్ పోర్ట్ చేరి - మా సామాను మేమే దేవుడా అంటూ వెనాసుకుని అన్నదగ్గరికి తెచ్చుకుని ఇయలు దేరాం. ఏడింటికి హాటల్ చేరాం.

'రోమ్ లైన్స్' అని తొమ్మిదింటికి బూరిన్ట్ బస్ లో టిక్ ట్ టిక్, రూమ్ లుకి వచ్చాం. డైనింగ్ హాలుకి వెళ్ళి రోడ్డు ముక్కలు, సూపు మొదలయినవన్నీ రివి సిద్ధమయ్యాయి. ఆ రోజులా మనరోజునం లేదు. అన్నంత. ఇయలుదేరాం. పొద్దుటి మంటి అ అన్నంత పది రిరిగటంవల్ల ఒకటి పిడి ముచ్చట్లు మూర్తి వాడు. అయినా అలాగే స్నేహితులుంటూ అన్నమాస్తున్నా. చాలా ఎక్కువగా ట్యూరీస్ 'కాస్టల్ సెయింటి ఫిలిప్' అనే కోటని అన్న రోమ్ లో ముస్తాంటే. ఆ రోజులా రైడ్ లో అంకరలపై అ కోట ఎంతో గొప్పగా కనిపిస్తుంది. అంతకాక ఇక్కడ ప్రతి దారి తాత్మక స్థలాన్ని, చక్కని డిస్ రైట్ లో అంకరలని వుంచుతారు. 'రాక్స్ ఆన్ కరకల్', 'అర్క్ ఆన్ టిక్ కాలిడెస్' మొదలయిన ప్రతిస్థలం

వాయిటా పద్ధతిపై ట్రాన్సిస్టర్

రూ. 225 విలువలో
“ట్రాన్సిస్టర్ 3 బ్యాండ్,
ఆల్ వర్క్స్ ట్రాన్సిస్టర్”ను పొందు రూ. 25
తెలింపుకొను పద్ధతిపై పొందింది. వేరే
మీ ఆర్డరును మాకు పంపండి.

BRITISH AGENCIES (B)
Post Box 1702, Delhi—6.

నెలకు రూ. 500

సంపాదించండి

రూ. 115/- విలువల వేష వర్
ట్రాన్సిస్టర్ విరివిగా విక్రయించి, నెలకు
రూ. 500/- సంపాదించండి. షరతులు,
కాండిట్ ట్రాన్సిస్టర్ కు వ్రాయండి.

AMERICAN AGENCIES (APW)
Post Box 1238, Delhi—6.

తెల్లవెంట్రుకలుండవ

పొగడడం మాకు ఇష్టంలేదు. కానీ “మా కేస్
రంజన్” ఆయుర్వేదిక్ సెంట్రల్ ఆయర్ తెల్ల
వెంట్రుకలను వర్ణంగా మార్చును. మొదట తెల్ల
వెంట్రుకలు వర్ణంగా మార్చి, అటుపై వ వర్ణం
వెంట్రుకలే వచ్చును. ఈ ఆయర్ జ్ఞానకక్షి,
కంటిమాపువద్ద వరుచును. లాభంపొందినవారు
1000 పైగా మాకు వ్రాసియున్నారు. లాభం
లేకున్న డబ్బు వానను. ధర రూ. 10/-

Mritunjaya Aushadalaya
(A.P.) P.O Katri sarai (Gaya)

రెండు రత్నాలు

Licenced under M. & T. P.
Act — Rule (83)

వీర్యసంధనము—Tonic Pills & Oil:
ఇదిపురోకి పైకి వర్ణము (1) కోర్పు 20
కోర్పులు రూ. 32 రూ. - పైపేకరం రూ. 47
పైకం M.O. పంపాలి—పి. సి. లేదు.

డా. రత్నం నన్నో, (Estd 1904)

మోసేట బిల్డింగ్స్, New
అంబాలా మార్కెట్ వద్ద,
హైదరాబాద్—36 అం. (వ.)

నా విదేశయాత్ర

అపి, దిగి మాకు అర్థం అయ్యేట్లు
వక్కాగా చెప్పింది గైడ్.

పదకొండేంటికి ‘ట్రాన్సిస్టర్’
దగ్గరదీని దాన్ అందర్నీ కాయిన్స్
వెయ్యమన్నారు. ఆ ట్రాన్సిస్టర్, పాలరాతి
విగ్రహాలు. సింహాలు, వీరులు మున్నగు
వాటితో అందంగా తీర్చిదిద్దబడివుంది.
సింహాల ‘కోట్ల’ పై వీరు బయటటి
ప్రవహిస్తూ వుంటుంది. మనం ఏదైనా
మనసుతో తలచుకుని దాన్ కాయిన్
వేస్తే అది యాడేరుతుందని చెబు
తారు. సరే, నేనూ అలాగే మనసుతో
అనుకుని కళ్ళు మూసుకుని కాయిన్
వేశాను. వక్కనే వున్న మనవాళ్ళు—
‘ఏమ్మా! విజంగా మవ్వు మనసులో
ఏమని కోరుకున్నావు?’ అని అడిగారు.
‘నేను చెప్పను. పోండి!’ అన్నాను. ‘అయితే
నేను చెబుతాను!’ అన్నారు గుమ్మడిగారు.
‘ఏమిటో చెప్పండి అన్నాను.’ నేను కోరు
కున్నట్లుగా మంచిభర్త లభించారు. అంత
కంటే మంచి గుమ్మడిపండువంటి కొడుకు
కావాలి అని కోరుకున్నావు, అవునా?’
అన్నారు—నా మనసులోమాట వీళ్ళ ఏలా
గ్రహించారో అని ఆశ్చర్య పోయాను.
వరుగెత్తుకొచ్చి మాకోసం నిండున్న బన్నులో
ఎక్కి కూచున్నాను.

పన్నెండేంటికి ఒక వైట్ క్లబ్ కి తీసుకు
వెళ్ళారు. పారిస్ క్లబ్ సంగతి ‘చెప్పిం
దగ్గర్నుంచీ నాకు మాదాలనిపించింది.
మా బన్నువాళ్ళు సైట్ ‘సీయింగ్’తోపాటు
రెండు క్లబ్ లోనూ చూపిస్తారుట! మమ్మల్ని
క్లబ్ లోకి తీసుకువెళ్ళారు. గుడ్డిదీపం
వెలుగుతో ప్రతి టేబుల్ దగ్గర నలుగు
రయిదుగురు ఆడ, మగ కూచుని డ్రింక్స్
తీసుకుంటూ—అక్కడే వున్న డిన్నర్ టేబిల్స్
అర్రేంజ్మెంట్ వారి సంగీతం వింటున్నారు.
వైట్ క్లబ్ కి వెళితే డ్రింక్ తప్పనివరిగా
తీసుకోవాలంటారు చాలామంది. కాని, నేను
తీసుకోలేదు. కోకోలా, ఆరెంజ్ జ్యూస్
కూడ తీసుకోవచ్చని తెలిసింది. వారందరితో
నేనూ పెద్దస్వయిరగా జ్యూస్ ని ఆవైన్
క్లబ్ లో వేసి యివ్వగా కొద్దికొద్దిగా సిస్
చేస్తూ కూచున్నా. అరగంట దాటా

సంగీతం అప్పుడే మిగిలింది. వాట విను
గెలింది. ఈలోగా మా గైడ్ వచ్చి మరో
క్లబ్ కి వెళుతున్నాం అని మమ్మల్ని తీసుకు
పోయింది.

ఆ రాబోయే క్లబ్ చాలా బాగుంటుందని
పూహించుకున్నాను. అది గుహలావుంది.
ఎన్నోపెట్టు దిగి రోపతికి వెళ్ళాతి. దారి
పొడుగునా విరిగిపోయిన గోడలు, రోమన్
ప్రభువుల కాలంనాటి విరిగిన, పాతలూ
అవీ అలాగే వున్నాయి. అది ఒక శిథిల
భవనం. దానిలోపల వైట్ క్లబ్ నడుపు
తున్నారు. రోపతికి వెళ్ళి కూచున్నాం. అడ
వళ్ళు రకరకాల దుస్తులతో వచ్చి
నాట్యాలు చేశారు. పెద్దకళాత్మకంగా లే
పోయినా నేను అనుకున్నంత అసభ్యంగా
లేదు. అక్కడ ఓ గంటనేవున్నాక, రెండేంటికి
మమ్మల్ని మా హోటల్ దగ్గర దింపి
వెళ్ళారు.

మర్నాడు పదింటికి బాక్సీలో బయలు
దేరాం. ముందు వాకిటికే పిటికి వెళ్ళాం.
వంద ఎకరాల స్థలంలో నిర్మించబడిన ఒక
చిన్న పట్టణం. పట్టణం మధ్య విశాలమైన
మైదానంలో ప్రపంచంలోకల్లా పెద్దదయిన
‘వర్క్’ నిర్మించబడింది. అది మత సంబంధ
మయిన పవిత్ర స్థలం. అక్కడే వున్న
మరో భవనంలో పోప్ వివాసం. ఆకాశాన్ని
చుంటిందే చర్చి టవర్, చర్చిని ఆనుకుని
చక్రకారంలో నిర్మించబడిన స్తంభాలు,
మధ్యలో విశాలమయిన ఖాళీ స్థలం—
అద్భుతంగా వుంటుంది. వర్చి రోపతికి వెళ్ళి
మాశాము. పాలరాతిలో నిర్మించబడ్డ ఏను
ప్రభువు నిర్మలంగా చిరునవ్వుతో కనిపి
స్తాడు. అక్కడక్కడ మరణించిన మత
గురువుల శరీరాలు భద్రపరుచబడి వున్నవి.
మత ప్రచార గాధల్ని తెలవర్చి చిత్రాలలో,
రంగు రంగుల గానా ముక్కల అమరికతో,
పాలరాతి శిల్పాలతో నిర్మించబడి వున్నదా
మందిరం.

ఆ విశాలమయిన చర్చిలో పదివేలమంది
ఒకేసారి ప్రార్థన చేసుకోవచ్చు. మనం రోప
తికి అడుగు పెడుతూంటే, అక్కడివారు
చిన్న టేబిల్ కార్డర్ అద్దెకు యిస్తారు.
అంటే మనకు గైడ్ అవసరం లేకుండా,
ఆ టేబిల్ కార్డర్ ఆన్ చేస్తే—మనం
చూసే స్థలం, దాని వివరాలు, చరిత్ర

అంతా అదే చెబుతుంది. దాన్నిబట్టి మనకి కావలసిన వివరాలు తెలుసుకోవచ్చు. అక్కడికి వమిపావ గల పాపులో, రోమ్ లో ప్రసిద్ధి గన్న శిల్పాల మినియేచర్ సైజు బొమ్మలు కొని, అక్కడ కూడ కొన్ని ఫోటోలు తీసుకుని ముందుకి సాగం.

అక్కణ్ణింది శిల్పవాతుర్యానికి వాసి కెక్కిన 'బార్ఫూన్ మ్యూజియం' కు వెళ్లం. లోపలికి వెళుతుండగా మా కుడి వేపున టెలివిజన్ లో మా ప్రతిబింబాలు కనిపించాయి. ప్రవేశించే మార్గంలో కొంత వరకూ మన కదలికలు ఆ టెలివిజన్ లో కనిపించడం జరుగుతుంది. చిత్ర విచిత్ర వైన శిల్ప సంపదతో నిండి వుంది ఆ మ్యూజియమ్. అన్నీ పలు రకాల పాలరాతి విగ్రహాలే!...అప్పటికే రిచ్ టైమ్ కావటం వల్ల మేం హోటల్ చేరుకుని లంచ్ తీసుకుని ఎయిర్ పోర్టుకు బయలుదేరాం.

మా ప్రయాణానికి ఆఖరు పట్టణంగా 'బీరూట్' నిర్ణయించబడ్డది. అవశ్యకత

ఏడున్నర, ఎనిమిది గంటల మధ్య బీరూట్ చేరాము. ఒక్క రోజు కనుక 'వీసా' అక్కరలేదనుకొని తీసుకోలేదు. ఎయిర్ పోర్ట్ కస్టమ్స్ లోకి వెళ్లగానే 'వీసా' కావా లన్నారు. ఇక్కడ మా మద్రాసు మిత్రులు మళ్ళీ కలిశారు. తిరిగి ఒక గంటసేపు వీసా కోసం కస్టమ్స్ లో కూచున్నాం. ఫిర్యాలిటీస్ అన్నీ ముగించుకొని బయట పెడేసరికి వూళ్ళోకి వెళ్ళి బస్సు వెళ్ళిపోయింది. బస్సు లేకపోయినా వారు మమ్మల్ని వాళ్ల వేన్ లో వూళ్ళో దింపే ఏర్పాటు చేశారు.

మేము ఎయిర్ పోర్టులో అడుగు పెట్టిన దగ్గర్నుంచీ ఒక వ్యక్తి నా వంక వూరికే 'స్పేర్' చేసి చూడసాగాడు. 'మన అమ్మాయి కేసీ అలా చూస్తున్నాడేమిటి, ఎత్తుకుపోడు గదా?...అమ్మాయి జాగ్రత్త' అని జోక్ చేశారు, గుమ్మడిగారు. మాతో వున్న మిత్రులు 'అయన అలా చూసేందుకు కారణం వుంది. బహుశా సి. బి. డి. అయి ఉండచ్చు. ఇక్కడ చక్కని అమ్మాయిల్ని

నృగుల్ చేస్తారు. కొన్ని కొన్ని దేశాలనుంచి అందమైన అమ్మాయిల్ని తెచ్చి బానిసలుగా అరబ్బీలకు అమ్మివేస్తారు. అనుమానం కొద్దీ అలా చూస్తున్నాడు.' అని చెప్పారు.

'అమ్మ బాబోయ్! అయితే మన అమ్మాయిని, జాగ్రత్తగా కాపాడి, రమణారావుగార్ని అప్పజెప్పినిన బాధ్యత మనదే.' అన్నారు గుమ్మడిగారు. అందరం పరదాగా నవ్వు కంటూ వేన్ లో సిటీకి బయలుదేరాము.

బీరూట్ చిన్న పట్టణమే అయినా, చాలా అందమైనది, భాగ్యవంతమైనదిను. బౌంజాయికి, బీరూట్ కి పోలికలు కనిపిస్తాయి. సముద్రతీరాన నిర్మించబడ్డ రిచ్ సిటీ. ఈ పట్టణం 120 మైళ్ల పొడవు, 50 మైళ్ల వెడల్పు కలిగి వుంది! బీరూట్ కు దగ్గరలోనే అరేబియా ఎడారి ప్రారంభం అవుతుంది! యాత్రికులకు సైట్ సీయింగ్ టూర్ లో దాన్నికూడా చూపిస్తారుట. మేము హోటల్ కు తొమ్మిదింటికి చేరాము. డైనింగ్ హాల్ లోకి

కుటికూరా
ఆయింట్ మెంట్
మీ చర్మాన్ని గురించి
మంచి శ్రద్ధ వసాస్తుంది

కుటికూరా ఆయింట్ మెంట్ మొటిమలు, సూరేడుకాయలు మరియు పొక్కులను తొలగించేందుకు మీ చర్మంలో చాలా లోతుకు వెడుతుంది. కాలుకు, ఒకసిన లేక పొడి చర్మము, కందిన చర్మము, కోసుకొనుట, పురుగు కాట్లు, గజ్జి మొదలైన చర్మ వ్యాధులకు ఉపశమనము కలిగిస్తుంది. బడలిన శరీరాన్ని ఉత్తేజపరచి మృదువుగా మనస్సుగా వుండేలా వుంచుతుంది.

కు టి కు రా ఆయింట్ మెంట్

చర్మ రక్షణకు ప్రపంచమంతా ప్రఖ్యాతి పొందింది.

2 పైజాలలో
లభిస్తోంది

హాస్యాన్ని రైస్ దొరకలెడు. ముందుగా చెబితేగాని చేయరుట! పలాపులకు ప్రసిద్ధిలు ఆ పూట లోట్టలలో కడుపు నింపు కున్నాం.

ఆ మర్నాడు పదిగంటలకి బాక్సీలో

పూర్తి సెట్ పుస్తకములు
రూ. 4-80 మాత్రమే !

1. కొక్కోక శాస్త్రం రు. 2-00
2. 84 అననములు రు. 2-00
3. స్రేమ లేఖలు రు. 2-00
4. వివాహానాటి మొదటి రాత్రి రు. 2-00
5. ఆదిం పొందుకు రు. 2-00

పై పుస్తకముల పూర్తి సెట్టుతో "ఫిలిం స్టాక్ యెలా కావాలి" అనే బుక్ లెట్ ఉచితంగా పంపబడును. పోస్టేజీ ఆదనము.

AMAR BOOK DEPOT
Gumbhir Pura Aligarh (U.P.)

ఆవరేషన్ లేకుండా !

స్రీ సంచలనం **సంతాన సరిమితికి**

సంతాన సరిమితి సులభము. సాధ్యము. ఆ బాధించి మన మహిమము లేనాడే విపరీతమైన మూలకాయోగములతో నే దత్తవనము అతి ముఖ్యమునైన మహా యోగము బాధనైన 3 రోజులు మాత్రం అలౌగ్యభంగ మేమాత్రంలేదు. పత్యం లేదు. ఎప్పటికీ గర్భంరాదు. 10 సం॥ నుండి వైద్య సాధనలు, సాధనములులే ప్రస్తుతంపబడుచున్న దివ్యపదము.

వెల: 10-00 పోస్టేజీ, ప్యాకింగ్ ఆదనం.
 శ్రీ నాగార్జున మూలికా కుటీరం, తెనాలి (ఆంధ్ర)

పి క్ ని క్
 ఆల్ మోల్డ్ 3 బ్యాండ్ 7 (ట్రాన్స్ ఫర్ + డియోడ్ అండర్ మైన్ సెలెక్షన్ గిట్ కాది)

వెల్. 400... లెదర్ కేసు. అన్నివిధాలా రై సెన్సు ఫీజు, మరియు సెల్సులో సహా, సెల్సు ఒకటికి ఆర్. గ్. తో ముందుగా రు. 25 పంపండి. ఇంగ్లీషులోనే ఉత్త రాష్ట్ర వాయుండి.

HITESHI ELECTRONICS
 152-D, Kamlanagar. Delhi-7.

నా విదేశయాత్ర

పూరు-పూర్ణాని వింతలు, విశేషాలు చూసేందుకు బయలుదేరాం. ఆ పట్టణానికి 20 మైళ్ళ దూరంలో వాలుగు దిశల్లోను వాలుగు ముఖ్యమయిన చూడదగిన ప్రదేశాలున్నవి, మాకు వున్న కాస్త టైమ్ లోనూ వాలుగా చూడలేము కనుక—ఒకది శకు మాత్రం వెళ్ళేందుకు నిశ్చయించుకున్నాం. సముద్రపుటంచున విశాలమయిన బాటలో మా కారు దొర్లిపోతూవుంది. అక్కడ వాతావరణం ఎంతో బాగుంది. మరీ అంత చలిలేదు; ఎండలేదు. మామూలు స్వెట్టర్స్ లోనే వుండవచ్చు. రోజులు మారాయి కనుక, ఆ దేశంలోనూ పాశ్చాత్య పద్ధతులు కనిపించాయి. వారి సాంప్రదాయ పద్ధతయైన ఉడుపుల్లో బహు కొద్దిమంది మాత్రమే కనిపిస్తారు. అక్కడి స్త్రీలు ఎంతో అందంగా వున్నారు. తీర్చిదిద్దిన బుల్లండ్ ముక్కు, కనులు, పెదవులు, చక్కని రోజారంగు శరీరంతో చూడ ముచ్చటగా వున్నారు.

మా కారు ఒక కొండపైకి మెలికలు తిరిగిన బాటమీదుగా వెళ్ళ సాగింది. అంత ఎత్తునుంచి సముద్రతీరాన వున్న అనట్యణం ఎంతో రమ్యంగా కనిపిస్తున్నది. కొన్ని మైళ్ళు వెళ్ళాక మా కారు ఒక కొండ గుహదగ్గర ఆగింది. డ్రైవర్ వెళ్ళి టికెట్స్ కొని తెచ్చాడు. అక్కడవుండే గైడ్ మమ్మల్ని కొండగుహలోకి తీసుకుపోసాగాడు. రెండుమెట్లు దిగగానే గాఢాంధకారం. ఏమీ కనిపించటంలేదు. గైడ్ పైకివచ్చి రైల్ స్వీచ్ వేశాడు. ఆ గుహలంతా కాంతివంత మయింది. అలా కొంతదూరం మెట్లు దిగి వెళ్ళాక, ఒకచోట మెట్లు ఆగిపోయి—ఒక ప్రవాహం గలగల శబ్దించేస్తూ ప్రవహిస్తూ కనిపించింది. అందుతో కొన్ని బొట్లు—నాటిలో మనుషులూ వున్నారు. గైడ్ మమ్మల్ని బొట్ల ఎక్కించుకుని బయలుదేరాడు.

బొట్లు మెల్లగా సాగుతున్నది. వాతావరణం ప్రశాంతంగా వుంది. ఆ విశ్వబాహుళ్యేధిస్తూ నీటి ప్రవాహపు గలగల—చెప్పు నలవికాని ఆనందం కలిగిస్తున్నదా ప్రకృతి. మా శ్రీవారుకూడా చూస్తే 'ఎంత బాగుండేది?' అనిపించింది. అదే పైకి

అవేశాను.' ఆపునమ్మా! ఇటువంటిచోట మనవాళ్ళు జ్ఞాపకం రావడం సహజం. అయ్యో, వాళ్ళు చూడలేక పోయారే అనే బారి కలుగుతుంద'ని గుమ్మడిగా రివ్వారు.

కొంత దూరం వెళ్ళగానే గుహలో ఒక విచిత్రం చూస్తాం. ప్రకృతి సిద్ధంగా ఏర్పడిన 'స్టాలెక్టైట్స్' కనిపిస్తాయి. స్టాలెక్టైట్స్ అంటే గుహ పై భాగంనుండి; కిందిభాగంనుండి మర్రి వూడల్లా, కొండ రాళ్ళు వేలాడుతూ ఉంటవి. ఇవి కొన్ని చాలా సన్నగా, మరి కొన్ని తిమ్మి చెక్కిన స్తంభాలుగా, బంగారు—గోధుమ రంగుల కలయికతో వుంటవి. ఆ స్తంభాల పై నుంచి కొన్నిచోట్ల సన్నటి నీటి ధారలు వడుతూ నిచిత్రంగా కనిపిస్తాయి.

బొట్లు వెళుతున్న ప్రవాహం కొన్ని చోట్ల విశాలంగాను, ఇంకొన్నిచోట్ల చాలా వన్నగాను, మరికొన్నిచోట్ల చాలా రోతగాను; కొన్నిచోట్ల అడుగునవుండే రాయితో సహా కనిపిస్తూ చరిత్రదమయిన నీరు ప్రవహిస్తూ వుంటుంది. ఆ సీళ్ళ దోహద తీసుకుని తాగాము. తీయగా పున్నాయి. ఆ ప్రవాహం అలా కొన్ని మైళ్ళు పాడవు వుందిట. వేం ఒక మైలు దూరం వెళ్ళాం. ప్రకృతి సిద్ధంగా ఏర్పడిన ఆ అందమయిన స్తంభాలకు దీపాలంకరణ మరింత అందాన్ని కూర్చిపెట్టింది. మరి కొన్ని స్తంభాలు వివిధరకాల జంతువుల ఆకృతులతో ఏర్పడ్డాయి.

అక్కడినుంచి తిరిగిరావటానికి మనసు యిష్టపడలేదు. అక్కడేవుండిపోతే బాగుంటుందనిపించింది. భగవంతుని స్పష్ట వింత విచిత్రం? ఆ అద్భుతమయిన ప్రకృతి అందంనుచూస్తూ మళ్ళీ బొట్లతో వెనక్కి మళ్ళాము. కార్యం కొండ కిందకివచ్చి వారోనేవున్న ఒక అఫీసువద్ద ఆగాం. అది 'రోవే' టికెట్స్ అమ్మే కొర్యా లయం. టికెట్స్ కొని 'రోవే'తో కొండ పైకి బయలుదేరాం. నలుగురు మనుషులు కూమనే చిన్న గజాతోట్ట బండ్లైన యినున తిగెలద్దారా కొండపైకి—కిందికి దిగుతూవుంటుంది. పైకివెళ్ళే పెట్టె—ఒక తిగెతో—కిందికి వెళ్ళే పెట్టె—మరో తిగెతో ప్రతినిమిషం తిరుగుతూవుంటవి. (ఇంకావుంది)

బ్లూ సీల్ టాల్క్

శరీర దుర్గంధనివారణి తయ్యన,
హెక్స్ క్లోరోఫిన్ తో కూడినది

బ్లూ సీల్ టాల్క్ పాపారణమైన శరీర దుర్గంధ నివారణతో
అనువదల రక్షణను యిచ్చే ప్రత్యేకమైన శరీర దుర్గంధ
నివారణ అయిన హెక్స్ క్లోరోఫిన్ తో కూడియున్నది.
కుంగురపారినమైన బ్లూ సీల్ టాల్క్ ను ప్రతిరోజూ
ఓంటిమీద బల్లకొండి ... అది అతి చక్కని కొరిన్ వలె
తాజా హాయి నిస్తుంది. మృదువుగా, హాయిగొలుపుతూ
దర్శనమనకు రక్షణయిచ్చి కాపాడుతుంది.

హెక్స్ క్లోరోఫిన్ అంటే యేమిటి:

మీన దేశమునంటి ఉష్ణాధిక్యతగల దేశాల్లో చెమట
కుంబించిన నమస్కలు అతి కఠినమైనవి. చెమట వల్లనే
తర్లమునైన నూళ్ళు జీవులు కలిగించే దుర్గంధమునకు దారి తీస్తుంది.
బ్లూ సీల్ టాల్క్ బల్లకొంటే అది చర్మాన్ని చూడ్తూ
తీవునుండి చెడ్డ బాసవలనుండి కాపాడుతుంది.
దీని! కారణం బ్లూ సీల్ టాల్క్ హెక్స్ క్లోరోఫిన్ తో
కూడి ఉండడం. హెక్స్ క్లోరోఫిన్ ప్రపంచమంతటా
అంగీకరింపబడిన శరీర దుర్గంధ నివారణ.

— తాజా హాయి

గొల్పుతూ

రక్షణయిచ్చే టాల్క్

బ్లూ సీల్ టాల్క్ మీదయి,
స్వామిలీ ప్రణామ కన్నాంబో దొడకుతుంది.

మిస్ట్రో-పాండ్స్ ఇన్ కార్పొరేషన్
(నరిమికమైన కార్యకర్త
జి.ఎన్. ఎ.కో స్టానికము)

WPT 4369

లతామంగేష్కర్

ప్ర హిమాలయాల నుంచి కన్యాకుమారి వరకూ లక్షలాది భారతీయ ప్రజాహృదయా లలో నిలచిపోయింది లతామంగేష్కర్. నిలచిపోయింది ఆమె స్వరూపంకాదు; ఆమె గొంతు. ఆ గొంతులో స్వచ్ఛత, హృదయం, ధక్కుని స్థాయి, మృదుత్వం నిండి ఉంది. ఆ గొంతు వెలుగుని స్వరములేదు, విని రిసానుభూతిని పొందని వారూ లేరు. తన అసమాన గాన ప్రవాహంలో అశేష ప్రజావాహినిని అనునిత్యమూ ఆనందపరుచుల్ని చేస్తున్నది, లతామంగేష్కర్. ఆమె పాటలకోసం ఒక చిత్రాన్ని వడే దే మాసేనాళ్లున్నారు. వేటి మన నేపథ్యగాయని గాయకులు అనేక మందికి ఆమె మార్గదర్శకురాలయినది. తన అనన్య సామన్యమయిన సుస్వరంతో 'లతా' అంత సుపరిచిత అయింది. ఆమె గొంతుకు వయసులేదు. పృథ్వి నాదు. చిరంజీవల్యంతో కొత్తమెరుగులు దిద్దుకొంటూ నిత్యనూతనత్వాన్ని సంతరించుకొంటున్నది. 37 ఏళ్ళ వయసుగల కుమారి లతా మంగేష్కర్ నేపథ్య సంగీత జీవితం ప్రారంభించి పాత్రక సంపత్కరాలయింది.

* * *

ఈ వాడు విశేషమయిన పేరుప్రఖ్యాతులను, ఐశ్వర్యాన్ని గడిచుతున్న కుమారి లతా ఎంతో కష్టపడి సృజితీవీధి పైకి పట్టింది. ఆమె తే ప్రాయంలో ఎన్నో ఇడుముల ననుభవించింది. లతా తండ్రి దీవావాఫ్ మంగేష్కర్ మరాఠీ వాటక తంగంలో ఉన్నత స్థితిని అందుకున్న వ్యక్తి. అంతేకాదు, ఆయన సుప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసుడు. ఆయన వద్దనే సంగీతంతో శిక్షణ పొంది, తన కంఠ స్వరంతో మధురిమను నింపుకున్నది. సంగీత సాధనచేస్తూ, పాడుతూ, మంచిపేరు తెచ్చుకుంటున్న చిరుతప్రాయంలోనే ఆమె వస్త్రేందవ ఏట తండ్రి దీవావాఫ్ మరణించారు. తండ్రి మరణంతో ఆమెకు కష్టం పరంతర ఏర్పడ్డది. దీవావాఫ్ వెనకేసింది ఏమీలేదు. అల్లి, చెల్లెళ్ళల్ని, తమ్ముళ్ళి పోషించే

భారం లతా భుజస్సంధాలపై మోపబడ్డది. కుటుంబసోషణ కోసం ఏదేనా ఉద్యోగం చూడాలిగామరి ! తిరిగిన మూడియో తిరక్కుండా తిరిగింది. ఒక్కోసారి పైకిలు అద్దెకు తీసుకుని ఉద్యోగం కోసం బొంబాయి చౌపాటిలో గల జ్యోతి స్టూడియో నుంచి మలాడ్లో గల శాంబేటాక్స్ స్టూడియో వరకూ—అంటే సుమారు నలభై మైళ్ళ దూరం చుట్టి వస్తూండేది. కొన్ని సమయాల్లో భోజనం కూడా లేకుండా తిరిగింది.

తండ్రి పోయిన రెండు మాసాలకు ఎట్టు కేలకు ఉద్యోగం చేపట్టింది. 'కితీ హసల్' అనే మరాఠీ చిత్రంతో నటించటానికి, పాడటానికి అతి స్వల్పవేతనం విూద కుదిరింది లతా. ఆమె మొట్టమొదట పాడిన చిత్రం యిదే. ఆ తర్వాత ప్రసిద్ధ దర్శక నిర్మాత మాస్టర్ వినాయక్ కంపెనీలో నటించటానికి, పాడటానికి ఒప్పందం జరిగింది. ఆయన నిర్మించిన కొన్ని మరాఠీ చిత్రాలలో లతా పాటలు పాడటంతోపాటు నటించింది కూడా. హిందీ చిత్రాలలో ఆమె మొదటిగా పాడింది "అవ్ కి సేవామే" చిత్రంతో. వసంత్ జోగ్లేకర్ నిర్మించారు.

సప్తస్వర సుందరి లతామంగేష్కర్

అక్కడి నుంచి నటజీవితానికి స్వస్తి చెప్పి నేపథ్యగాయనిగా జీవితం ఆరంభించింది. ఈ చిత్రం 1946లో విడుదలయ్యింది. లతాకు నేపథ్యగాయనిగా మంచిపేరు అర్జించి పెట్టిన చిత్రం 'మజ్ బూర్'. భారతీయ చిత్రాలలో పంజాబీ సంగీతాన్ని ప్రవేశ పెట్టిన శ్రీ గులాం హైదర్ యీ చిత్రానికి సంగీత దర్శకుడు. ఆయన లతా చేత పాడించిన 'దావేకి కోయాబాత్ సహీ' అనేపాట—ఆమె భవిష్యత్ జీవితానికి ఎంతగానో తోడ్పడింది. ఆ పాట నేపథ్యగాయనిగా లతా ఉన్నత శిఖరాధిరోహణకు బాట ఏర్పరిచింది.

నాటినుంచి నేటిదాకా లతా పాడిన వేలకొద్దీ పాటలు ప్రజాదరణ పొందినవి. లతా చెల్లెళ్ళలో ఆశా, ఉషాయి కూడా నేపథ్యగాయనిమణులుగా పేరు పొందారు. ఆశా—ఆశాభాన్స్లేగా సుపరిచితురాలు. లతా తమ్మునిపేరు హృదయవాధ్, ఆయనా సంగీతంతో నిష్ణాతుడు. వాడి కుటుంబం అంతా సంగీత ప్రపంచులుగా రూపొందారు.

ఫోటోగ్రఫీ లతా హాబీలలో ఒకటి. మరొక హాబీ ఏమిటంటే ఇతరభాషలను నేర్పుకోవటం. ఇప్పుడమెకు తమిళం వ్రాయునూ, చదువనూ వచ్చును! క్రికెట్ అంటే లతాకు ఎంతో యిష్టం. ఆమె బొంబాయి మదరాసుల్లో ఎక్కడవున్నా— ఆ సమయాన క్రికెట్ మాచ్ జరుగుతూ వుంటే అక్కడికి తప్పకుండా హాజరవుతుంది. తండ్రి బలికివున్న రోజులనుంచి ఆమెకి సరదావుంది.

ఇక లతా ప్రభావాన్నిగురించి చెప్పుకోవలసివస్తే ఎంతో ఉదార స్వభావంగల మహిళ అంటారు ఆమెను ఎరిగినవారు. అందరితోను సహకరిస్తూ పనిచేస్తుండంటారు. ఇంకా ఎంతో సైకిమిస్ట్రీ, సంగీతదర్శకుల జంటలు; క్యూబ్ జీ—అఫ్ డిజి, రిక్టోకాంత్—వ్యరేలాల్,

సోనిక్— ఒమిలు లతా సహకారం లేకపోతే యింతటి స్థితిలోకి రాగలిగేవారుకాదని తెలిసిన వాళ్లు చెబుతారు.

అసమాన గాన సుధాలహరితో గదిలిన పాతికేళ్లుగా ఫిలిం ప్రపంచానికి, ప్రేక్షక లోకానికి గణనీయమైన సేవచేసిన కుమారి భతా మంగేశ్కర్ కి—బొంబాయిలోని రంగ లవన్ లో ఏప్రిల్ 25న మనంగా సన్మానం జరిగింది. ఈ రజతోత్సవ సన్మానసభను లతా మంగేశ్కర్ సత్కారసమితి వారు ఏర్పరచారు.

మద్రాసునుంచి యీ ఉత్సవానికి సంగీత దిర్ఘకుడు కె. వి. మహదేవన్, నేపథ్య గాయనిగాయకులు యస్. జానకి, పి. బి. శ్రీనివాస్ వెళ్లారు. దక్షిణాది కళాకారుల తరఫున శ్రీ పి. బి. శ్రీనివాస్, లతాకు 'సప్తస్వరసుందరి' అనే బిరుదుయిచ్చి, అభినందనస్తోత్రం నమర్చించారు. శ్రీమతి జానకి వెండి పూలసజ్జా బహూకరించారు. మహదేవన్ పీల్చు యిచ్చారు. ఈ రజతోత్సవ సభకు డా. పి.డి. దేశ్ముఖ్ అధ్యక్షత వహించారని— దిలీప్ కుమార్ తరు ప్రసంగంతో 'లతా'కు రాష్ట్రస్థాయిలో గౌరవం జరగాలని మూలించారని— పి. బి. శ్రీనివాస్ చెప్పారు. అంతకుముందు రోజు రాత్రి లతా తండ్రి దీనావాన్ స్మారకదినం జరిపారుట. ఆనాడు ఉస్తాద్ జాఫర్ ఖాన్ సితారు వాయిచారని, భీష్మసేన్ జోషి గ్రాతం పాడారని తెలిసింది.

25 వ తేదీనే 25 ఏళ్లు పండుగ దావడం గమనించడం సంగతి. ఇలా కలసి రావు సాధారణంగా, వచ్చినా చాలా అరుదుగా వస్తూఉంటుంది. ఇలాంటి ఘటన గానసుధాలహరి లతా జీవితంలో దొరలిపోయింది. అదృష్టవంతురాలు! ఆమెలో అణువణువునా సంగీతం ప్రవహిస్తున్నది. మిత్రులొకరు చెప్పినట్లు—లతా తన గానమాధుర్యంతో రోగుల్ని ఆరోగ్యవంతుల్ని చేస్తున్నది. ఆ గానంలో అంతటి తన్మయత వుంది. ఇలాంటిది ఎంతమందికి సాధ్యం అవుతుంది?

—మోహన్ కుమార్

ఇప్పుడు నేషనల్ ఎకో

మోడల్ ఎం బి టి-1504
భారత దేశపు ఏకైక ట్రాన్సిస్టర్
కం మైన్స్ సెట్ అద్వితీయమైన
శ్రేష్టమైన ట్యూనింగ్ సాధనంతో
మీకు లభిస్తుంది!

ఈ నవతరం మేము మొదటి ట్రాన్సిస్టర్ కం మైన్స్ సెట్.
మోడల్ ఎం బి టి-1504 ప్రత్యేక ట్యూను. ఈ ఏడాది మేము మరో
అడుగు ముందుకు వెళ్లము. ఎం బి టి-1504 మీకప్పుడు క్రొత్త
ట్యూనింగ్ సాధనంతో లభ్యమవుతుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు మీరు ఎంతో
శ్రమపడ్డా చొరకని పూర్వీకే వేసే వ్యవస్థను ఇప్పుడు చిట్కంలో ట్యూన్ చేయ
వచ్చు. విస్తృతమైన కల్లం, అమృతమైన స్వరం వింటూ అనందించవచ్చు.
ఇతర ప్రత్యేకతలు: 13 ట్రాన్సిస్టర్లు, రేడియోలు; 4 కాండ్లు;
లోన్ కలలోడు; అంబికారములో స్పీకరు; స్టేయర్, సేవరికార్డర్,
వేరే స్పీకర్ అనుభవదానికి అవకాశం. 3 బాట్లీ వెర్స్,
బాటర్ హాల్, తక్కువ వాట్స్ పై పి మైన్స్ సెట్ పని చేస్తుంది.

GRA

జనరల్ రేడియో అండ్ అప్లయన్సెస్ లిమిటెడ్.
బొంబాయి • కలకత్తా • మద్రాసు • ఢిల్లీ
బెంగళూరు • సికిందరాబాద్ • పాట్నా

రూ. 541/-
మోడల్ ఎం
బి టి-1504
ట్రాన్సిస్టర్
కం మైన్స్ సెట్

నేషనల్ ఎకో, రేడియోలు
ప్రతి నెలకు రూ. 100 రిచ్చు.

ఎందుకు?

పవిత్రహాసం

కొందరు నటీమణులు వివాహం అయినతర్వాత
సినిమాలో నటించరు, ఎందుకు?

ఎల్లారి విశ్వవాదరెడ్డి (తదితం)
జాస్త్రనిక జీవితంలో నటించవల
సింది చాల వుండి కాబట్టి.

(వతిమిషి పుట్టగానే ఏడుస్తాడెందుకు? పుట్ట
గానే ఒక్కరైవా నవ్వరెందుకు?
యస్ ఏ. బి. ఏ. చంద్రశేఖరరావు (కొత్తపల్లి)

ఏద్యడం నులభం, నవ్వడమే
కష్టం. అంతరార్థం చాలావుంది
'తెలుసుకోండయ్యాబాబూ తెలుసు
కోండయ్యా.'

మీరు మా ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఎందుకు
కొస్తున్నట్లు?

పాంకోడేటి కృష్ణమూర్తి (ఏలూరు)
మీరు ఎందుకు ప్రశ్నలు అడుగు
తున్నట్లు? అందుకే...

మనదేశంలోని జాభాదీక మీ అధిప్తాయం
ఏమిటండి?

కె. ఉషారాణి (తణుకు)
'పున్న కొద్ది ఆయుస్సులో, జీవి
తలో అనుభవించవలసిన సుఖా
లను కోల్పోయి, నిర్బంధ దురర్థ
జీవితాన్ని అనుభవిస్తూ ఆర్థిక సమ
స్యలతోనే కొట్టుకుపోతున్నా రే' అని
బాధగావుంది.

(మేమకుచిహ్నం ఏమిటి? ఎలా వుంటుంది?
కేవలమూర్తి (విశాఖపట్నం)

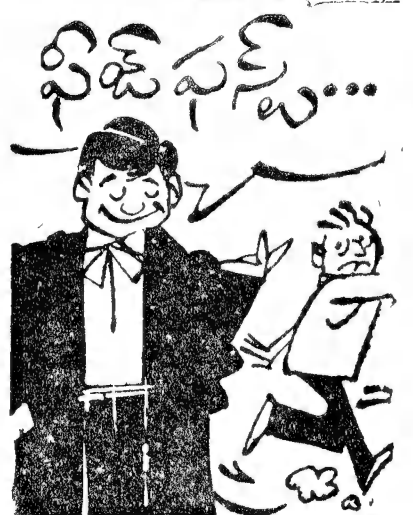
నౌకాసరం చిన్నత్యగం...
మీదునిగెట్లుమోసయ్యచి.

(మేమకు చిహ్నం త్యాగం.
కాని త్యాగంలాగ మాత్రం
వుండదు.

మీ వ్యవహారాలైన ఈ ధర్మమ గురించి బాధ
పడుతున్నారా? ఏమిటండో... పట్టిన ధర్మం

మీ అయ్యాగ్నం నుంచో?
పొయ్యిమార్ (భువనేశ్వర్)

నలహాలు వూరి కే రావు మిస్టర్,
'ఫీజుఫస్టు' నలహా 'సెకండ్'.

ఇల్లు
పొటిపీడరు.

మీరు అకస్మాత్తుగా ప్రధానమంత్రి అయితే
దేశాన్ని 'విధంగా పరిపాలిస్తారు?
బి. యం. ఆ. పూర్ణచంద్రావు (కొల్లూరు)
"శ్రీశ్రీశ్రీ మర్యాద రామ
న్న"గా వస్తున్నాను. ఏ విధంగా
పరిపాలిస్తానో మీరే చూడండి.

ఉత్తమ వాస్తవమిడిగా మీకుగల పేరు,
ప్రఖ్యాతులను చూస్తూంటే వాకు బలే ఈర్ష్యగా
వుండండి. ఎలాగైనా పీసాలోవేరి మీలో పోటీ
చేయాలని వుంది.

బి. మరేష్ బాబు (కావాల)
ఈర్ష్య మనిషికి ఉండకూడదు.
మీకున్నదంటే నాకు చాల బాధగా

పుం. అయినా పోటీ వడటానికీ
యిదేరున్నా గురవు పందెమా?
లేక చెడుగుడు పందెమా?

జీవాత్మ, వరమాత్మ ఒకటే అని నేను. జీవాత్మ
వేరు. వరమాత్మవేరు అని నా స్నేహితుడు. దీనికి
మీరేమంటారు?

జి. బాబారావు (గంటి)

“నర్యం మిథ్య” నాయనా!
ఔముకి టిఫిన్, కాఫీ, దండిగా
భోజనం లేకపోతే ఏ ఆత్మాలేదు.
“ఒం నచ్చిదానంద....”

మా జీవితంలోకాల్లా మరపురాని సంఘటన
మీది? మీ...

పి. విజయకుమారి, (కూర్పూరు)
రేఖా అండ్ మురళీ ఆర్ట్స్
సంస్థ సాపించిన మొదట్లో రెండు
మూడేళ్ళుగా నాటకాల్లో ఎవ్వడూ
తీవ్రమైన నష్టమే కాని ప్రతిఫలం
లేదు. ఒక మాతన సంవత్సరం
నాకుగాను రు. 150-00లు మిగిలించి.
ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు. ఆనందా
నికి కూడా అంతే! ‘Central’ దిగ
గానే ప్రి లగ్గేక్ పాస్ లేదని రైల్వే
వాళ్ళు రు. 150-00 Fine వేశారు.
నాకు అయి మిగిలిన ఆ 150-00లు
యీ కొత్త సంవత్సరం రోజున యీ
రైల్వేవాళ్ళకి యివ్వాలని వచ్చిందే
అని ‘సెంట్రల్’లో కన్పించి

గాళ్ళాడు.

మీరూ ఎంక్వైర్ మి. ఎల్. సి. గాడ్
వింశోపలసిందంటే, నా ఓటు మీకే వేస్తుందను
కదా! ఎంతవీరపాటు చేశారు?

కె. శ్యామ్ (కుడుములగుమ్మ)
మీరు ఒక్కరే ఓటువేస్తే ఏం
లాభం? మిగతావాళ్ళు కూడా ఓటు
వెయ్యాలిగా? నా డిపాజిట్ నేఫ్!
Thank you!

మొదట మానవుడు తన చేతులను ముడుచుకొని
పుడతాడు. చివరకు తన చేతులను వాచి శని
పోతాడు. ఎందుకు?

జి. లక్ష్మీవారాయణ (కరీంనగరం)
“ఎందుకీ నరకంలోకి నచ్చు పంపి
స్తున్నావు వగవంతుడా!” అని
దండెంపెడ్డా వస్తాడు. “స్వర్గసుఖం
అనుభవించే అదృష్టం యిన్నా
శ్లోకు ప్రాప్తించిందా! స్వామీ!”
అని హాయిగా చేతులు చాచి
పోతాడు.

మన నటమణులంతా ఉద్యోగస్థులను వెళ్లా
డెస్తున్నారంటే! ఎందువల్లనంటారు?

అయినేవి నిర్మల (పోతురెడ్డిపల్లె)
నెలజీతాలు ‘Good’గావుంటాయి
జీవితం ‘Better’గా వుంటుంది.
‘హోదా’ ‘best’గా వుంటుందని.

పద్మభాగం అంటే నాభియందు పద్మముగల
నాడు అని అర్థం. అంటే విష్ణు పుత్రుడా? మీరు
విష్ణు మూర్తి అయితే నాకు మోక్షం ప్రసాదిస్తారా?
కె. రామప్రసాద్ (కడప)

మీరుచేసిన పాపపుణ్యాల లిప్తు
ఒకసారి పంపండి తనిఖీచేసి చెప్తారు.

బహుమతిపొందిన ప్రశ్న

మానవులు నుఖము, ఐశ్వర్యము కలిగినపుడు
నంతోపిస్తారు. కాని కష్టాలు ఎదురయినపుడు,
దిరిద్రమువచ్చినపుడు నంతోషించక విచరిస్తారు.
ఎందుకు?

ఎన్. శ్యామసుందరరావు (రూరేలూ)

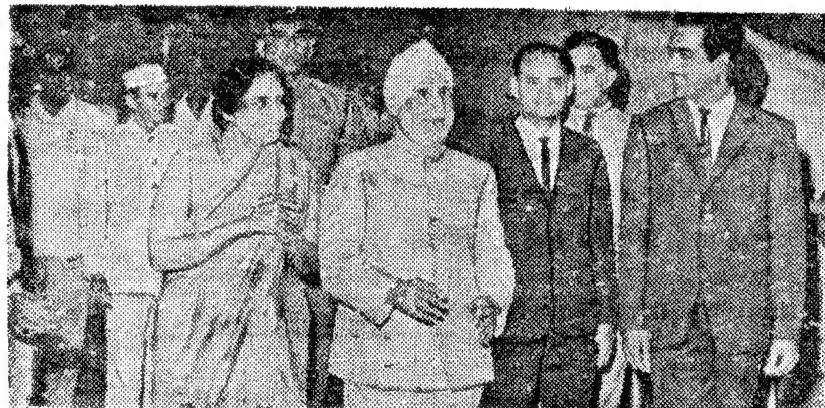

పుట్టుక దగ్గర్నుంచీ, గిట్టినంత
వరకూ మానవుని జీవితరహస్యాన్ని
ఏదో ఒక పుస్తకరూపంలో భగ
వంతుడు రచించివుంటాడు. రోజు
కొక పేజిచూపున కథ జరిగిపోతూం
టుంది. నవరసభరితమైన ఈ జీవి
తంలో సందర్భానుసారంగా శంత్రో
మాన్ని, దుఃఖాన్ని నటిస్తూవుంటాడు
మానవుడు.

కర్మకుడు గొప్ప? కవి గొప్ప? వేదకు గొప్ప,
ఎందువల్ల?

టి. రామచంద్రయ్య (బి. కొత్తకోట)
కర్మకుణ్ణి రాత్రిం బవళ్ళు
మేల్కొని కథ వ్రాయమనండి. బోనీ!
కవిని ఎండలోపడి దున్నమనండి
చూద్దాం! ఎవరి గొప్ప వాళ్ళది.

అర్జునానందం

జెమిని సర్క్స్ ప్రారంభంనాడు ప్రదర్శన చూడటానికి వచ్చిన సర్దార్ ఉజ్జల్ సింగ్, ఆయన సతీమణి బాబూబాయిషా, శ్రీ సహదేవన్, శ్రీ రాజన్.

జెమిని సర్క్స్

ఇటీవల సోనియట్ రివ్యూ వర్కటింది వచ్చిన జెమిని సర్క్స్ బృందంవారు మద్రాసులో ఏప్రిల్ 23 న తేదీ పాటు ప్రం అరున్నర గంటలకు మద్రాసు గవర్నర్ సర్దార్ ఉజ్జల్ సింగ్, ఆయన సతీమణి సమక్షంలో స్థానిక ఎన్. ఐ. ఏ. ఏ. వైదానంలో ప్రదర్శనను ప్రారంభించారు.

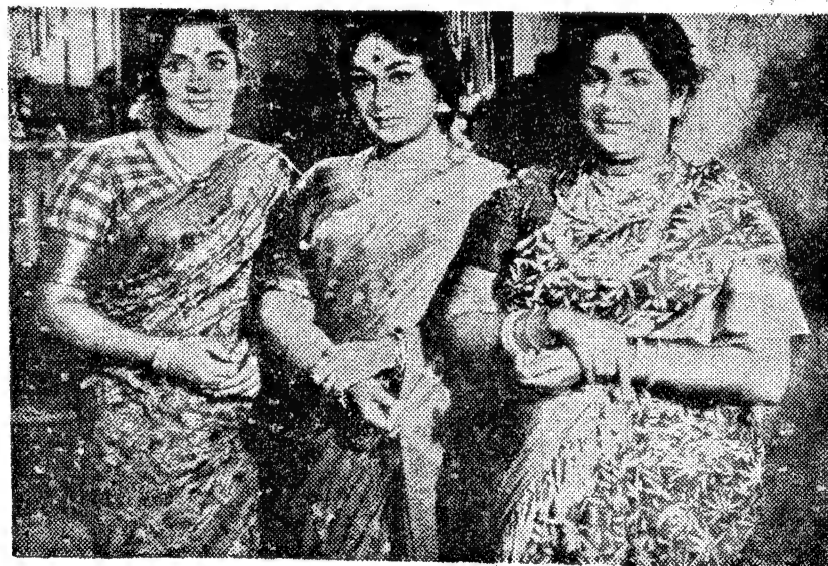
ఈ బృందంలోని వారిలో చాలామంది రివ్యూ నిపుణులనే తర్ఫీదు పొందినవారు. ప్రదర్శనలోని అన్ని అంశాలూ చాలా ఆకర్షణీయంగా, ప్రేక్షకుల్ని విస్మయిస్తున్నాయి. తీరిలో ఉన్నాయనటంలో అతిశయోక్తిలేదు.

ముఖ్యంగా ముగ్గురమ్మాయిలు ఏటవాయిగా ఉన్న తీగవూడ ప్రదర్శించిన నైపుణ్యం అందర్నీ ఆశ్చర్యచకితుల్ని చేసింది.

ఇంతకుముందు ఏసర్క్స్ కంపెనీవారు రంగంలోకి తీసుకురాని నీటిగుర్రాన్ని, అడవి మనిషిని ప్రేక్షకులముందుకి తీసుకురావడం ఈ బృందంవారి ప్రత్యేకత.

ప్రదర్శనను తిరికించిన గవర్నర్, వారి సతీమణి తమ హర్షాన్ని, సంతృప్తిని ప్రదర్శించి సర్క్స్ నిర్వాహకులను కృతజ్ఞతలు తెల్పారు.

—ఎం. ఆర్.

'ఉమ్మడికుటుంబం'లో యన్, వరలక్ష్మి, పాపిత్రి, మార్కాకాంఠం.

చిత్రప్రసారి

ఇ వద్ద శ్రీ పిక్చర్స్ వారి 'పాణిమిత్రులు' కూడా నిర్మాణం పూర్తి అయింది. మే 5న శ్రీ ఫిలిమ్స్ ద్వారా ఆంధ్ర అంతటా విడుదల కాగలదని తెలుస్తున్నది. నాగేశ్వరరావు, జగ్గయ్య, గుమ్మడి, పాపిత్రి, కాంచన, గీతాంజలి, రేలంగి, గిరిజ, రావికొండం రావు, అల్లు రామలింగయ్య, శాంతకుమారి మొదలయినవారు నటించారు. కథ, మాటలు: ముళ్లపూడి వెంకటరమణ, సంగీతం: కె. వి. హబీబ్, కెమెరా: సెల్యురాజా, దర్శకుడు: పి. పుల్లయ్య, నిర్మాత: ఎ. వెంకటేశ్వర్లు.

ఆర్. కె. యన్. ప్రొడక్షన్స్ అనే కొత్త సంస్థ 'వయసు 18 జాగ్రత్త!' పేరుతో ఒక చిత్రం నిర్మించబోతున్నది. పి. వేణురాసిన 'నేనే నెలవంక' 'చిట్టిపాట్లు పాపకు అమ్మలేదు ఎందుకు?' అన్న రెండు పాటలు ఏప్రిల్ మొదటితేదీన అరుణాచలం స్టూడియోలో రికార్డ్ చేశారు. మొదటిది బెంగుళూర్ లో, రెండవది ఎం. ఎన్. రాజేశ్వరి పాడారు. ఇంద్రబాబు అనే కొత్త సంగీత దర్శకుడు నీటికి చక్కటి వరుసలు చేసి, హృదయంగమయిన వాయిద్యగోష్టిని అనుర్లాడు. కొత్త తారలతో, కొత్త శరభాతు చేందిన పన్నెన్నో కథలతో యూ చిత్రాన్ని నిర్మించాలని, నిర్మాతల అభిలాష. నటీనటుల ఎన్నిక జరుగుతున్నది. మే లో పెట్స్ కు వెళ్లగలరని తెలుస్తున్నది. మాటలు, పాటలు: పి. వేణు, కెమెరా, దర్శకత్వం పి. శ్రీధర్.

టైగర్ ప్రొడక్షన్స్ వారి మూడవ చిత్రానికి 'అన్యాయుడు' అని నామకరణం చేశారు. ఈ చిత్రానికి గతనెల 19 నుంచి 25 వరకూ హార్లీ హిల్స్ పైన అవుట్ డోర్ షూటింగు జరిగింది. ఈ అవుట్ డోర్ షూటింగ్లో కృష్ణ, కె. ఆర్. విజయలక్ష్మి ఆరుద్ర రాసిన 'వెళ్లగలిగితే వెళ్లు' అనే పాటను చిత్రీకరించారు. కొన్ని దృశ్యాలు వీరువురితోను — గుండాల గుంపుతో మరికొన్ని దృశ్యాలు చిత్రీకరణ

గత ప్రాచీనకాలపు
విశిష్టతను
మారుమ్రోయించుచున్నవి.
ప్రకృతమైన సుందరమగు మహాలక్ష్మీ సూర్య
సోయిల్స్. సాంప్రదాయ విరమణ-సాంప్రదాయ
పునరొద్ధరణ

యూఫుల్ లాల్ గ్రూప్
2X2 వ్యూల్స్ మరియు
లిన్స్
'బెరీన్' కాలన్, 'బెరీన్' మరియు
'మెపిన్' కాలన్

మ్యూజికల్ (కొరియన్) అహమదాబాద్ 10. 'మ్యూజికల్' పడియాద్ • సాండర్ • కొంబాయి •
సాండర్ (మ్యూజికల్) కొంబాయి • సాండర్, దెవాన్ • సాసున్ కొంబాయి • సాసున్
(మ్యూజికల్) కొంబాయి • మారత్ కాలన్, మారత్ • మహాలక్ష్మీ సూర్య, నవసారి.

(LPE-Aiyars M. 154 TEL)

మడ్ వార్మ్స్

మా శిశువును ఆరోగ్యంగాను,
ఆనందంగాను వుంచండి

బేర్ వార్మ్స్, కుటుంబ వార్మ్స్, పుల్లడనం, కడుపు ఉబ్బరం వంటి
దేయినపుడు కలిగే జబ్బులకు ఈ వేడి నివారణ కలిగించును.
మడ్ వార్మ్స్ గ్రెన్ వాటర్స్ ఫుడ్ ఫ్యాబ్రికేషన్ వుంచుకొండి!

తెలివైన తల్లిదండ్రులు
100 పేజీల పేజీ
వాడుతున్నారు.

LIFE ALBUM 5, 10 TL

చిత్రలహరి

జరిపారు. గుండల గుంపు బాయకుడుగా
నెల్లూరి కాంతారావు హిల్టన్ బిల్డ్
నూరు. సంద్యారాణి, వాణిశి, చలం,
శశిరేఖ, ఉదయలక్ష్మి, రావి కొండలరావు;
రామవయ్య, కుంకం. మున్నగువారూ ముఖ్య
భూమికల్లో ఉన్నారు. సంభాషణలు: ఆరుద్ర,
పాటలు: ఆరుద్ర, పి. వారాహగిరెడ్డి,
సంగీతం: టి. చలసతిరావు, కెమెరా:
వి. యస్. ఆర్. స్టూమి, కూర్పు: ఎన్.ఎస్.
ఎస్. (ప్రకాశం, దర్శకుడు: వి. రామచంద్ర
రావు బి. సి. (అసర్స్), నిర్మాతలు:

'గొల్లకామ'లో దేవిక.

నెల్లూరి కాంతారావు, యస్. పోల్.
మానేస్.

* * *
డి. బి. యస్. ఫిలిప్స్ వారి "ప్రేమ
వేలు మాస్టారు" చిత్రంలో కోత్తగాయ
కుడు యస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం
'పాడుకో, పాడుకో—పాడుతూ వదులుకో!'
అనే పాటను గతనెల 24, 25, 26 తేదీ
లలో విజయూ స్టూడియోలో కాంచన,
రామ్మోహన్, సుకన్యల మీద చిత్రీకరిం
చారు. ఈ పాటను ఆరుద్ర రాశారు. కె.
వి. మహదేవన్ సంగీతం సమకూర్చారు.
ఇంతవరకు అయిదు పాటలు చిత్రీకరణ
జరిపారు. వచ్చేందుకీళ్ళ చిత్రం తయారయింది.
రామ్మోహన్, కృష్ణ, శోభన్
బాబు (అతిథి), చలం, గుమ్మడి, వాగ్గయ్య

స్నేహానుబంధం కిసాన్ స్క్వాష్ తో

కిసాన్ స్క్వాష్ అదినాకన జీవిత విరూపల అపూర్వ కల్పనః
అహ! ఏం దురి! ఉల్లాసవంతమైన నిద్రలులకు దీని ప్రత్యేకమైన
తది ఉత్తేజాన్ని కలిగిస్తుంది. సహజమైన విటమినులతో ఆరోగ్య
దాయకంగా ఉంటుంది. వారింజ విమ్మ. మామిడి ఇంకా ఇతర
రకాలనుండి మీకిష్టమైన దానిని వాడండి
భారతదేశంలో విస్తారంగా అమ్ముడుపోయే కిసాన్ స్క్వాష్
లో అనలు పళ్ళరుచివి అనుభవిస్తారు.

కిసాన్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్ తెలంగాణ

ఆంధ్రప్రదేశ్

కిసాన్ స్క్వాష్ ప్రోడక్ట్స్ లిమిటెడ్
హైదరాబాద్, తెలంగాణ రాష్ట్రం
ఎంకో డివిజన్

సాగందిక నీకాయ పొడి

అయ్యర్లద కాస్త్రీయ వర్ణతులతో, శ్రేష్ఠమైన
మృదులతో తయారైనది. నూనెను, మిండు వగై
రాను పోగొట్టి, వెంట్రుకలను శుభ్రంగా, మెత్తగా
చేయును. కంటికి కూడా చలువ కలిగించును.

—: తయారు చేయువారు:—
తేశవర్ధిని ప్రొడక్టు.
మద్రాసు - 14.

Regd No. 92

ఫన్ : 80781

బహుమతి

స్టేయిన్ లెన్ స్టీలు పాతలు మరియు యితర నిత్య
వాడుక సామగ్రి రు. 40 ల విలువగలవి రు. 5 లకే.

పోస్టుద్వారా మొదటి రు. 5 ల కూపను ఉచితము
వివరములకు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి:

Barat Eversilver Circulation (Regd.)

No. 2, Abraham Street,

Adambakkam

Madras-16.

‘చక్కెర’ కలవని తియ్యని పానీయములు

స్పెన్సర్ వారి

ఆరెంజ్
జింజర్
లెమన్
కోలా

‘పాత్రీన్’ కూడా కలవనివి
అరిండియా డయబిట్స్
అసోసియేషన్
వారిచే అమోదించబడినవి.

MOULIS

చిత్రలహరి

రేలంగి, కాంచన, సుకన్య, విజయలలిత,
పుష్పకుమారి, సురభి బాలసరస్వతి, అల్ప
రామలింగయ్య, రావికోండలరావు, వేకేటి
మొదలయినవారు సటిస్తున్న యీ చిత్ర
వికీ కథ, సంభాషణలు: ముళ్ళపూడి
వేంకటరమణ రాశారు. పాటలు: ఆరేయ,
ఆరుద్ర, పి. నారాయణరెడ్డి, దాశరథి.
కళ: తోట, నృత్యాలు: కె. యన్. రెడ్డి,
కెమెరా: కె. యన్. రామకృష్ణరావు,
దర్శకుడు: కె. విశ్వనాథ్, నిర్మాతలు:
డి. వి. నారాయణ, టి. వి. యన్. కాస్త్రీ.

* * *
‘పాదరాబాద్’కు చెందిన అర్చనా
ఫిలిమ్స్ అనే కొత్త సంస్థ ‘చిత్రమనిషి’
పేరుతో వాక సముద్యమి సాంస్థిక చిత్రాన్ని
విర్మించనున్నది. శోభన్ బాబు, భారతి,
చలం, గీతాంజలి, సూర్యకాంతం, బాలయ్య,
వభాకరరెడ్డి ముఖ్య భూమికలు పోషించ
గలరని తెలుస్తున్నది. ఈ చిత్ర దర్శకుడు
స్లాస్లీ జాషువా. ఈ యువకుడు ఆర్.
కె. స్వామీయోన్ (బొంబాయి)లో ఎడి
టింగ్ శాఖలో పనిచేసి విశేషమయిన
అనుభవం గడించారు. జిన్ దేవ్ మె గంగా
బహలీ ప్లా, సంగమ్ చిత్రాలకు రాజకపూర్
లో పాటు ప్లాస్టికాను కూడా ఎడి

‘సత్యమేవయంతి’ వాణి శి.

'ఉమ్మడికుటుంబం లో' యన్.వి. రామారావు అర్థంగా వనిచేశారు. ఇదివరలో వచ్చిన అవాడి, యిటీవల వచ్చిన జబ్బాబ్ పూర్తిగా దిక్కురాకూ ఎడిటర్ గా వున్నారు. పూనా ప్రభుత్వం ఫీలింగ్ యిన్స్టిట్యూట్ లో 1938 పొందిన పాల్ ప్రభాకర్ యీ చిత్రానికి కూడా దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. మాటలు, పాటలు: రాజశ్రీ, సంగీతం: అశ్వద్ధామ, తొంబాయిలో రాధాకర్మార్కర్ దగ్గర అవతరించిన వనిచేసిన 'కన్నా' యీ చిత్రాన్ని ఫాటోగ్రాఫ్ చేస్తారు. కథ, పీఠికా అనుకరణ, నిర్మాణం, కూర్పు, దర్శకత్వం: స్టాన్లీ జాక్షన్. ప్రొడక్షన్ విగ్ని క్యూటీవ్: టి. యన్. సంపత్.

* * *

గత నెం 27న యీ "చిత్ర మనిషి" చిత్రానికి సంబంధించిన మూడు పాటలను కాతడా స్టూడియోలో పొందేయించినర్ వి. యన్. రంగస్వామి రికార్డ్ చేశారు. మొదటిది: "నీవూ నేనూ కలసి, ఖాషీగా నిలిగా అడి పాదాలి—కోకం కోవే చూడాలి!" అనేది. యుగళ గీతం. పి. మణిరత్నం, పి. వి.

శ్రీనివాస్ పాడారు. రెండవది: "ఒకటై మనం కలసి పోవాలి, ఒకటై స్వరం కలిసి పాడాలి—జీవితం గారడీ, యవ్వనం నందడీ!" అనేది. ద్విధగీతం. పి. వి. శ్రీనివాస్, రమణ కుమారి లతో పాటు మరో నలుగురు అచ్చయిలు, నలుగురు అమ్మాయిలుకలసి ఆలపించారు. మూడవది: 'కనిగిపోయే గాలిని నేను, కడలిలోని నావను నేను—చీకులేని, చింతలేని చింత మనిషిని నేను!' అనేది. పతాక గీతం. పి. వి. శ్రీనివాస్ పాడారు. మొదటిది భారతి,

కోభన్ బాబుల మీద, రెండవది చలం గీతాంజలి తదితరులతోను, మూడవది కోభన్ బాబులపై చిత్రీకరిస్తారు. ఈ నూడు గీతాలను రాజశ్రీ రాశారు. పాటికి అశ్వద్ధామ దృశ్యంగమమయిన వరుసలుచేసి, చక్కటి నాయిద్యగోష్ఠిని అమర్చారు. మే మొదటి వారంలో అల్లట్ డోర్స్ (పాడరా బాద్)లో యీ పాటల చిత్రీకరణలో మూటంగు ప్రారంభమవుతుందని దర్శకుడు నేను!" అనేది. పతాక గీతం. పి. వి. శ్రీనివాస్ చెప్పారు.

—మోహన్ కుమార్

త్వరలో ప్రారంభం! అధ్యక్షుని మరణం

రచన
విలియం మాంచెస్టర్

త్వరలోనే ప్రపంచ భృతిచెందిన విలియం మాంచెస్టర్ పుస్తకం 'అధ్యక్షుని మరణం' ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక పాఠకులకి అందచెయ్యబోతున్నామని తెలుపటానికి సంతోషిస్తున్నాము.

కీ. శి. జాన్. ఎస్. కెన్నెడీ హత్య చరిత్రని సమగ్రంగా రాయటానికి శ్రీ మాంచెస్టర్ ని శ్రీమతి జాక్వెలిన్ కెన్నెడీ, ఆమె కుటుంబం తోవి ఇతరులూ నియమించారు. కాని ప్రచురణకి ముందే 'అధ్యక్షుని మరణం' ఏంతో వివాదాస్పదమయిపోయింది!

ఈ వివాదానికి సంబంధించిన వివరాలు పత్రికలలో ఇంతకి ముందే వచ్చాయి.

ఇప్పుడు తెలుగు పాఠకులకి అసలు పుస్తకమే చదివే అవకాశం కలుగబోతున్నది!

—సంపాదకుడు.

రు. 20/- ట్రాన్సిజర్
 మా మహారాష్ట్ర పరకము ద్వారా
 రు. 20/-లకు ఆర్ వరల్డ్
 ట్రాన్సిజర్ పొందండి. స్విచు మరియు
 మిటము. నేడే వ్రాయండి.
QUALITY TRADERS,
 (WAPT)
 Sonapat (Haryana)

మరికీ
డి. గోపాలాచార్యులది
ప్రేమామృతం
 ఆరోగ్యానికి బలానికి
 / ఆయుర్వేదాశ్రమం
 (ప్రైవేట్) ఇమిటేడ్
 మదరాసు-17

రు. 8/- లకు మాత్రమే
 మనీ డిజిటలైజ్, రంగులలో
 మిక్సీ లి అందమైన చిత్రాలు. 1 చీర
 ధర రు. 8, 2 చీరలు రు. 15/-
 3 చీరలు రు. 21. పెషర్ డింక్
 రు. 10/-, 2 చీరలు రు. 19/-
 3 చీరలు రు. 27/-, 4 చీరలు
 రు. 35/-, 2 లేక అంతకు
 ఎక్కువ చీరలు కొన్నవారికి జాన్ పీసు
 మరియు ఇసుకటాప్ ఉచితంగా ఇవ్వబడును.
Arvind Agencies (WAP-23)
 P. O. Box 1408. Delhi-6.

రు. 700 సంపాదించండి
 మీ విరామకాలంలో రు. 165
 విలువగల ప్రపంచ ప్రఖ్యాత "జి.మి.గ"
 (ఆల్ వరల్డ్ 3 బ్యాండ్) ట్రాన్సిజర్
 విరివిగా విక్రయించి, నెలకు రు. 700
 సంపాదించుకొనండి. వరతులకు శాంపిల్
 ట్రాన్సిజర్ కు వ్రాయండి.
REGENT RADIO CORPORATION,
 23, Beadonpura, (APW-2) Delhi-5.

మొదడుకిమేత
 (48-వ పేజీ తరువాయి)
40,000/-
200x

టేంకరగా ఉండవచ్చు. రెండవ అసెంబ్లీ
 ప్లం చదవగా ఉందని మనకు ఖచ్చితంగా
 తెలుసు. అందులో ప్రతి భుజము 200
 గజాల పొడవు ఉంటుంది. అంటే వైశాల్యం
 $200 \times 200 = 40,000$ చదరపు గజాలు.
 మొదటి ప్లంకన్న రెండవది వైశాల్యంలో
 200 రెట్లు పెద్దది! ●

చచ్చినవాడిచావు
 (47 వ పేజీ తరువాయి)
 కుంటారు? ముఖ్యంగా ప్రతికల వాళ్ళేనను
 కుంటారు? హూ. అని వినురుగా కార్లో
 యెక్కి వెళ్ళిపోయాడు ప్రెసిడెంటు. కార్య
 దర్శి, మిగతా కార్లు లేవివాళూ కాళ్ళిడ్చు
 కుంటూ నడచి వెళ్ళారు యెవరికి లోచి
 నట్లు వాళ్ళు.

లైక్విజ్ లు
రు. 2,21,500 1 నుండి 15 వరకు
 సంవత్సరం మొత్తం
21,000
 FIRST PRIZE RUNNERS UP: MINIGUIZ
 (UPTO 4 ERRORS) (UPTO 2 ERRORS)
 Rs 11,000 Rs 6,000 Rs 3,000
 ఆటరు ముగింపు తేది. 18-5-67
 కార్యకర్తల విడుదలైన లిట్ క్విజ్ పీక్కికి,
 ప్రాసినవారికి ఉచితంగా పంపెదము. Litquiz
 Private Ltd; Alankar, Balaram
 St, Bombay-7 (పి పేరును, అడ్రసును
 ఇంగ్లీషులో, పెద్ద అక్షరాలలో వ్రాయండి).

అందరూ తెలిసిపోయిన తాటకాయల
 వీధిలోకి నడకసాగించాడు రామారావు. చచ్చి
 (లేచి)న వాడు వీధికి యింకోచివర నడిచి
 వెళ్ళా కనిపించాడు. ఎంద గజాల
 దూరంలో వెంటడించాడు రామారావు. ఊరు
 చివరకు వెళ్ళా రిద్దరూ. స్మశాశనం సమీపం
 వుంది. డిక్కులు చూస్తున్నాడు చచ్చి
 (లేచి)న వాడు గజగజా అంగులు వేసు
 కుంటూ వాడిదగ్గరకు చేరాడు రామారావు.
 ఎటో చూస్తున్నాడు వాడు.
 'అయితే నువ్వు చావలేదా గురూ?'
 అడగాడు రామారావు.
 '...?'
 'హా హూ హూ హూ...' బిగ్గరగా
 నవ్వాడు వాడు. ఉన్న వశాన దభాల్ని వేల
 మీద నవ్వాడు. నుళ్ళి లేవలేదు. ఈ సారి
 విజంగానే చచ్చాడు చచ్చినవాడు. చావల్సిన
 చోటే చచ్చాడు.
 రామారావు యెవరికి ఫోనుచేయలేదు. ●

న్యూ డి లై లే ఖ
 (10 వ పేజీ తరువాయి)
 ఉంటుంది. ముఖ్యంగా రాజకీయ వాతావరణ
 ఐమే రాష్ట్రపతికి అధికారాన్ని వినియో
 గించమని సూచిస్తుంది.
 ప్రధాని వ్యక్తిగతంగా ఎన్నుకున్న డాక్టర్
 జాకీర్ హుస్సేన్ శ్రీమతి గాంధీగారివే
 రాజ్యాంగం పనిచేయవచ్చు అనునదిస్తారు.
 ఈ విషయానికి రాజస్థాన్ ఓ ఉదాహరణ
 లగా తీసుకోవచ్చు. రాష్ట్రపతి పాలనలో
 శ్రీ సుఖాదియాకి తన యిష్టప్రకారం
 సంపాదించడానికి అవకాశంవచ్చింది. శాసన
 సభ్యులు వ్యక్తుల్లో ఐదు కట్టబడింటుంటే.
 ప్రస్తుతంవారు నల్లబజారుధరకు టోకే
 వస్తువులైనారు. దేశంలో అధికారంకోసం
 పోరాటం తగినంతఉంది. దేశానికి కావల
 సింది స్థిరత్వం. అదే రాష్ట్రపతి ఎన్నికకు
 ఓటును విరలయిస్తుంది, ●
 శ్రీ జయప్రకాష్ వారాయణ్ అభ్యర్థనపై
 పోస్టల్ 1,00,000 రూపాయలు బీహార్
 క్షామనిధికి ఇచ్చారు. 'మనదేశంలో మతాధి
 కారులు ఎందరు క్షామనిధికి విరాళం
 ఇచ్చారు?' అని అడిగారు ఒక ప్రముఖుడు. ●

రమావధ (మేఖల)

ఉత్తమ శ్రేణి సౌందర్య సాధనాలు

రెమి R

అలంకరణ సామగ్రి

Manufacturers: REMY PERFUMS PRIVATE LIMITED
263, Thambu Chetty St., Madras-1.